

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro území Poličska

Obsah

1/ Použité termíny a zkratky	4
2/ Základní informace o projektu	6
3/ Proces tvorby SPRSS	6
4/ Harmonogram aktivit	8
5/ Organizační struktura a popis kompetencí	9
6/ Legislativní opora a další zdroje potřebné pro plánování	12
7/ Sociodemografická analýza území	15
Sociálně – demografický vývoj obyvatelstva k 31.12.2019	16
Nezaměstnanost	18
Sociální dávky vyplácené v území	21
Kriminalita	22
7/ Analýza potřeb území vytvořená v rámci SPRSS	22
Výsledky dotazníkového šetření ve skupině „Široká veřejnost.“	23
Výsledky dotazníkového šetření ve skupině „Mládež ve věku od 12 do 19 let.“	24
Výsledky dotazníkového šetření ve skupině „Rodiče a jiné pečující osoby o děti do 18 let.“	24
Výsledky dotazníkového šetření ve skupině Uživatelé sociálních služeb	25
Výsledky dotazníkového šetření pro skupinu Osoby v krizi, ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené	26
Závěry z řízených rozhovorů se zástupci obcí	27
Závěry z analýzy poskytovatelů sociálních služeb registrovaných dle zák.č.108/2006 Sb.	28
Plánovaný rozvoj sociálních a souvisejících služeb	36
Školská zařízení zařazená do SPRSS	37
Volnočasové organizace zařazené do SPRSS	38
Podnikatelské subjekty a úřady	39
8/ Analýza financování sociálních služeb zpracovaná v rámci projektu SPRSS pro území Poličska... 40	
Poskytovatelé sociálních služeb registrovaných dle. Zák. 108/2006 Sb., se sídlem v území	40
Procentní vyjádření zdrojů financování sociálních služeb v letech 2017-2019	44
Struktura financování sociálních služeb dle druhu, pracovní úvazky v přímé péči	45
Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb se sídlem mimo území za rok 2019	50
9/ SWOT analýza	51
Rodiny s dětmi, děti a mládež	51
Senioři a osoby se zdravotním postižením	52
Osoby v krizi, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené	53
10/ VIZE SPRSS PRO ÚZEMÍ POLIČSKA	55
Priority stanovené pracovními skupinami pro období realizace SPRSS	55
11/ Společné cíle a opatření	56
12/ Rozvojové cíle, opatření a aktivity pro cílovou skupinu Rodiny s dětmi, děti a mládež	65
13/ Rozvojové cíle, opatření a aktivity pro cílovou skupinu Senioři a osoby se ZP	69
14/ Rozvojové cíle, opatření a aktivity pro cílovou skupinu Osoby v krizi, ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené	80
Vyhodnocování dopadů plánu a monitoring aktivit	85

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Členové řídící skupiny.....	10
Tabulka č. 2 Členové pracovní skupiny 1.....	10
Tabulka č. 3 Členové pracovní skupiny 2.....	11
Tabulka č. 4 Členové pracovní skupiny 3.....	11
Tabulka č. 5 Členové pracovní skupiny 4.....	11
Tabulka č. 6 Členské obce a počty obyvatel k 31.12.2019	15
Tabulka č. 7 Vývoj počtu obyvatel MAS	16
Tabulka č. 8 Genderové složení obyvatel ve všech obcích.....	16
Tabulka č. 9 Meziroční přírůstek obyvatel v letech 2015-2019.....	16
Tabulka č. 10 Věková struktura obyvatel v letech 2016–2019.....	17
Tabulka č. 11 Věková struktura obyvatel	17
Tabulka č. 12 Počet obyvatel ve věku 65+ v letech 2016-2019.....	17
Tabulka č. 13 Počet uchazečů o zaměstnání v letech 2016-2020	18
Tabulka č. 14 Podíl nezaměstnaných	20
Tabulka č. 15 Přehled uchazečů o zaměstnání v letech 2016-2019.....	20
Tabulka č. 16 Počet jednotlivých sociálních dávek.....	21
Tabulka č. 17 Počet vyplácených příspěvků na péči.....	21
Tabulka č. 18 Porovnání počtu vyplácených dávek.....	21
Tabulka č. 19 Počet vydaných průkazů pro osoby se ZP v území MAS	21
Tabulka č. 20 Počet vydaných průkazů v území MAS v roce 2019	21
Tabulka č. 21 Přehled vybraných trestných činů v území MAS	22
Tabulka č. 22 Hlavní příčiny sociálního vyloučení (data k 31.8.2020)	26
Tabulka č. 23 Poskytovatelé se sídlem v území (k 31.8.2020).....	28
Tabulka č. 24 Poskytovatelé se sídlem mimo území (k 31.8.2020)	30
Tabulka č. 25 Související služby (k 31.8.2020).....	31
Tabulka č. 26 Poskytovatelé s celokrajskou působností (k 31.8.2020)	31
Tabulka č. 27 Poskytovatelé a poskytované služby v území (k 31.12.2019)	33
Tabulka č. 28 Potřeba personálních kapacit služeb	33
Tabulka č. 29 Počty odmítnutých žádostí o službu k 31.12.2019.....	35
Tabulka č. 30 Počet odmítnutých žádostí dle příspěvku na péči k 31.12.2020.....	36
Tabulka č. 31 Plánovaný rozvoj	36
Tabulka č. 32 Školská zařízení (k 31.8.2020)	37
Tabulka č. 33 Volnočasové organizace (k 31.8.2020).....	38
Tabulka č. 34 Úřady a podnikatelské subjekty (k 31.8.2020).....	39
Tabulka č. 35 Poskytovatelé se sídlem v území rok 2019.....	40
Tabulka č. 36 Náklady na poskytování sociálních služeb a zdroje pro jejich financování	41
Tabulka č. 37 Průměrná měsíční výše platu zaměstnanců v zařízení sociálních služeb	41
Tabulka č. 38 Příspěvky obcí na sociální služby rok 2019.....	43
Tabulka č. 39 Struktura financování soc. poradenství 2017-2019	46
Tabulka č. 40 Podíl finančních zdrojů v poradenství 2017-2019.....	46
Tabulka č. 41 Pracovní úvazky v poradenství 2017-2019.....	46
Tabulka č. 42 Struktura financování soc. péče 2017-2019.....	47
Tabulka č. 43 Podíl finančních zdrojů v péči 2017-2019	47
Tabulka č. 44 Pracovní úvazky v péči 2017-2019	48
Tabulka č. 45 Struktura financování soc. prevence 2017-2019	49
Tabulka č. 46 Podíl finančních zdrojů v prevenci 2017-2019	49
Tabulka č. 47 Pracovní úvazky v prevenci 2017-2019	50
Tabulka č. 48 Poskytovatelé se sídlem mimo území 2019	50
Tabulka č. 49 Podíl finančních zdrojů 2019.....	50
Tabulka č. 50 Vybrané statistické údaje OSPOD.....	65
Tabulka č. 51 Seznam služeb pro CS Rodiny s dětmi, děti a mládež	66

Tabulka č. 52 Seznam služeb pro CS Senioři a osoby se zdravotním postižením	72
Tabulka č. 53 Seznam služeb pro CS Osoby v krizi, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené	81

Seznam grafů

Graf č. 1 Počet obyvatel ve věku 65+, porovnání věkové struktury	18
Graf č. 2 Porovnání uchazečů absolventů a uchazečů ve věku 50+	19
Graf č. 3 Průměrný plat zaměstnanců v zařízení sociálních služeb	42
Graf č. 4 Výše dotací v letech 2017-2019	42
Graf č. 5 Procentní vyjádření zdrojů financování sociálních služeb v letech 2017-2019	44
Graf č. 6 Struktura financování služeb dle druhu v letech 2017-2019	45

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 Harmonogram projektu	9
Obrázek č. 2 Organizační struktura	9
Obrázek č. 3 Mapa území MAS	15

PRACOVNÍ VERZE

1/ Použité termíny a zkratky

Střednědobé plánování v sociálních službách (SPRSS)

Zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách zavedl pro kraje povinnost a pro obce možnost zpracovat střednědobé plány rozvoje sociálních služeb. Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb rozumíme strategický dokument obce nebo kraje (v našem případě území MAS POLIČSKO z.s.), schválený na dobu 3 let, který je výsledkem aktivního zjišťování potřeb osob na území obce nebo kraje a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů.

Komunitní plánování (KP)

Metoda používaná při řešení a plánování celé řady oblastí. Základem metody je zapojování do dialogu a vyjednávání všech, kterých se daná oblast či téma nějakým způsobem dotýká. Dosažený výsledek je potom přijat a podporován většinou účastníků. V ČR je metoda komunitního plánování využívána zejména při plánování sociálních služeb, její základní metodické východisko spočívá ve spolupráci tzv. triády – zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. Triáda je principem řešení procesu, jehož cílem je ovlivňovat a zlepšovat sociální politiku v území při maximálním zapojení obcí území.

Místní akční skupina (MAS) je místní společenství složené ze subjektů, které zastupují místní socioekonomické zájmy – veřejné i soukromé (tvoří ji skupiny občanů, neziskové organizace, soukromí podnikatelé, obce, svazky obcí apod.) Jejich společným cílem je rozvoj vymezeného území venkovského regionu. MAS POLIČSKO z.s. je pro svoje území realizátorem SPRSS.

Sociální služba

Dle § 3 zák. č. 108/2006 Sb., se sociální službou rozumí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Sociální služby zahrnují *a)* sociální poradenství, *b)* služby sociální péče, *c)* služby sociální prevence.

Poskytovatel sociálních služeb

Dle § 78 zák. č. 108/2006 Sb., se jím rozumí fyzická nebo právnická osoba poskytující sociální služby na základě rozhodnutí o registraci vydaném příslušným krajským úřadem.

Uživatel sociálních služeb

Osoba, která z důvodu zhoršeného zdravotního stavu, nebo nepříznivé sociální situace potřebuje využívat sociální službu. Pro účely komunitního plánování mohou být do procesu plánování zapojeni spolu s uživatelem i jeho blízcí zastupující jeho zájmy.

Veřejnost

Pro účely plánování jsou to aktivní občané, kterým není lhostejné fungování a rozvoj sociálních služeb a kteří mohou aktivně přispět k vytvoření plánu, jeho realizaci a kontrole nastavených priorit.

Pracovní skupiny komunitního plánování (PS KP)

Jsou tvořeny zástupci triády – zpracovatele, poskytovatelů a uživatelů, zástupců obcí. Úzce spolupracují, řeší konkrétní úkoly, vyjadřují se k výsledkům a návrhům.

Řídící skupina komunitního plánování (ŘS KP)

Skupina složená ze zástupců zpracovatele SPRSS, poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb, obcí, uživatelů, úřadu práce, sociálního odboru ORP. Řídí proces plánování, je zodpovědná za jeho průběh a proces naplňování.

SWOT analýza

Jedna ze základních metod strategické analýzy, která pomáhá identifikovat slabé a silné stránky uvnitř zkoumané oblasti ve vztahu k příležitostem a hrozbám ve vnějším prostředí.

Priority

Vymezují nejdůležitější oblasti a témata, kterými se bude zabývat realizační tým v procesu plánování. Stanovují základní směry, které jsou rozvíjeny v opatřeních a aktivitách.

Opatření

Určují způsoby naplnění cílů a priorit, vychází ze zdrojů, které máme, nebo jsou dosažitelné.

Aktivity

Popisují konkrétní kroky vedoucí k naplnění opatření.

Použité zkratky:

AP – Akční plán	RC – Rodinné centrum
CDZ – Centrum duševního zdraví	RIC – Rodinné integrační centrum
ČP – Česká pošta	RT – Realizační tým
ČSÚ – Český statistický úřad	ŘS – Řídící skupina
DNZ – Domov na zámku	SAS – Sociálně aktivizační služba
DOZP – Domov pro osoby se zdravotním postižením	SASRD – Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi
DpS – Domov pro seniory	SO AZASS – Svazek obcí AZASS
DPS – Dům s pečovatelskou službou	SP – Sociální pracovník
DS – Denní stacionář	SPRSS – Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
DSO – Dobrovolný svazek obcí	SR – Sociální rehabilitace
DZR – Domov se zvláštním režimem	ST dílny – Sociálně terapeutické dílny
EU – Evropská unie	SVČ – Středisko volného času
KA – Klíčová aktivita	SVP – Středisko výchovné péče
KP – Komunitní plánování	TP – Těžké postižení
KPSS – Komunitní plánování sociálních služeb	ÚP – Úřad práce
MAS – Místní akční skupina	VČ – Vlastní činnost
MěÚ – Městský úřad	ZP – Zdravotní pojišťovny
MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí	Zřiz. – Zřizovatel
NDC – Nízkoprahové denní centrum	ZTP – Zvlášť těžké postižení
NZDM – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	ZTP/P – Zvlášť těžké postižení s průvodcem
OA – Osobní asistence	ZUŠ – Základní umělecká škola
OCH – Oblastní charita	
OP – Občanská poradna	
OPZ – Operační program zaměstnanost	
ORP – Obec s rozšířenou působností	
OS – Odlehčovací služba	
OSP – Odborné sociální poradenství	
OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí	
OSVZ – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	
OZP – Osoby se zdravotním postižením	
PAS – Porucha autistického spektra	
PD – Projektová dokumentace	
PK – Pardubický kraj	
PnP – Příspěvek na péči	
PS – Pracovní skupina	
PSS – Pracovník v sociálních službách	
PÚ – Pracovní úvazek	

2/ Základní informace o projektu

Zpracovatelem Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro území Poličska je MAS POLIČSKO z.s., který realizuje strategii místního rozvoje pro území 21 obcí a pro toto území byl vytvořen i plán rozvoje sociálních služeb.

Projekt je financován z Evropského sociálního fondu z Operačního programu Zaměstnanost.

Předmětem projektu je vytvoření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb /dále SPRSS/ pro území Poličska metodou komunitního plánování, kde je komunita definována územím MAS POLIČSKO z.s. a společným zájmem je zajištění fungující sítě sociálních a souvisejících služeb v tomto území. Metoda komunitního plánování umožňuje plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám obyvatel území. Jedná se o otevřený proces zjišťování potřeb a zdrojů a hledání nejlepších řešení v oblasti rozvoje a udržitelnosti sociálních služeb, který posiluje soudržnost místní komunity, zvyšuje zapojení občanů do řešení problémů, podporuje dialog mezi poskytovateli služeb v území a umožňuje obcím zvyšovat efektivitu vynaložených prostředků na provoz sociálních služeb.

Pro celý proces tvorby plánu byli osloveni k aktivní účasti v pracovních skupinách zástupci obcí, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb, nebo jejich blízkých osob, zástupci dotčených úřadů

Obsahem plánu jsou souhrny a výsledky analýz a dat z území, popis potřeb osob, kterým jsou sociální služby určeny, stanovení vize a strategie v podobě stručných a jasných cílů, popis dostupných zdrojů včetně ekonomických vyhodnocení a popisu žádoucího stavu. V plánu jsou stanovena opatření a konkrétní aktivity, jejichž prostřednictvím by mělo být tohoto stavu dosaženo. Stanoven je i postup při vypracovávání akčních plánů na období 1 roku, postup monitoringu a vyhodnocování plnění plánu včetně způsobu, jakým lze provést změny v plánu rozvoje sociálních služeb.

Plánování bylo zahájeno v dubnu 2020, pro realizaci bude plán připraven v únoru 2022, doba platnosti plánu je 3 roky, tj. do února 2025.

Plán je tvořen pro území 21 obcí území MAS POLIČSKO – Borová, Březiny, Bystré, Hartmanice, Jedlová, Kamenec u Poličky, Korouhev, Květná, Nedvězí, Oldřiš, Polička, Pomezí, Pustá Kamenice, Pustá Rybná, Rohozná, Sádek, Stašov, Svojanov, Široký Důl, Telecí a Trpín.

MAS POLIČSKO se dlouhodobě věnuje tvorbě a naplňování strategií pro rozvoj území Poličska, jejichž součástí je i rozvoj sociálních služeb. Možnost vytvářet SPRSS pro území je jen dalším logickým krokem k mapování potřeb území a jeho rozvoji.

3/ Proces tvorby SPRSS

Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb se dle § 3 písm. h) zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách rozumí strategický dokument obce nebo kraje schválený na dobu 3 let, který je výsledkem aktivního zjišťování potřeb osob na území obce nebo kraje (v našem případě je to území 21 obcí) a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů.

SPRSS pro území Poličska je vytvářen na základě konsensu všech, kteří se na jeho tvorbě podílejí, tedy zástupců MAS POLIČSKO, poskytovatelů a uživatelů sociálních a souvisejících služeb, zástupců obcí, úřadů. Účastí všech těchto zástupců v rámci celého procesu plánování dochází k naplnění jednoho ze základních principů komunitního plánování, a to principu triády, což výrazně přispívá ke zvýšení kvality a reálnosti plánu. Strategická část SPRSS je vypracována na základě aktivního zjišťování potřeb v oblasti sociálních a souvisejících služeb na Poličsku, celý plán bude schválen na dobu 3 let a projednán ve všech 21 obcích území MAS.

Na tvorbě SPRSS pro území Poličska se podílí více než 40 osob ve 4 pracovních skupinách (dále jen PS), řídicí skupině (dále jen ŘS) a realizačním týmu (dále jen RT). PS 1 se zaměřuje na potřeby cílové skupiny rodiny s dětmi, děti a mládež, PS 2 řeší potřeby seniorů a osob se zdravotním postižením, PS 3 cílí na skupinu osob v krizi, ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučené, PS 4 se zabývá financováním sociálních služeb. Již během tvorby plánu došlo k zahájení realizace některých opatření a aktivit.

Stručný popis procesu:

- Zahájení přípravné fáze – stanovení pravomocí jednotlivých skupin a jejich personální obsazení, nastavení komunikační strategie, shromáždění informací o stávající síti sociálních a souvisejících služeb.
- Vypracování analýzy současného stavu – popis potřeb obyvatel území v oblasti sociální péče, identifikace chybějících služeb, nebo nedostatečné kapacity poskytovaných služeb.
- Zahájení procesu konzultací a ověřování informací pro závěry analýzy.
- Zajištění publicity závěrů analýzy.
- Stanovení VIZE „SPOLU 2025“.
- Vytvoření SWOT analýzy pro jednotlivé cílové skupiny.
- Nastavení a popis cílů a opatření včetně finanční náročnosti a popisu možných finančních zdrojů, jejich důkladné projednání v PS.
- Stanovení a projednání konkrétních aktivit zasazených do časového rámce.
- Zahájení procesu konzultací a připomínek ke strategické části, při kterém budou osloveni všichni aktéři SPRSS a široká veřejnost.
- Vypořádání připomínek před závěrečným schválením dokumentu v ŘS SPRSS.
- Schválení SPRSS v ŘS a projednání ve všech obcích území

Principy komunitního plánování v sociálních službách:

Princip triády

V rámci procesu plánování spolu plánují a spolupracují minimálně tři strany:

- uživatelé
- poskytovatelé
- zadavatelé

Princip rovnosti

- Každý má právo starat se o věci veřejné a společné – metoda plánování rozvoje sociálních služeb propojuje aktivitu občanů s rozhodováním na úřadě.
- Každý má právo se vyjádřit a každý má právo mluvit – je legitimní mluvit za sebe samotného nebo zájmovou skupinu.
- Nikdo nesmí být vylučován a diskriminován – procesy komunitního plánování musí zajistit všem účastníkům rovnost postavení a hlasu v průběhu všech jednání.

Princip skutečných potřeb – analýza popisující stav sociálních služeb může být užitečnou pomůckou pro plánování rozvoje sociálních služeb, nemůže však nahradit aktivní zjišťování skutečných potřeb jednotlivými poskytovateli služeb.

Princip dohody – výsledný plán je svého druhu smlouva, ve které se minimálně 3 strany (viz princip triády) navzájem zavazují ke spolupráci a součinnosti. Dohoda musí být nejen o záměrech, ale také o způsobu a postupu realizace odsouhlasených aktivit.

Princip zveřejňování procesu – plánování sociálních služeb se zabývá věcmi veřejnými. Informace o dění v něm jsou veřejně dostupné a jednání jsou otevřená v průběhu celého procesu.

Princip nastavení řešení – plánování sociálních služeb může být zaměřeno na jeden nebo více problémů v sociální oblasti. Šíře záběru musí být přiměřená místnímu společenství, jeho podmínkám, lidským i materiálním zdrojům.

Princip kompetence – v řízení plánování sociálních služeb musí být profesionalita, lidé s jasnými kompetencemi a zodpovědností.

Princip přímé úměry – kvalitně probíhající proces plánování je stejně přínosný jako vlastní plán. Kvalita výstupů plánování je přímo úměrná kvalitě jeho průběhu.

Proces konzultací a vypořádání připomínek strategické části SPRSS

Konzultace a ověřování informací pro analytickou část probíhá na úrovni projednávání v PS, výsledky jsou prezentovány ve zpravodajích obcí a na webu MAS.

Ve fázi stanovení cílů, nastavení opatření a konkrétních aktivit se několikrát sešly PS k upřesnění a doplnění. Konzultace k pracovní verzi strategické části probíhaly průběžně od dubna 2021 na úrovni členů PS a ŘS, poskytovatelů, uživatelů. Dílčí výstupy SPRSS byly konzultovány s pracovníky Úřadu práce v Poličce a s pracovníky Odboru sociálních věcí a zdravotnictví na osobních schůzkách a schůzkách PS. Důležitým partnerem při plánování jsou město Polička a Pardubický kraj. Proto byly dílčí kroky v květnu a září 2021 konzultovány se zástupci těchto partnerů. V říjnu 2021 bylo zahájeno individuální připomínkování pracovní verze celého dokumentu poskytovateli sociálních a souvisejících služeb a odbornou veřejností. Široká veřejnost měla možnost vyjádřit se k navrhovanému dokumentu na předepsaných formulářích v rámci připomínkového řízení, které probíhalo od .....v tištěné i elektronické formě.

Na webových stránkách www.maspolicisko.cz a ..... byla k dispozici pracovní verze SPRSS včetně připomínkového formuláře, který mohli občané zaslat na email: koordinatorkp@maspolicisko.cz. Kontaktní místo bylo..... v Poličce, kde měli občané možnost seznámit se s dokumentem v tištěné podobě a napsat připomínky do tištěného formuláře. V připomínkovém řízení bylo zaevidováno ..... připomínek. Z toho bylo ..... formálních připomínek (drobné nezákladní změny, textové úpravy nepřesností) a ..... zásadních připomínek (návrhy na doplnění, změnu opatření nebo úpravu aktivit).

Všechny připomínky byly vypořádány na jednání řídicí skupiny. Bylo zapracováno .....připomínek. Schválení SPRSS je v kompetenci ŘS SPRSS, která schválila plán ..... Po schválení byl dán dokument k dispozici všem obcím správního území ORP Polička a obce Rohozná k projednání v jejich zastupitelstvech.

4/ Harmonogram aktivit

Při formování záměru projektu byly nastaveny dvě klíčové aktivity /KA/: KA 1 – Zajištění procesu a koordinace plánování; KA 2 – Zpracování podkladů pro vytvoření SPRSS, tvorba SPRSS, schvalovací proces SPRSS.

Konkrétní kroky v rámci klíčových aktivit:

- 1) Příprava a řízení procesu plánování včetně vytvoření pracovní a rozhodovací struktury a zapojení aktérů v území
- 2) Analýza území, potřeb a zdrojů
- 3) SWOT analýza pro jednotlivé cílové skupiny
- 4) Vytvoření strategické části plánu na dobu 3 let
- 5) Široké projednávání SPRSS s poskytovateli a uživateli služeb, dotčenými úřady i širokou veřejností
- 6) Schválení SPRSS Řídicí skupinou
- 7) Projednání dokumentu v obcích území
- 8) Vytvoření akčního plánu na rok 2022

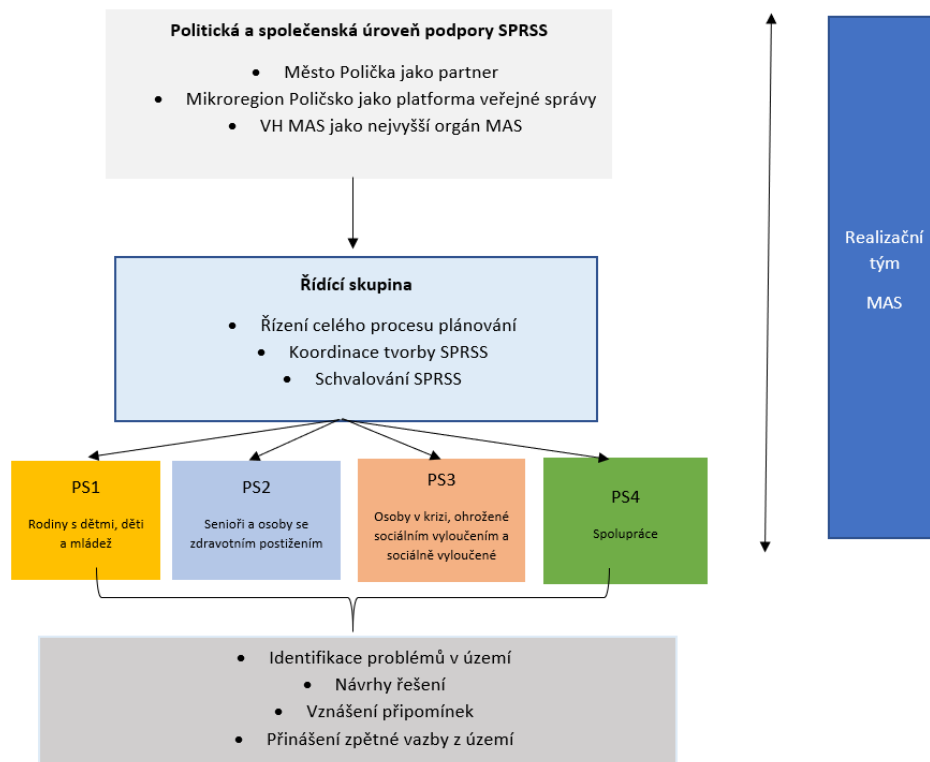
Obrázek č. 1 Harmonogram projektu

Roky	2020												2021												2022		
Měsíce	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3			
Příprava procesu KP	■	■	■																								
Zajištění koordinace a řízení projektu		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Podpora prohlubování spolupráce aktérů v území	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zapojení poskytovatelů a zřizovatelů SS, obcí		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ustavení ŘS, PS, zapojení uživatelů a obcí		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Mapování potřeb uživatelů, konzultace výstupů strategie se zástupci				■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zpracování analytické části SPRSS včetně SWOT				■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zpracování návrhu strategické části SPRSS										■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Připomínkové řízení a projednávání návrhu SPRSS																											
Zpracování připomínek a zpracování finální verze SPRSS																											
Projednání dokumentu v SO ORP Polička																											
Zpracování katalogu SS																											
Akční plán na r.2022																											
Schůzky PS				■				■					■							■				■			
Schůzky ŘS				■				■					■							■				■			
Informování veřejnosti		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Zdroj: Vlastní zpracování

5/ Organizační struktura a popis kompetencí

Obrázek č. 2 Organizační struktura

Zdroj: Vlastní zpracování

1. Rady a Zastupitelstva měst a obcí, Mikroregion Poličsko – vrcholné orgány měst a obcí vyjadřují politickou podporu celému procesu plánování, město Polička je partner projektu. Svou odbornou, finanční a politickou podporou pomáhají k realizaci cílů plánu.

2. Valná hromada MAS – nejvyšší orgán MAS projednává a schvaluje konečnou podobu SPRSS, zajišťuje plánu širokou společenskou podporu.

3. Řídící skupina SPRSS je řídicím, iniciačním, koordinačním a schvalovacím orgánem. Stěžejní kompetence:

- zadává parametry analytické části SPRSS
- sleduje a vyhodnocuje realizaci tvorby SPRSS
- projednává a schvaluje SWOT analýzu
- stanovuje strategické cíle a opatření k jejich naplnění
- schvaluje finální verzi SPRSS

Tabulka č. 1 Členové řídicí skupiny

Řídící skupina (dle abecedního pořadí)	
Bc. Martina Černíková	OSVZ MěÚ Polička
Mgr. Martin Dvořák	Oblastní charita Polička
PhDr. Jaroslava Filipová	obec Hartmanice
Petra Habrmanová	RC Podané srdce z.s./ Uživatelka
Petra Martinů	MAS POLIČSKO z.s.
Mgr. Jan Neudert	město Bystré
Mgr. Ferdinand Raditsch	Květná zahrada, z.ú.
Mgr. Ing. Libor Stráník	Svazek obcí AZASS
Pavel Štefka – předseda ŘS	město Polička
Mgr. Marie Štouračová	DOMOV Bystré, o.p.s.
Ing. Jan Tesař	Úřad práce

Zdroj: Vlastní zpracování

4. Pracovní skupiny jsou v rámci SPRSS uskupením poskytovatelů a uživatelů sociálních a souvisejících služeb, odborné a široké veřejnosti, zástupců obcí a dotčených úřadů. Členové PS uplatňují při své práci především svoje zkušenosti a znalosti v oblasti poskytování služeb a veřejné správy, přinášejí praktické poznatky o potřebách stávajících i potenciálních uživatelů služeb.

Stěžejní kompetence:

- vytváření profilu jednotlivých PS
- definice problémových oblastí
- formulace cílů, opatření, které jsou výsledkem konsenzuálního usnesení
- nastavení aktivit k naplnění cílů a opatření

Tabulka č. 2 Členové pracovní skupiny 1

PS 1 - Rodiny s dětmi, děti a mládež (dle abecedního pořadí)	
Mgr. Dita Bomberová	Speciální základní škola a mateřská škola Polička
Mgr. Lenka Buchtová	Bonanza Vendolí, z.ú.
Petra Habrmanová – vedoucí PS	RC Podané srdce z.s., uživatelka
Mgr. Hana Jírů	Rodinné integrační centrum z.s.
Bc. Veronika Juránková, DiS.	Dětský domov Polička
Mgr. Bc. Pavel Šimon	Oblastní charita Polička
Jitka Uhlířová, DiS.	OSVZ MěÚ Polička
Martin Vařejčko, DiS.	Rodinné integrační centrum z.s.
Mgr. Jiřina Zehnalová, DiS.	Středisko výchovné péče Svitavska – ALFA

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 3 Členové pracovní skupiny 2

PS 2 - Seniori a osoby se zdravotním postižením (dle abecedního pořadí)	
Mgr. Ludmila Benešová	Středisko sociálních služeb Salvia, z.ú.
Mgr. Jana Dobrovolná	Oblastní charita Polička
Mgr. Bc. Karel Indruch	Oblastní charita Polička
Bc. Pavlína Krejčí, DiS.	OSVZ MěÚ Polička
Dagmar Mičková, DiS.	Domov na zámku Bystré
Mgr. Pavlína Pešková	Svazek obcí AZASS
Irena Smolková, DiS.	DPS Penzion Polička
Mgr. Iva Svobodová	Odborná veřejnost
Mgr. Marie Štouračová – vedoucí PS	DOMOV Bystré o.p.s.
RNDr. Růžena Tomanová	Odborná veřejnost
Mgr. Jaroslava Trmačová	Oblastní charita Polička
Martin Zvoníček	uživatel

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 4 Členové pracovní skupiny 3

PS 3 - Osoby v krizi, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené (dle abecedního pořadí)	
Mgr. Jana Flídrová	Oblastní charita Polička
Petra Jílková	PONTOPOLIS z.s.
Mgr. Ferdinand Raditsch – vedoucí PS	Květná zahrada z.ú.
Mgr. Anita Stanislavová	Odborná veřejnost
Marie Staňková	OSVZ MěÚ Polička
Mgr. Bc. Pavel Šimon	Oblastní charita Polička

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 5 Členové pracovní skupiny 4

PS 4 – Spolupráce (dle abecedního pořadí)	
Bc. Martina Černíková	OSVZ MěÚ Polička
Mgr. Martin Dvořák	Oblastní charita Polička
PhDr. Jaroslava Filipová – vedoucí PS	Obec Hartmanice
Věra Chemišincová	Obec Pomezí
Petra Martinů	MAS POLIČSKO z.s.
Eliška Měšťanová	Obec Sádek
Lukáš Havlíček	Městys Svojanov
Mgr. Jan Neudert	Město Bystré
Michal Serafin	Obec Oldřiš
Mgr. Ing. Libor Stráník	Svazek obcí AZASS
Ing. Josef Štaud	Obec Trpín
Pavel Štefka	Město Polička
Mgr. Marie Štouračová	DOMOV Bystré, o.p.s.
Petr Šváb	Obec Kamenec u Poličky
Ing. Jan Tesař	Úřad práce Svitavy
Ing. Petr Vondrovic	Obec Korouhev

Zdroj: Vlastní zpracování

Vedoucí pracovních skupin jsou navrženi metodikem projektu se souhlasem příslušné pracovní skupiny. Stěžejní kompetence:

- vedení jednání "své" pracovní skupiny
- formulování návrhů a podnětů za celou PS

- intenzivní a efektivní komunikace s koordinátorkou plánování sociálních služeb ve věci organizačního zajištění práce skupiny
- spolupráce s metodikem plánování sociálních služeb v záležitostech metodických (obsahu konkrétních jednání, formy zpracovávání materiálů, využití jednotlivých podnětů atd.)
- ověření a podpis zápisu z jednání PS pořízený koordinátorkou

6/ Legislativní opora a další zdroje potřebné pro plánování, realizaci a provázanost procesu SPRSS

Tvorbu a realizaci SPRSS pro území Poličska ovlivňuje fungování sociálního systému v České republice, zákonné normy, strategie, plány a koncepce schválené v Pardubickém kraji, ve správním území ORP a ve městě Polička.

Zákonné normy na úrovni národní legislativy:

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení o sociálních službách
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením
- Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů
- Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva ČNR o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Strategické dokumenty České republiky v oblasti sociálních služeb

- Koncepce dostupného bydlení pro osoby ohrožené ztrátou bydlení České republiky 2015–2025 – dokument schválený vládou ČR v roce 2015
- Národní strategie ochrany práv dětí (<https://www.mpsv.cz/cs/14308>)
- Národní plán rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením (https://vlada.cz/assets/ppov/vzpo/dokumenty/Narodni-plan-OZP-2015-2020_2.pdf)
- Program mobility Vládního výboru pro zdravotně postižené občany
- Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví do roku 2020 – MPSV
- Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2016–2020 – dokument schválený vládou ČR v roce 2016
- Národní akční plán pro duševní zdraví 2020-2030 (<https://www.mzcr.cz/narodni-akcni-plan-pro-dusevni-zdravi-2020-2030/>)
- Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV (iregistr.mpsv.cz)

Strategické dokumenty v sociální oblasti platné na území Pardubického kraje

- Akční plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje 2020
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje 2019–2021
- Strategie integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji 2016–2020
- Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením
- Transformace systému péče o ohrožené děti
- Strategie preventivních aktivit a snižování škod spojených se závislostním chováním v Pardubickém kraji 2020–2028

Strategické dokumenty správního území ORP Polička, MAS Poličska a města Poličky

- Strategie komunitě vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020 (2023)
- Komunitní plán sociálních služeb pro město Poličku a části Střítež, Lezník a Modřec rok 2021-2024
- Koncepce dostupného bydlení města Poličky 2018
- Síťování služeb pro děti a jejich rodiny – Analýza místní sítě služeb a návrh její optimální podoby pro ORP Polička

Zákonné povinnosti v oblasti zajišťování sociálních služeb mohou obce plnit jen na základě dokonalé znalosti výchozího stavu sociálních služeb v území. Také cíle a efektivní metody jejich dosažení mohou obce stanovit jen na základě kvalitně vypracovaného plánu sociálních služeb, který bude široce projednáván a dosáhne shody většiny aktérů. Strategické dokumenty a plány z různých úrovní státní správy, neziskových organizací a poskytovatelů služeb jsou důležitou oporou pro komunitní plány obcí, nebo regionů, jsou důležitým vodítkem ke stanovení reálných cílů a opatření.

PRACOVNÍ VERZE

Analytická část

PRACOVNÍ PŘÍKLADY

7/ Sociodemografická analýza území

Jedná se o zkrácenou verzi analýzy území, plná verze s podrobnými údaji o jednotlivých obcích a grafy je k dispozici na webových stránkách www.maspolicisko.cz.
(https://www.maspolicisko.cz/images/Sociodemograficka_analyza_uzemi.pdf)

Obrázek č. 3 Mapa území MAS

Zdroj: MAS POLIČSKO z.s.

Území MAS POLIČSKO z.s. se nachází v Pardubickém kraji, na pomezí Českomoravské vrchoviny. Území je ohraničeno působností MAS Hlinecko z.s., MAS Litomyšlsko o.p.s., MAS Svitava z.s. a MAS Zubří Země o.p.s. Území MAS POLIČSKO z.s. je tvořeno územní působností ORP Polička a obce Rohozná. Pardubický kraj na východě sousedí s Olomouckým krajem, na jihovýchodě s Jihomoravským krajem, na jihozápadě s Krajem Vysočina, na západě se Středočeským krajem, na severozápadě s Královéhradeckým krajem a na severu s polským Dolnoslezským vojvodstvím. Území kraje spadá z převážné části do východních Čech, okolím Svitav a Moravské Třebové však zasahuje i na historické území Moravy.

Přehled členských obcí

Tabulka č. 6 Členské obce a počty obyvatel k 31.12.2019

Název obce	Počet obyvatel	Název obce	Počet obyvatel
Borová	1 011	Pomezí	1 249
Březiny	142	Pustá Kamenice	324
Bystré	1 515	Pustá Rybná	148
Hartmanice	287	Rohozná	634
Jedlová	1 020	Sádek	543
Kamenec u Poličky	543	Stašov	266
Korouhev	816	Svojanov	368
Květná	425	Široký Důl	408
Nedvězí	208	Telecí	438
Oldřiš	655	Trpín	432
Polička	8 813	Celkem	20 245

Zdroj: ČSÚ

Sociálně – demografický vývoj obyvatelstva k 31.12.2019

Členskou základnu k 31.12.2020 MAS POLIČSKO z.s. tvoří 21 obcí z toho 20 je ve správním obvodu ORP Polička, obec Rohozná je mimo území ORP. Další členové jsou DSO Mikroregion Poličsko, 4 poskytovatelé sociálních služeb, 7 organizací zabývajících se volnočasovými aktivitami, 1 vzdělávací instituce, 10 zemědělských subjektů, 3 podnikatelské subjekty, 2 organizace věnující se cestovnímu ruchu a 1 církevní instituce. Území MAS mělo ke konci roku 2019 20 245 obyvatel.

Počet obyvatel v MAS POLIČSKO z.s.

Tabulka č. 7 Vývoj počtu obyvatel MAS

Obec / rok	2015	2016	2017	2018	2019
Borová	984	993	1 014	1 017	1 011
Březiny	151	150	145	141	142
Bystré	1 588	1 569	1 566	1 540	1 515
Hartmanice	286	290	284	284	287
Jedlová	1 040	1 034	1 022	1 027	1 020
Kamenec u Poličky	543	541	547	546	543
Korouhev	807	808	814	811	816
Květná	405	409	427	426	425
Nedvězí	203	213	212	210	208
Oldřiš	665	662	653	655	655
Polička	8 783	8 746	8 751	8 748	8 813
Pomezí	1 236	1 217	1 229	1 247	1 249
Pustá Kamenice	328	319	321	327	324
Pustá Rybná	160	157	158	159	148
Rohozná	637	651	658	654	634
Sádek	525	528	530	536	543
Stašov	249	256	262	263	266
Svojanov	368	372	367	367	368
Široký Důl	410	421	420	415	408
Telecí	426	443	434	427	438
Trpín	430	422	421	428	432
Celkem	20 224	20 201	20 235	20 228	20 245

Zdroj: ČSÚ

Podíl žen a mužů ve všech obcích k 31.12. 2019

Tabulka č. 8 Genderové složení obyvatel ve všech obcích

	Počet obyvatel celkem	ženy	muži
Celkem	20 245	10 205	10 040

Zdroj: ČSÚ

Meziroční přírůstek obyvatel

Tabulka č. 9 Meziroční přírůstek obyvatel v letech 2015-2019

	2016	2017	2018	31.12.2019
Celkem	-23	34	-7	17

Zdroj: ČSÚ

Věková struktura obyvatel

Tabulka č. 10 Věková struktura obyvatel v letech 2016–2019

Věk / rok	2016	2017	2018	2019
0-14	3 133	3 188	3 203	3 198
15-64	13 230	13 083	12 988	12 893
65+	3 838	3 964	4 037	4 154
celkem	20 201	20 235	20 228	20 245

Zdroj: ČSÚ

Z tabulky je patrné, že počet obyvatel mezi roky 2016 a 2019 vykazuje mírný nárůst (+44). Zároveň je patrné, že přibývá obyvatel 65+ na úkor skupiny obyvatel 15-64. Počet dětí do 14 let mezi lety 2016-2018 mírně rostl, v roce 2019 mírně poklesl.

Věková struktura obyvatel obcí k 31.12 2019

Tabulka č. 11 Věková struktura obyvatel

Obec	Věková struktura obyvatel v roce 2019		
	0–14 let	15–64 let	65 a více let
Borová	187	649	175
Březiny	17	91	34
Bystré	216	953	346
Hartmanice	43	178	66
Jedlová	173	628	219
Kamenec u Poličky	95	352	96
Korouhev	145	516	155
Květná	77	298	50
Nedvězí	19	131	58
Oldřiš	92	422	141
Polička	1 329	5 606	1 878
Pomezí	214	831	204
Pustá Kamenice	52	195	77
Pustá Rybná	22	91	35
Rohozná	77	398	159
Sádek	110	344	89
Stašov	49	177	40
Svojanov	36	241	91
Široký Důl	82	260	66
Telecí	94	268	76
Trpín	69	264	99
Celkem	3 198	12 893	4 154

Zdroj: ČSÚ

20,5 % obyvatel území je starší 65 let, což kopíruje celorepublikový vývoj. Necelých 16 % obyvatel tvoří děti ve věku 0-14.

Počet obyvatel obcí ve věku 65+

Tabulka č. 12 Počet obyvatel ve věku 65+ v letech 2016-2019

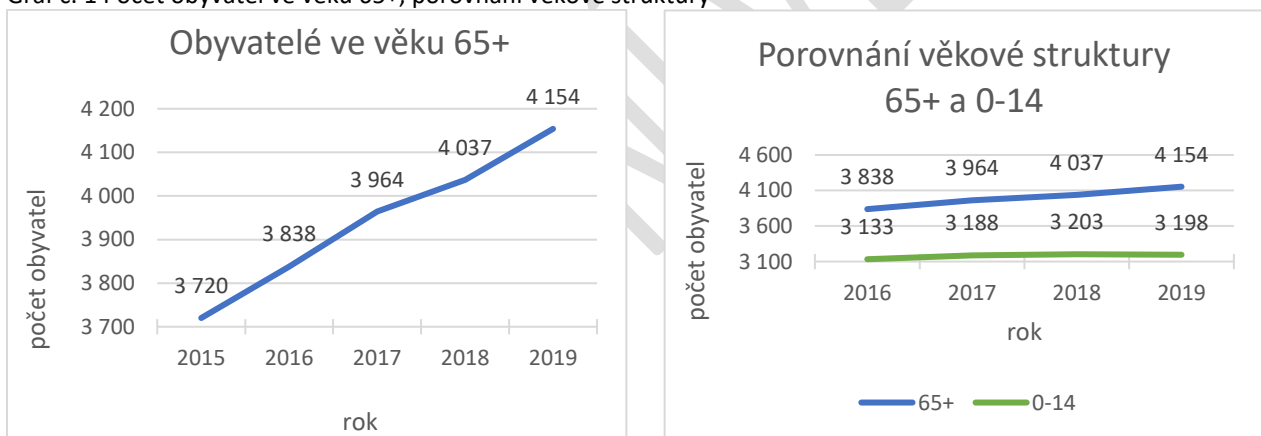
Obec / rok	2015	2016	2017	2018	2019
Borová	148	154	165	166	175
Březiny	27	28	30	30	34
Bystré	319	338	338	337	346
Hartmanice	62	64	64	65	66

Jedlová	181	193	201	211	219
Kamenec u Poličky	82	85	93	91	96
Korouhev	145	146	143	144	155
Květná	41	44	51	50	50
Nedvězí	53	55	54	56	58
Oldřiš	109	119	127	133	141
Polička	1 683	1 725	1 788	1 837	1 878
Pomezí	175	177	185	196	204
Pustá Kamenice	60	62	64	71	77
Pustá Rybná	43	45	43	40	35
Rohozná	152	151	156	153	159
Sádek	88	94	93	97	89
Stašov	37	40	43	41	40
Svojanov	88	88	89	83	91
Široký Důl	65	63	71	68	66
Telecí	78	77	72	71	76
Trpín	84	90	94	97	99
Celkem	3 720	3 838	3 964	4 037	4 154

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 1 Počet obyvatel ve věku 65+, porovnání věkové struktury

Zdroj: ČSÚ

Počet obyvatel ve věku 65+ roste a lze předpokládat, že tento trend bude nadále pokračovat. Z toho důvodu bude důležité věnovat pozornost sociálním službám, které se věnují cílové skupině senioři. Na území MAS POLIČSKO z.s. nebude možné navyšovat kapacitu pobytových zařízení pro tuto cílovou skupinu (SPRSS PK nepočítá s navýšením lůžek na Poličsku). Proto je nutné zaměřit pozornost na rozšiřování kapacit terénních a ambulantních služeb. Z grafu je patrné, že zatímco počet osob starších 65 let stále roste, počet dětí ve věku 0-14 v loňském roce mírně klesl. Lze konstatovat, že růst počtu obyvatel ve věku 0-14 je nižší než růst počtu obyvatel ve věku 65+.

Nezaměstnanost

Počet uchazečů o zaměstnání

Tabulka č. 13 Počet uchazečů o zaměstnání v letech 2016-2020

Název obce	2016	2017	2018	2019	30.6.2020	31.12.2020
Borová	24	14	12	11	12	13
Březiny	6	4	2	3	1	3
Bystré	17	14	6	10	16	22
Hartmanice	6	6	6	6	2	8

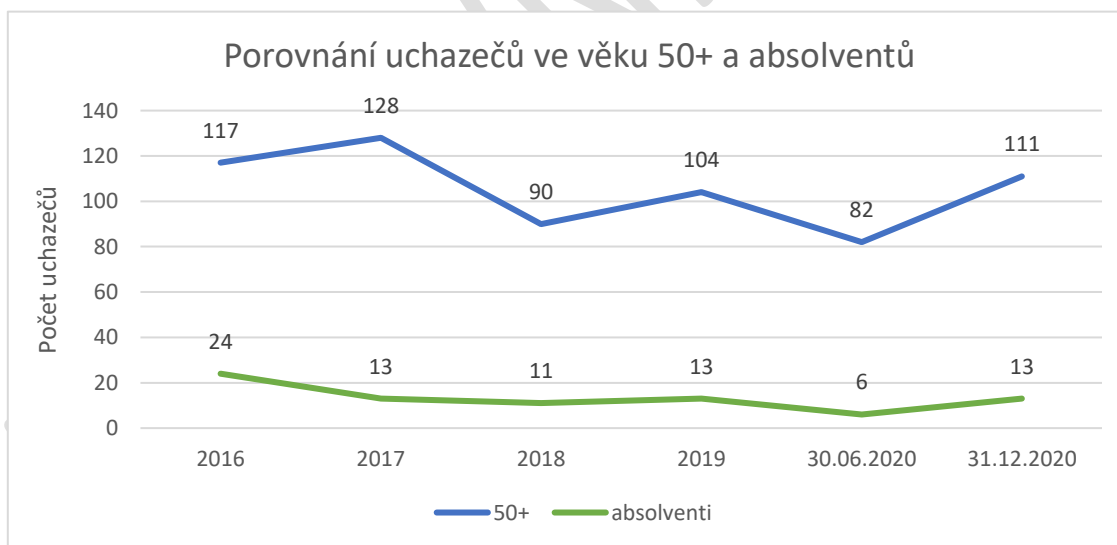

Jedlová	33	25	16	16	11	18
Kamenec u Poličky	13	3	6	8	4	9
Korouhev	14	7	6	8	14	14
Květná	23	16	15	6	8	9
Nedvězí	10	6	4	7	3	8
Oldřiš	21	12	10	9	9	18
Polička	173	124	96	101	116	135
Pomezí	23	18	14	18	21	23
Pustá Kamenice	6	8	7	5	7	5
Pustá Rybná	6	5	7	4	3	4
Rohozná	30	18	20	16	12	17
Sádek	8	11	5	5	5	7
Stašov	7	4	3	4	6	9
Svojanov	16	16	10	5	9	8
Široký Důl	8	7	2	3	5	5
Telecí	13	7	10	7	5	7
Trpín	18	13	8	10	7	9
Celkem	475	338	265	262	276	351

Zdroj: Úřad práce ČR, ČSÚ

Počet uchazečů o zaměstnání v průběhu let 2017-2019 klesal. Je to dáno silnou ekonomikou a nedostatkem pracovních sil na trhu. V roce 2019 a 2020 opět mírně stoupá, zřejmě vlivem koronavirové epidemie.

Graf č. 2 Porovnání uchazečů absolventů a uchazečů ve věku 50+

Zdroj: Vlastní zpracování

Počet uchazečů ve věku 50+ je násobně vyšší než u absolventů. Z údajů poskytnutých ÚP jedním z důvodů může být to, že se většina absolventů nevrací zpátky do Poličky, ale odchází za prací do větších měst, kde může být větší nabídka pracovních míst ve vystudovaném oboru, lepší finanční ohodnocení. Je to negativní trend, který postihuje menší města a venkov. Dalším faktorem může být nedostatek volných bytů k pronájmu – v Poličce a ostatních obcích území je nedostatek bytů ať už k prodeji nebo k nájmu, větší kulturní zázemí ve velkých městech a mnoho dalších individuálních důvodů.

Podíl nezaměstnaných v obcích v letech 2016-2020

Tabulka č. 14 Podíl nezaměstnaných

Název obce	2016	2017	2018	2019	30.6.2020	31.12.2020
Borová	3,5	2,06	1,78	1,64	1,5	1,8
Březiny	5,9	4,00	2,13	3,26	1,1	3,3
Bystré	1,7	1,40	0,61	1,03	1,7	2,2
Hartmanice	3,4	3,31	3,35	3,35	1,1	4,5
Jedlová	4,7	3,66	2,44	2,50	1,6	2,5
Kamenec u Poličky	3,6	0,85	1,70	2,27	1,1	2,6
Korouhev	2,6	1,33	1,13	1,52	2,3	2,3
Květná	8,1	5,63	5,05	2,02	2,7	2,7
Nedvězí	7,7	4,35	2,92	5,26	2,3	6,1
Oldřiš	4,7	2,76	2,35	2,12	1,7	3,8
Polička	3,0	2,16	1,70	1,80	2,0	2,3
Pomezí	2,7	2,17	1,69	2,17	1,9	2,5
Pustá Kamenice	2,7	3,81	3,40	2,46	3,6	2,3
Pustá Rybná	6,3	5,56	7,37	4,08	3,3	4,4
Rohozná	7,2	4,28	4,73	3,80	3,0	3,0
Sádek	2,4	3,31	1,51	1,50	1,5	1,7
Stašov	4,2	2,31	1,74	2,31	3,4	5,1
Svojanov	6,9	6,78	4,24	2,06	3,3	2,9
Široký Důl	3,0	2,57	0,75	1,14	1,5	1,9
Telecí	5,0	2,61	3,80	2,62	1,9	2,6
Trpín	6,3	4,76	2,95	3,76	1,9	2,7
Celkem	4,5	3,3	2,7	2,5	2,0	3,01

Zdroj: Úřad práce ČR, ČSÚ

Největší podíl nezaměstnaných osob v produktivním věku (větší než hodnota 4) byl na konci roku 2020 v obcích Nedvězí, Stašov, Hartmanice a Pustá Rybná. Nejnižší nezaměstnanost byla v obcích Sádek, Borová a Široký Důl. Průměrný podíl nezaměstnanosti byl v polovině roku 2020 2,0; na konci roku stoupl pravděpodobně vlivem koronakrize na 3,01.

Počet uchazečů o zaměstnání celkem, dle věku a délky evidence, uchazeči se zdravotním postižením

Tabulka č. 15 Přehled uchazečů o zaměstnání v letech 2016-2019

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	30.6.2020	31.12.2020
Počet uchazečů celkem	475	338	265	262	276	351
Z toho:						
Počet absolventů	24	13	11	13	6	13
Počet mladistvých uchazečů do 19 let	1	4	5	4	5	2
Počet uchazečů ve věku 50+	177	128	90	104	89	111
Počet uchazečů v evidenci nad 24 m.	58	29	8	6	-	-
Počet uchazečů se ZP	91	73	54	50	59	79

Zdroj: Úřad práce ČR

Pokles počtu uchazečů je patrný v letech 2018 a 2019. Ke konci roku 2020 došlo k nárůstu nezaměstnaných osob, kdy jedním z hlavních důvodů může být epidemie koronaviru. V meziročním srovnání počet nezaměstnaných vzrostl o 72 oproti roku 2019.

Sociální dávky vyplácené v území

Sociální dávky v současné době vyplácí Úřad práce.

Tabulka č. 16 Počet jednotlivých sociálních dávek

Osoby v hmotné nouzi		
2018	2019	2020
183	125	131
Příspěvek na živobytí		
2018	2019	2020
148	84	88
Doplatek na bydlení		
2018	2019	2020
98	57	26

Zdroj: Úřad práce ČR

Tabulka č. 17 Počet vyplácených příspěvků na péči

Příspěvek na péči ve všech stupních			
Stupeň závislosti	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
I.	221	219	246
II.	367	357	356
III	325	336	262
VI.	257	247	124

Zdroj: Úřad práce ČR

Tabulka č. 18 Porovnání počtu vyplácených dávek

	ČR		PK		Území MAS	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
příspěvek na živobytí	78 952	63 064	2 476	2 100	148	84
doplatek na bydlení	40 881	33 837	919	851	98	57
příspěvek na péči	360 726	363 509	19 835	19 750	1 170	1 159

Zdroj: Statistická ročenka MPSV

Tabulka č. 19 Počet vydaných průkazů pro osoby se ZP v území MAS

Průkaz osoby se ZP			
	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
TP	51	56	24
ZTP	78	91	101
ZTP/P	11	16	17

Zdroj: Úřad práce ČR

Tabulka č. 20 Počet vydaných průkazů v území MAS v roce 2019

typ	ČR	PK	MAS
TP	6 408	327	56
ZTP	32 964	1 749	91
ZTP/P	9 572	428	16

Zdroj: Úřad práce ČR, Statistická ročenka MPSV

Kriminalita

Tabulka č. 21 Přehled vybraných trestných činů v území MAS

Trestný čin	Období					celkem
	12.2016	12.2017	12.2018	12.2019	09.2020	
Opuštění dítěte nebo svěřené osoby	0	0	0	0	0	0
Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci	0	0	0	0	0	0
Omezování a zbavování osobní svobody	1	2	0	4	0	7
Týrání svěřené osoby	0	2	0	0	0	2
Týrání osoby žijící ve společném obydlí	2	1	1	5	2	11
Ohrožování výchovy dítěte	0	4	1	1	1	7
Podávání alkoholu dítěti	0	0	0	0	0	0
Nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného	16	22	38	2	0	78
Nedovolené pěstování rostlin obsahující omamnou látku	1	1	1	4	0	7
Ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství	15	19	31	12	15	92
Zanedbání povinné výživy	13	13	8	7	8	49
Celkem	48	64	80	35	26	253

Zdroj: statistiky Policie ČR

Nejvíce sledovaných trestných činů se stalo v roce 2018, nejméně trestných činů bylo zaznamenáno v roce 2019. Nejčastějšími sledovanými trestnými činy v území je ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství, nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného, zanedbání povinné výživy.

7/ Analýza potřeb území vytvořená v rámci SPRSS

Jedná se o zkrácenou verzi analýzy potřeb, plná verze s podrobnými údaji je k dispozici na webových stránkách www.maspolicisko.cz. (https://www.maspolicisko.cz/images/Analýza_potreb_Finalni_verze.pdf)

Pro získání informací a dat byla v rámci analýzy území prováděna dotazníková šetření u předem stanovených skupin respondentů. Byly vedeny cílené rozhovory se zástupci veřejné správy a poskytovatelů sociálních služeb s důrazem na interakci mezi tazatelem a dotazovaným. Cílem bylo zjistit míru informovanosti o nabídce sociálních služeb, podchytit místní jedinečnost území, potřeby uživatelů sociálních služeb a možnosti a záměry rozvoje poskytovatelů služeb.

Dotazníková šetření probíhala v obcích regionu MAS POLIČSKO z.s. v období od června do října roku 2020. Na základě dohody v ustavených pracovních skupinách byly vytvořeny dotazníky zaměřené na jednotlivé cílové skupiny:

- *Široká veřejnost*
- *Mládež ve věku od 12–19 let*
- *Rodiče a jiné pečující osoby o nezletilé děti do 18 let*
- *Uživatelé služeb – senioři, zdravotně znevýhodnění a jejich pečovatelé*
- *Osoby v krizi, ohrožené sociálním vyloučením a sociálně vyloučené*

Zjišťování potřeb se v oslovených skupinách účastnilo celkem 600 respondentů ze všech obcí regionu MAS a 19 zástupců poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb. Na analýze území se podílelo 19 zástupců obcí regionu.

Výsledky dotazníkového šetření ve skupině „Široká veřejnost.“

Šetření se účastnilo 193 respondentů z 19 obcí. Nejvíce respondentů spadá do věkové kategorie 41-64 let, průměrný věk respondenta je 46,32 roku.

172 respondentů zná alespoň jednu organizaci poskytující sociální služby na území Poličska. Respondenti znají Oblastní charitu Polička, která má nejširší spektrum nabízených služeb, nabízí služby všem cílovým skupinám, dále znají Svazek obcí AZASS a mají povědomí o pečovatelských službách v Poličce a v Bystrém.

74 respondentů postrádá dostatečné informace o dostupných službách v regionu, někteří ale jen proto, že se cíleně neinformovali. 182 (94 %) dotázaných nevyužívá žádnou sociální službu. 163 respondentů, tj. 84 % nepostrádá v nabídce žádnou sociální službu. Jedním z důvodů může být to, že zatím nepocítili potřebu sociální služby využívat. Mezi využívané a známé služby patří služby související, např. půjčovna kompenzačních pomůcek při OCH v Poličce, ošetřovatelská služba a domácí péče.

Jako chybějící služby respondenti uvedli: azylové domy; terénní pracovníci; poradenská infolinka pro osoby v krizi; nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (NZDM); není organizována dobrovolnická činnost.

Jako služby s nedostatečnou kapacitou respondenti uvedli: domov pro seniory; domov se zvl. režimem; raná péče a mediace; odlehčovací služba; krizová pomoc.

Problémy s dostupností sociálních služeb respondenti většinou nepocítují, jako problematické označili jen dopravní spojení několika okrajových obcí (Trpín, Svojanov, Březiny) nebo obcí, kde nevedou hlavní autobusové linky a občané jsou odkázáni na vlastní automobil, popřípadě rodinné příslušníky (Nedvězí, Oldřiš, Rohozná). 171 tj. 88 % respondentů dotazníkového šetření považuje sociální služby za dobře dostupné. V případě potřeby sociálních služeb by se většina obrátila na některého z poskytovatelů služeb. Většina respondentů využívá více zdrojů informací.

Poslední dotaz byl zacílen na zjištění, kterým skupinám obyvatel by se měla věnovat zvýšená pozornost v oblasti sociální péče. Respondenti uvedli skupiny v tomto pořadí – senioři a osoby se zdravotním postižením (jednotlivá postižení nebyla specifikována), poté osoby v krizi a ohrožení a skupinu rodin s dětmi, dále děti a mládež a osoby závislé na návykových látkách. 34 respondentů nevědělo, kterou skupinu označit. Ve 2 případech byla označena skupina „Jiné“, kde respondenti zmínili samoživitele.

Stručné závěry šetření

- Povědomost veřejnosti o existenci a fungování sociálních služeb je spíše nedostatečná.
- Nedostatečná kapacita pobytových zařízení pro seniory DPS, DZR – uvádějí i poskytovatelé soc. služeb a zástupci obcí.
- V území neposkytují služby azylové domy – nejbližší azylový dům se nachází ve Svitavách (pro matky s dětmi) a Moravské Třebové (pro rodiny s dětmi).
- Raná péče a mediace je poskytována v území poskytovatelem s celokrajskou působností, který má dostatečnou kapacitu – je třeba zvýšit informovanost.
- Odlehčovací služby a Linka bezpečí v území fungují – je třeba zvýšit informovanost.
- Chybí terénní práce – respondenty nebylo blíže specifikováno pro jakou cílovou skupinu, poskytovatelé uvádějí potřebu této služby zejména pro cílovou skupinu osob v krizi a osob ohrožených soc. vyloučením.
- Chybí nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – považují za potřebné i poskytovatelé služeb pro děti a mládež.
- Krizová pomoc – poskytuje v území poskytovatel s celokrajskou působností Centrum J.J. Pestalozziho – je třeba zvýšit informovanost.
- Nedostatek informací ve skupině o možnostech sociálních a návazných služeb.
- Není organizována dobrovolnická činnost.

Výsledky dotazníkového šetření ve skupině „Mládež ve věku od 12 do 19 let.“

Šetření proběhlo u školáků od 5. třídy. za pomoci členů pracovní skupiny 1 – Rodiny s dětmi, děti a mládež, dotazníky vrátilo 184 respondentů ze 17 obcí regionu.

85 respondentů, tj. 47 % navštěvuje nějakou volnočasovou aktivitu, 27 respondentů otázku nezodpovědělo. Z šetření vyplynulo, že volnočasové aktivity navštěvují nejčastěji děti do 15 let. Čím je dítě starší, tím větší je problém nalézt vhodnou volnočasovou aktivitu. Například Středisko volného času nabízí zájmové kroužky primárně pro děti do 15 let. Mládež (15+) má možnost navštěvovat spíše sportovní kluby. Děti do 15 let navštěvují ve velké míře ZUŠ v Bystrém a v Poličce, hasičské tréninky v obci, ale i například skauty (29 respondentů).

V dotazníku jsme zjišťovali, zda respondenti této cílové skupiny ví, kam se obrátit, pokud se dostanou do složité situace. 102 respondentů (55 %) ví, na koho by se obrátili. Nejčastěji zmiňovaná byla Oblastní charita Polička, Policie ČR a 5 respondentů by se obrátilo na OSVZ v Poličce.

Při problémech v rodině by 117 respondentů, tj. 64 % vědělo, kam se obrátit. Z toho by se 54 dětí obrátilo na Linku Bezpečí, 47 na Policii ČR a 23 na OSVZ.

Celkem 159 respondentů, tj. 86 % ví, kde by hledali pomoc v případě šikany. 67 z nich (39,4 %) by se obrátilo na školu či výchovné poradce. Nejvíce by se obraceli na rodinu (52,7 %) a Linku Bezpečí (22,2 %).

V případě, že by dotazovaní byli svědky šíření omamných látek měli možnost zaškrtnout „Nechci odpovídat“, využilo ji 45 respondentů. 95 respondentů odpovědělo, že by se obrátili na Policii ČR, popřípadě rodinu (14 odpovědí). 8 dotazovaných by se obrátilo na školu. Otázkou je, zda by se skutečně na někoho obrátili nebo by situaci nijak neřešili.

Nejčastějším zdrojem informací o možnostech pomoci ev. sociálních službách je pro tuto věkovou skupinu internet. 173 respondentů použije internet a 65 konkrétní webové stránky města. Často zmiňovaná byla i škola – 67 respondentů.

Stručné závěry šetření

- Asi polovina oslovených využívá nabídku volnočasových aktivit.
- Většina oslovených mladých lidí ví, kam se obrátit, pokud pociťují problémy v rodině, při řešení šikany a při řešení problémů s šířením omamných látek.
- Pomoc by hledali v různé míře v rodině, škole, u Linky bezpečí, u OSVZ Polička a Policie ČR.
- Pro skupinu 15+ je omezená nabídka volnočasových aktivit

Výsledky dotazníkového šetření ve skupině „Rodiče a jiné pečující osoby o nezletilé děti do 18 let.“

Šetření se zúčastnilo celkem 126 respondentů ze 17 obcí. 60 respondentů, tj. 47,6 % zná organizaci, která poskytuje služby rodinám s dětmi. Nejčastěji byla zmiňována Oblastní charita Polička (42) následována Domovem na zámku Bystré. Dále bylo zmíněno Speciálně-pedagogické centrum Polička, SVP – Alfa a Bonanza Vendolí z.ú. Respondenti znají i organizace, které poskytují služby i jiným cílovým skupinám, kladně odpovědělo 69 respondentů. Nejčastěji byla zmiňována Oblastní charita Polička, a domovy pro seniory Svazku obcí AZASS.

22 respondentů využívá sociální službu poskytovatelů – Bonanza Vendolí z.ú., Oblastní charita Polička, Květná zahrada z.ú. a Pontopolis z.s. Všichni respondenti se shodli, že jsou poskytované služby kvalitní, problém byl ve třech případech s dostupností (dojezdová vzdálenost).

Další část dotazníkového šetření byla zaměřena na volnočasové aktivity pro děti respondentů. Téměř 79 % respondentů považuje nabídku volnočasových aktivit za dostatečnou. Necelých 16 % respondentů uvedlo, že nejsou spokojeni s nabídkou. Jako nedostatek uváděli malou různorodost aktivit, absenci

aktivit pro děti se speciálními potřebami, sportovní aktivity pro předškolní děti, a především malou kapacitu kroužků.

Respondenti byli dále dotazováni, zda vnímají nějaký problém, v jehož důsledku nemohou děti navštěvovat vybranou volnočasovou aktivitu. 81 respondentů uvedlo, že žádný takový problém nevnímají, 16 respondentů uvedlo dojezdovou vzdálenost. Se vzdáleností souvisí i časové možnosti rodičů – ne vždy mohou děti na kroužky vozit, 9x byla zmíněna finanční náročnost aktivit. Mezi další důvody bylo uvedeno: neexistence vybrané aktivity v okolí, dopravní dostupnost veřejnými prostředky, věkové omezení, krytí časů kroužků, zdravotní indispozice dětí.

Stručné závěry šetření

- Jako chybějící byly v této skupině označeny sociální a související služby pro rodiny s dětmi s poruchou autistického spektra (dále PAS). Tyto služby poskytují pouze organizace s celokrajskou působností. Chybí poradenské služby, služby denního stacionáře, ev. hlídací služby, SAS, vzdělávací akce pro pečující osoby a zmíněno bylo i doučování.
- Většina oslovených považuje nabídku volnočasových aktivit za dostatečnou.
- Dojezdová vzdálenost za volnočasovými aktivitami je problém pro asi 18 % oslovených.
- Důležitým zdrojem informací je internet – je velmi důležité, aby poskytovatelé měli dobře zpracovány aktuální informace na webových stránkách.
- Jako překážka byla zmíněna i finanční náročnost volnočasových aktivit – SVČ Mozaika má zveřejněn popis výjimek v hrazení, je třeba zvýšit informovanost.

Výsledky dotazníkového šetření ve skupině Uživatelé sociálních služeb – senioři, zdravotně znevýhodnění a jejich pečovatelé

Šetření se zúčastnilo 97 respondentů / 63,9 % byly ženy/ z 16 obcí. Dotazníky byly distribuovány za pomoci členů pracovní skupiny č. 2.

Respondenti byli uživateli služby domov pro seniory (19 respondentů), dále služby osobní asistence a pečovatelské služby (16 respondentů), služby podpory samostatného bydlení, AC dílen. Respondenti také využívají služby komerčního charakteru např. donášky léků, obědů, odvozy k lékaři aj.

Mezi preferované formy služeb patří terénní, pobyt v domácím prostředí upřednostňuje 48 respondentů (téměř 50 %). Pobyt v domově pro seniory preferuje 32 respondentů (33 %). Pro 14 respondentů je nejdůležitější zůstat v domácím prostředí za využití pomoci rodinných příslušníků.

87 respondentů (90,7 %) je spokojeno s kvalitou poskytovaných služeb. Jediné výhrady se objevily v souvislosti se službou osobní asistence – uživatelé nejsou rádi, když dojde ke změně pracovníka, který za nimi dochází.

Celkově 77 respondentů (79,3 %) nepocituje potřebu jiné služby, tj. většina uživatelů využívá služby, které naplňují jejich potřeby. 6 respondentů, kteří vnímají potřebu jiné služby, by potřebovalo stálý pobyt – kapacity zařízení jsou v regionu plně obsazeny, nedostatečnou kapacitu pobytových služeb uvádějí i poskytovatelé sociálních služeb.

Jedním z problémů, který se v šetření objevil je dostupnost veřejných budov a prostranství, tzv. bezbariérovost. Nejčastěji byly jako hůře dostupné zmiňovány autobusy, úřady, pošty, kulturní zařízení, ale i interní ambulance a zdravotní středisko v Bystrém.

Stručné závěry šetření

- Při potřebě podpory většina oslovených preferuje setrvání v domácím prostředí za pomoci rodiny, či terénní formy služeb.
- Více, než 1/3 oslovených preferuje služby v pobytovém zařízení pro seniory a osoby se ZP.
- S kvalitou poskytovaných služeb je spokojeno více, než 90 % oslovených.
- Potřebu změny služby z terénní na pobytovou má cca 7 % oslovených.
- Problémem je dostupnost veřejné dopravy, některých úřadů, zdravotnických zařízení a institucí z hlediska technických bariér.

Výsledky dotazníkového šetření pro skupinu Osoby v krizi, ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené

Z důvodu získání relevantních informací probíhalo dotazníkové šetření zaměřené na tuto cílovou skupinu mezi 7 poskytovateli, kteří se zaměřují na tuto cílovou skupinu. Šetření se účastnili:

- Bonanza Vendolí, z.ú. – Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi (dále i SASRD Bonanza)
- Občanská poradna (dále i OP OCH Polička)
- Nízkoprahové denní centrum (NDC OCH Polička)
- Šance pro rodinu – Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi (dále i SASRD OCH Polička)
- Pontopolis z.s.
- Květná zahrada z.ú. – Dům na půl cesty
- Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Polička (dále i OSVZ)

Nejfrekventovanější věkovou skupinou využívající služby jsou osoby ve věku 27–40 let následované skupinou ve věku 41–64 let.

Poskyvatelé při depistáži území využívají pomoc jiných poskytovatelů, či úřadů – Úřadu práce, Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, Správy uprchlického zařízení ČR, Most pro, o.p.s. Dále jsou při depistáži nápomocni lékaři, obecní úřady, školy a SVP Alfa. Průměrně 58 % klientů této cílové skupiny vyhledává služby samo.

Mezi nejčastější příčiny sociálního vyloučení řadí poskyvatelé v regionu závislost na alkoholu, ztrátu bydlení, závislost na návykových látkách, exekuce, násilí v rodině a chorobnou závislost, jako je např. gamblerství. Dalšími příčinami sociálního vyloučení jsou ztráta zaměstnání, nízké příjmy, příslušnost k etniku, oslabení vztahové základny, rozchody, nemožnost získat dostupné bydlení, nízká motivovanost řešit situaci, jazyková bariéra, odchody z ústavních zařízení.

Téměř polovina uživatelů služeb jsou rodiny s dětmi. Je to dáno tím, že 2 poskyvatelé poskytují SASRD.

Tabulka č. 22 Hlavní příčiny sociálního vyloučení (data k 31.8.2020)

Služby/úřady	Příčiny sociálního vyloučení u klientů jednotlivých služeb						Zastoupení rodin s dětmi v jednotlivých službách
	alkohol	ztráta bydlení	návykové látky	exekuce	násilí	chorobná závislost	
Občanská poradna OCHP	5 %	10 %	0 %	25 %	5 %	0 %	30 %
Nízkoprahové denní centrum OCHP	75 %	90 %	10 %	55 %	15 %	15 %	2 %
Pontopolis z.s.	50 %	0 %	0 %	0 %	0 %	20 %	90 %
SASRD Bonanza	50 %	1 %	2 %	25 %	2 %	1 %	75 %
SASRD OCHP	20 %	60 %	15 %	50 %	40 %	40 %	100 %
OSVZ Polička	50 %	20 %	5 %	20 %	2 %	3 %	5 %

Dům na půl cesty	95 %	100 %	70 %	20 %		30 %	0 %
Průměr	49 %	47 %	15 %	33 %	13 %	18 %	43 %

Zdroj: Vlastní zpracování údajů od poskytovatelů

Stručné závěry šetření

- Nejčastější příčiny sociálního vyloučení v regionu jsou závislost na alkoholu a ztráta bydlení.
- Závislost na návykových látkách je problémem pro 15 % uživatelů SASRD a 5 % OSVZ.
- Exekucemi je zatíženo 20 % uživatelů OSVZ a 55 % uživatelů NDC.
- S násilím v rodině má zkušenost 5 % uživatelů OP OCH Polička, 40 % uživatelů SASRD a OSVZ.
- Chorobná závislost, jako je např. gamblerství ohrožuje 40 % uživatelů SASRD OCH Polička a 30 % uživatelů Domu na půli cesty Květná.
- Dalšími příčinami sociálního vyloučení jsou ztráta zaměstnání, nízké příjmy, příslušnost k etniku, oslabení vztahové základny, rozchody, nemožnost získat dostupné bydlení, jazyková bariéra, odchody z ústavních zařízení.
- Téměř polovina uživatelů služeb jsou rodiny s dětmi.
- V území chybí terénní pracovník zaměřený primárně na osoby bez domova, azylový dům pro rodiny s dětmi, dětský psychiatr, rodinná terapie, krizové bydlení a noclehárna, nebo ubytovna pro ženy.
- Získání dostupného bydlení je problém ve většině obcí regionu.
- V Poličce funguje ubytovna pro muže, která není sociální službou.

Závěry z řízených rozhovorů se zástupci obcí

Území MAS tvoří 21 obcí, z nichž 2 mají statut města (Polička, Bystré) a 1 statut městyse (Svojanov). Řízené rozhovory byly vedeny s 19 starosty v měsících červenci a srpnu 2020.

Ve všech obcích regionu mají obyvatelé možnost využít terénní formu sociálních služeb, ambulantní a pobytové služby jsou převážně v Poličce a v Bystrém. Na financování sociálních služeb se obce podílejí různou měrou viz Analýza financování sociálních služeb zveřejněná na www.maspolicsko.cz v sekci Plánování v sociálních službách.

Většina starostů (17) je spokojena se spektrem sociálních a souvisejících služeb ve své obci. Při rozšíření tohoto dotazu na celé území uvádí většina starostů, že obyvatelé obcí postrádají větší kapacitu odlehčovací služby pro seniory, denní stacionář pro seniory, dostupnější péči o osoby s duševním onemocněním a azylový dům pro ženy s dětmi.

Většina obcí (17) dostává alespoň 1x ročně, zpravidla písemnou formou, informace od poskytovatelů soc. služeb o jejich činnosti a o počtu uživatelů služeb z jejich obce. Většina poskytovatelů zasílá se zprávou i tištěné informace o jednotlivých službách.

Všichni oslovení starostové by uvítali vytvoření katalogu sociálních služeb jak v elektronické podobě s průběžnou aktualizací, tak i v tištěné podobě

O radu, či informace o možnostech sociálních služeb a řešení sociálních problémů v obci se většina starostů (12) obrací na OSVZ ORP Polička, někteří na etablované poskytovatele soc. služeb v území (SO AZASS, OCH Polička).

Obce samy informují o nabídce sociálních služeb převážně prostřednictvím obecních webů, zpravodajů, úředních desek el. i pevného, mobilního rozhlasu.

Sociální komisi zřídilo 7 obcí, osobu stanovenou pro zajišťování sociálních potřeb 12 obcí, ve valné většině se jedná o starostu/ku. Většina starostů (10) je rámcově seznámena s důležitými směry SPRSS PK.

Dostupnost služeb z hlediska dojezdové vzdálenosti a hustoty veřejné dopravy považuje většina starostů za dobrou (12), některé okrajové obce území považují za obtížnou dopravu za službami z hlediska vzdálenosti a času.

Ve většině obcí je problém se získáním pozemků pro individuální, či skupinovou výstavbu. Sociální byty s různými parametry užívání má 10 obcí. Zástupci obcí neplánují výstavbu sociálních bytů, spíše se přiklánějí k tomu, že pokud získají pozemky, stavěli by byty s různou metráží tak, aby zajistili jejich dostupnost pro různé uživatele.

Všichni oslovení zástupci obcí jsou spokojeni s kvalitou poskytovaných sociálních služeb, 8 starostů by se zaměřilo na posílení informovanosti o službách a 5 starostů považuje za problém dostupnost některých soc. služeb z hlediska jejich kapacity. Obce v území spolupracují na platformě SO AZASS, jehož jsou všechny členy a při komunitním plánování soc. služeb. Při zprostředkování služeb a při výkonu funkce veřejného opatrovníka spolupracují s OSVZ ORP Polička a s několika poskytovateli (SO AZASS, OCH Polička, DOMOV Bystré).

Stručné závěry z rozhovorů

- Ve všech obcích regionu funguje terénní forma sociálních služeb – pečovatelské služby, osobní asistence.
- Ambulantní a pobytové služby mají sídlo převážně v Poličce a v Bystrém.
- Starostové postrádají větší kapacitu odlehčovací služby a dalších pobytových služeb pro seniory, rozšíření stálé pobytové péče a odlehčovací služby pro osoby s demencí, dostupnější péči o osoby s duševním onemocněním, azylový dům pro ženy s dětmi, denní stacionář pro seniory, zvýšení možnosti využívání služeb mobilního hospice, nabídku volnočasových aktivit pro mládež od 15 let (nizkoprahové zařízení pro mládež).
- Katalog sociálních služeb v elektronické podobě s průběžnou aktualizací považují za velmi dobrý nástroj pro posílení informovanosti.
- Při výkonu funkce veřejného opatrovníka by obzvláště malé obce uvítaly zprostředkování jednotných informací o kompetencích.
- Ve většině obcí je problém se získáním pozemků pro individuální, či skupinovou výstavbu. Sociální byty s různými parametry užívání má 10 obcí. Zástupci obcí neplánují výstavbu sociálních bytů, spíše se přiklánějí k tomu, že by stavěli byty s různou metráží tak, aby zajistili jejich dostupnost pro různé uživatele.
- Na financování sociálních služeb se obce podílejí různou měrou.
- V SPRSS by většina starostů ráda našla sumarizaci potřeb území, řešení situace osob s demencí, řešení situace pro nízkopříjmové skupiny, řešení situace skupin osob se speciálními potřebami (smyslová postižení, autismus) a srozumitelný popis služeb.

Závěry z analýzy poskytovatelů sociálních služeb registrovaných dle zák.č.108/2006 Sb.

V rámci analýzy byly v průběhu měsíců července a srpna 2020 vedeny řízené rozhovory se zástupci 7 poskytovatelů sociálních služeb, kteří mají sídlo v území MAS POLIČSKO a v současnosti mají registrováno 22 sociálních služeb a poskytují 8 služeb souvisejících. Dále byli osloveni zástupci 2 poskytovatelů se sídlem mimo území MAS, kteří poskytují 3 sociální služby v území a jsou s územím dlouhodobě úzce propojeni.

Poskytovatelé se sídlem v území MAS POLIČSKO dle druhu služeb

Tabulka č. 23 Poskytovatelé se sídlem v území (k 31.8.2020)

Sociální poradenství			
Odborné sociální poradenství			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Oblastní charita Polička Vrchlického 16, Dolní Předměstí, 572 01 Polička	Občanská poradna	A	430 uživatelů/rok

Služby sociální péče			
Denní stacionáře			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Oblastní charita Polička Vrchlického 16, Dolní Předměstí, 572 01 Polička	Denní stacionář	A	8 uživatelů / okamžik
Domovy pro seniory			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Svazek obcí AZASS Palackého náměstí 160, 572 01 Polička	Domov pro seniory AZASS	P	114 lůžek
Domovy se zvláštním režimem			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Svazek obcí AZASS Palackého náměstí 160, 572 01 Polička	Domov se zvláštním režimem AZASS	P	5 lůžek
Odlehčovací služby			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Svazek obcí AZASS Palackého náměstí 160, 572 01 Polička	Odlehčovací služba AZASS	P	11 lůžek
Podpora samostatného bydlení			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Domov na zámku Bystré Zámecká 1, Bystré, 569 92	Podpora samostatného bydlení	T	16 lůžek
Domovy pro osoby se zdravotním postižením			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Domov na zámku Bystré Zámecká 1, Bystré, 569 92	Domov pro osoby se zdravotním postižením	P	60 lůžek
Chráněné bydlení			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Domov na zámku Bystré Zámecká 1, Bystré, 569 92	Chráněné bydlení	P	20 lůžek
Pečovatelská služba			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
DOMOV Bystré, o.p.s. Školní 453, Bystré, 569 92	Pečovatelská služba	A/T	2A, 6T /okamžik
Dům s pečovatelskou službou Penzion Polička Družstevní 970, Horní Předměstí, 572 01 Polička	Pečovatelská služba	A/T	10A, 80T/ den
Oblastní charita Polička Vrchlického 16, Dolní Předměstí, 572 01 Polička	Charitní pečovatelská služba	T	20 uživatelů / měsíc
Svazek obcí AZASS Palackého náměstí 160, Polička – Město, 572 01 Polička	Pečovatelská služba AZASS	T	100 uživatelů /rok
Osobní asistence			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Oblastní charita Polička Vrchlického 16, Dolní Předměstí, 572 01 Polička	Osobní asistence	T	13 uživatelů / den

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Poličská nemocnice, s.r.o. Eimova 294, 572 01 Polička	Sociální lůžka	P	8 lůžek
Služby sociální prevence			
Domy na půl cesty			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Květná Zahrada z.ú. Květná 40, 572 01 Květná	Dům na půl cesty	P	13 lůžek
Nízkoprahová denní centra			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Oblastní charita Polička Vrchlického 16, Dolní Předměstí, 572 01 Polička	Nízkoprahové denní centrum	A	2 uživatelé/ okamžik
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Oblastní charita Polička Vrchlického 16, Dolní Předměstí, 572 01 Polička	Šance pro rodinu	A/T	40A, 40T rodin/ rok
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Svazek obcí AZASS Palackého náměstí 160, Polička – Město, 572 01 Polička	Sociálně aktivizační služby AZASS	A	5 uživatelů / den
Sociálně terapeutické dílny			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Domov na zámku Bystré Zámecká 1, Bystré, 569 92 Bystré u Poličky	Sociálně terapeutické dílny	A	20 uživatelů / okamžik
Oblastní charita Polička Vrchlického 16, Dolní Předměstí, 572 01 Polička	AC dílny	A	24 uživatelů / den
Sociální rehabilitace			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Oblastní charita Polička Vrchlického 16, Dolní Předměstí, 572 01 Polička	Otevřené dveře	A/T	70A, 70T klientů/ rok
Svazek obcí AZASS Palackého náměstí 160, Polička – Město, 572 01 Polička	Sociální rehabilitace AZASS	A	10 uživatelů / den

A – ambulantní, T – terénní, P – pobytová

Zdroj: Vlastní zpracování, registr poskytovatelů

Poskytovatelé se sídlem mimo území MAS POLIČSKO

Tabulka č. 24 Poskytovatelé se sídlem mimo území (k 31.8.2020)

Služby poradenství			
Odborné sociální poradenství			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Středisko sociální služeb Salvia, z.ú. Wolkerova alej 92/18, 568 02 Svitavy 2	Odborné sociální poradenství	A	60 intervencí/190 uživatelů / rok

Služby sociální péče			
Osobní asistence			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Středisko sociálních služeb Salvia, z.ú. Wolkerova alej 92/18, Město, 568 02 Svitavy 2	Osobní asistence	T	140 uživatelů / rok
Služby sociální prevence			
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi			
Poskytovatel	Název služby	Forma služby	Kapacita
Bonanza Vendolí z.ú. Vendolí 18, 569 14 Vendolí	Drž se na uzdě	A/T	A 40, T50 rodin/ rok

A – ambulantní, T – terénní

Zdroj: Vlastní zpracování, registr poskytovatelů

V roce 2019 poskytovalo 7 poskytovatelů 14 služeb sociální péče, 2 poskytovatelé poskytují 2 služby sociálního poradenství a 5 poskytovatelé poskytují 9 služeb sociální prevence. 8 sociálních služeb je v území poskytováno ambulantní formou, převážně služby poradenství, terapeutické díly, denní stacionář, nízkoprahové centrum, 7 pobytovou formou. Terénní formou je poskytováno 5 služeb a 5 služeb je poskytováno jak terénní, tak ambulantní formou – jedná se především o pečovatelskou službou a sociálně aktivizační služby.

Poskytovatelé souvisejících služeb se sídlem v území

Tabulka č. 25 Související služby (k 31.8.2020)

Název a sídlo poskytovatele	Název služby
Dům s pečovatelskou službou Penzion Polička Družstevní 970, Horní Předměstí, 572 01 Polička	Půjčovna kompenzačních pomůcek
Oblastní charita Polička Vrchlického 16, Dolní Předměstí, 572 01 Polička	Domácí hospic sv. Michaela
	Fimfárům – obchod, součást terapeutických dílen
	Humanitární šatník Polička
	Potravinová a materiální pomoc
	Charitní ošetřovatelská služba
Půjčovna zdravotnických pomůcek	
Svazek obcí AZASS Palackého náměstí 160, Polička – Město, 572 01 Polička	Půjčovna kompenzačních, rehabilitačních a rekondičních pomůcek

Zdroj: Data poskytovatelů

Poskytovatelé s celokrajskou působností

Telefonicky, či elektronickou formou bylo kontaktováno 13 poskytovatelů sociálních služeb s celokrajskou působností. Tyto služby mají své ambulance, či pobytové zařízení mimo území MAS, terénní služby poskytují na požádání. Někteří z těchto poskytovatelů poskytli v roce 2019 své služby jednotkám uživatelů z území, nebo služby v tomto roce neposkytovali.

Tabulka č. 26 Poskytovatelé s celokrajskou působností (k 31.8.2020)

Poskytovatelé sociálních služeb s celokrajskou působností		
Název a sídlo	Poskytované služby	Cílová skupina
Amalthea z.s. Městský park 274, 537 01 Chrudim IV	Sociálně aktivizační služby Centrum náhradní rodinné péče Mediace, terapeutické služby	Rodiny s dětmi

Centrum J. J. Pestalozziho, o. p. s. Štěpánkova 108, 537 01 Chrudim	Azylový dům Domy na půli cesty Krizová centra Odborné sociální poradenství Péče o rodiny v agendě OSPOD	Osoby ve věku 18 až 64 let v nelehké životní situaci Oběti domácího násilí Osoby v krizové situaci – i děti
FOKUS Vysočina, z.ú. 5. května 356, 58001 Havlíčkův Brod	Centra denních aktivit Psychologické a psychiatrické ambulance Denní stacionáře Sociálně rehabilitační dílny Služby podporovaného bydlení Centra podpory	Osoby se zkušeností s duševním onemocněním
KONTAKT Ústí nad Orlicí o. p. s. P.O. Box 67 Smetanova 470, 56201 Ústí nad Orlicí	Telefonická pomoc v obtížné situaci	Bez vymezení
Laxus z.ú. Sadová 2107, 288 02 Nymburk	Odborné sociální poradenství Zprostředkování informací Osobní asistence	Uživatelé nelegálních drog, alkoholu a gamblersů, rodinným příslušníkům
Most pro o.p.s. 17. listopadu 216, 530 02 Pardubice	Odborné sociální poradenství	Cizinci žijící v PK
Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí Královéhradecká 513, 562 01 Ústí nad Orlicí	Prevence Vzdělávání Psychologické poradenství	Žáci, pedagogové, rodiče
Poradna pro rodinu Pardubického kraje Mozartova 449, 530 09 Pardubice	Odborné sociální poradenství Činnosti v oblasti náhradní rodinné péče	Jednotlivci, páry, rodiny osoby bez rozdílu pohlaví, národnosti, sexuální orientace, náboženského, sociálního zařazení
Rodinné Integrační centrum z. s. Náměstí Republiky 2686, 532 27 Pardubice	Raná péče Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Sociální rehabilitace	Osoby s poruchami autistického spektra Rodiny s dětmi s PAS
Rytmus Východní Čechy, o. p. s. Heydukova 392, 537 01 Chrudim	Sociální rehabilitace	Osoby s mentálním postižením Osoby se zdravotním postižením
SKP-CENTRUM, o. p. s. Jungmannova 2550, 530 02 Pardubice	Intervenční centrum Odlehčovací služba Pečovatelská služba Azylové domy, krizová pomoc Dům na půli cesty, noclehárny Nízkoprahová denní centra i pro děti Terénní programy	Osoby v tísní Osoby ohrožené sociálním vyloučením
Středisko rané péče v Pardubicích, o. p. s. Bělehradská 389, 530 09 Pardubice	Raná péče Volnočasové aktivity	Rodiny s dětmi do 7 let věku s ohroženým vývojem, s nerovnoměrným

		vývojem, s tělesným/mentálním postižením, s poruchou autistického spektra či kombinovaným postižením
TyfloCentrum Pardubice, o. p. s. nábř. Závodu míru 1961, 530 02 Pardubice	Odborné sociální poradenství Průvodcovské a předčitatelské služby Sociálně aktivizační služby pro lidi se zrakovým postižením Sociální rehabilitace	Osoby s těžkým zrakovým nebo zrakovým a jiným zdravotním postižením, z území PK ve věkové struktuře 16 let a výše.

Zdroj: Registr poskytovatelů, internetové stránky poskytovatelů

Tabulka č. 27 Poskytovatelé a poskytované služby v území (k 31.12.2019)

Poskytovatel	Počet kontaktů v území v roce 2019
Amalthea z.s.	2 rodiny
Centrum J. J. Pestalozziho, o. p. s.	Minimálně 59 (některé jsou anonymní)
FOKUS Vysočina, z.ú.	Žádný kontakt
KONTAKT Ústí nad Orlicí o. p. s.	Informace nejsou k dispozici z důvodů anonymity
Laxus z.ú.	10 klientů
Most pro o.p.s.	Informace nejsou k dispozici z důvodů anonymity
Rodinné Integrační centrum z. s.	4 rodiny
Rytmus Východní Čechy, o. p. s.	5 klientů, 195 setkání
Středisko rané péče v Pardubicích, o. p. s.	7 rodin
TyfloCentrum Pardubice, o. p. s.	20 kontaktů nevidomých a 180 zrakově postižených

Zdroj: Data poskytovatelů

Hlavní zjištění

Služby sociálního poradenství jsou v území zaměřené na seniory, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, oběti domácího násilí, osoby v krizi a osoby bez přístřeší. Jsou poskytovány ambulantní formou.

Služby sociální péče se zaměřují převážně na seniory a osoby se zdravotním postižením. Formy poskytování jsou ambulantní, terénní i pobytová.

Služby sociální prevence jsou převážně zaměřeny na rodiny s dětmi, osoby s mentálním postižením a duševním onemocněním, osoby, které vedou rizikový způsob života, osoby do 26 let opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče a osoby bez přístřeší. Jsou poskytovány formou pobytovou, terénní a ambulantní.

Většina poskytovatelů řeší problémy s nedostatkem personálu v přímé péči. V následující tabulce jsou uvedeny služby, které plánují v následujících letech rozvoj a nemají optimálně naplněnou personální kapacitu.

Tabulka č. 28 Potřeba personálních kapacit služeb

Denní stacionář			
Profese	Stav k 31.12.2020	Optimální potřeba pro současnou kapacitu	Optimální potřeba pro plánovaný rozvoj do roku 2025
Sociální pracovník	0,7	0,8	1
Pracovník v soc. službách	2,5	2,5	3,5
Domov pro seniory			
Sociální pracovník	2,59	3	3

Pracovník v soc. službách	40,31	42	42
Domov se zvláštním režimem			
Sociální pracovník	0,17	0,17	1,17
Pracovník v soc. službách	3,88	4	13
Dům na půl cesty			
Sociální pracovník	1	1	1
Pracovník v soc. službách	2,2	2,5	2,5
Odborné sociální poradenství			
Sociální pracovník	2,5	3	3,5
Odlehčovací služba			
Sociální pracovník	0,75	0,75	0,87
Pracovník v soc. službách	2,91	3	3,45
Osobní asistence			
Sociální pracovník	0,6	1	2
Pracovník v soc. službách	11,6	13	15
Pečovatelská služba			
Sociální pracovník	3,2	3,6	4,2
Pracovník v soc. službách	24,4	27,6	30,6
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi			
Sociální pracovník	3,9	4,5	5
Sociální rehabilitace			
Sociální pracovník	4,8	6	8-13
Pracovník v soc. službách	0,5	0,5	1
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče			
Sociální pracovník	0,75	1	1
Pracovník v soc. službách	4,51	5	5
Sociálně terapeutické dílny			
Sociální pracovník	1,6	2	2
Pracovník v soc. službách	5	5,25	5,25

Zdroj: údaje od poskytovatelů

Dostupnost služeb z pohledu poskytovatelů jsme hodnotili podle jednotlivých cílových skupin a forem péče, dále z hlediska kapacity, provozní doby a bezbariérového přístupu.

Pro seniory jsou v území velmi dobře dostupné terénní služby, kterými jsou zejména Pečovatelské služby (dále Peč.sl.), které pokrývají celé území a služby Osobní asistence (dále jen OA) fungující na části území. Zde definují poskytovatelé potřebu prodloužení pracovní doby Peč.sl., která naráží na jejich skutečné finanční a personální možnosti a nedostatek kapacity služby OA.

Pobytové služby jsou velmi dobře dostupné z hlediska vzdálenosti, hůře dostupné jsou z hlediska kapacity, obzvláště ve službě Domov se zvláštním režimem (DZR) a Odlehčovací služby (OS). Potřebu nové služby Denní stacionář uvedli 3 poskytovatelé. Ambulantní služby pro seniory jsou poskytovány v oblasti poradenství, jejich dostupnost je dobrá.

Pro osoby se ZP jsou velmi dobře dostupné terénní služby (Peč.sl., OA), rovněž v této cílové skupině poskytovatelé zmiňují potřebu prodloužení pracovní doby Peč.sl., která naráží na jejich skutečné finanční a personální možnosti a nedostatek kapacity služby Osobní asistence.

V pobytových službách chybí rovněž kapacita DZR a OS.

Ambulantní služby jsou poskytovány v oblasti poradenství, v oblasti péče i sociální prevence. Z analýzy vyplývá, že je třeba pracovat na tom, aby v užívání sociálních služeb nebyly omezeny osoby s postižením smyslu a osoby s duševním onemocněním. V území jsou poskytovány terénní a ambulantní služby Sociální rehabilitace. Chybějící pobytové zařízení pro psychiatrické pacienty zmiňují 2 poskytovatelé.

Pro osoby s mentálním postižením jsou na území k dispozici ambulantní a pobytové služby, které v uplynulém období 3 let prošly transformací umožňující rozvolnění pobytových služeb. Poskytovatel této služby v regionu postrádá odlehčovací službu a více služeb sociální rehabilitace, dostupnou péči stomatologů, praktických lékařů a psychiatrů.

Většina sociálních služeb je bezbariérově dostupných, nebo mají vytvořen systém, jak službu poskytnout v dostupných prostorách.

Pro rodiny s dětmi, děti a mládež jsou v území poskytovány terénní a ambulantní Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, ambulantní služby Odborného sociálního poradenství. Dostupnost těchto služeb je dobrá, služby mají bezbariérové přístupy a dostatečnou kapacitu. Poskytovatelé postrádají na Poličsku nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, ordinaci dětského psychiatra a služby pro rodiny s dětmi, které trpí poruchou autistického spektra. Pobytovým zařízením je Dům na půli cesty poskytovatele Květná zahrada z.ú.

Pro osoby v krizi, osoby ohrožené soc. vyloučením a osoby sociálně vyloučené jsou služby poskytovány ambulantní formou Sociálního poradenství a Nízkoprahovým zařízením, které plní svou funkci převážně pro obyvatele města Poličky, ale mohou je využívat i osoby z území ORP Polička. Součástí tohoto zařízení jsou sociální sprchy a humanitární šatník. V Poličce funguje ubytovna pro muže, která není sociální službou. Poskytovatelé postrádají terénního pracovníka a azylový dům pro ženy a noclehárnu, nebo ubytovnu.

Z návazných a souvisejících služeb označili poskytovatelé za chybějící např. komerční úklidové služby, Senior taxi. Za málo rozvinutou považují poskytovatelé v území dobrovolnickou službu, jejíž absenci zmiňovali i respondenti dotazníku pro širokou veřejnost.

Spolupráce poskytovatelů probíhá hlavně na úrovni sociální práce, společných školení a na platformě komunitního plánování. Spolupráci s odborem sociálních věcí a zdravotnictví ORP Polička hodnotí poskytovatelé velice dobře. Poskytovatelé, jejichž cílovými skupinami jsou děti a mládež úzce spolupracují se školskými zařízeními v území.

O poskytovaných službách informují poskytovatelé převážně prostřednictvím webových stránek, tištěných materiálů, prezentačních akcí a obecních zpravodajů. Nejvýznamnějším zdrojem informací však stále zůstává osobní zkušenost a doporučení. Všichni poskytovatelé sociálních služeb v území mají pro svoje služby zpracovány standardy kvality.

Obce jsou do procesu poskytování sociálních služeb v území v současné době zapojeny tak, že na základě dohody mezi nimi a poskytovateli poskytují v různé míře finanční podporu na konkrétní služby nebo na činnost. Poskytovatelé informují obce o počtu uživatelů služeb z obce, o rozsahu sociální služby a nových službách v území. V této oblasti většina poskytovatelů očekává prohloubení spolupráce v rámci procesu tvorby SPRSS.

Většina služeb poskytuje péči v rámci nasmlouvané kapacity, jen pobytové služby pro seniory evidují větší počty neuspokojených žádostí. V následující tabulce jsou pro porovnání uvedeny údaje za celou ČR a Pardubický kraj, vycházející ze statistické ročenky MPSV 2019 a údaje z území MAS.

Tabulka č. 29 Počty odmítnutých žádostí o službu k 31.12.2019

Služba	ČR	PK	MAS
Domov pro seniory	60 643	1 583	157
Domov se zvláštním režimem	26 145	647	29
Domov pro osoby se zdravotním postižením	3 228	9	9
Chráněné bydlení	1 984	39	1
Osobní asistence	3 061	141	15
Pečovatelská služba	5 138	202	5
SASRD	667	9	9
Sociální rehabilitace	932	42	1
Odlehčovací služba	3 128	175	20
Celkem	78 781	2 847	246

Zdroj: Statistická ročenka MPSV, údaje od poskytovatelů

Tabulka č. 30 Počet odmítnutých žádostí dle příspěvku na péči k 31.12.2020

DpS	Z obcí AZASS	Mimo obce AZASS	Celkem
Bez PnP	25	46	71
I.	10	10	20
II.	31	15	46
III.	19	12	31
IV.	9	4	13
Celkem	94	87	181
DZR	Z obcí AZASS	Mimo obce AZASS	Celkem
Bez PnP	2	0	2
I.	1	1	2
II.	3	1	4
III.	11	3	14
IV.	1	1	2
Celkem	18	6	24

Zdroj: data od poskytovatele

Plánovaný rozvoj sociálních a souvisejících služeb

Tabulka č. 31 Plánovaný rozvoj

Plánovaný rozvoj sociálních služeb do roku 2025		
Poskytovatel sociálních služeb	Oblast zamýšleného rozvoje	Období
Svazek obcí AZASS	Navýšení kapacity DZR	2021–2025
	Vytvoření efektivní sítě pečovatelských domků	2021–2025
Oblastní charita Polička	Zajištění multidisciplinárního týmu a příprava na vznik Centra duševního zdraví ve Svitavách	2021–2025
	Zvýšení kapacity Denního stacionáře	2021–2025
	Rozšíření kapacity Domácí hospicové péče	2021–2025
Středisko sociálních služeb Salvia, z.ú.	Zvýšit kapacitu službu Osobní asistence	2021–2025
Květná zahrada z.ú.	Byty s různou lokalitou pro cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením do 26 let	2023–2025
DOMOV Bystré o.p.s.	Rozšíření pečovatelské služby do dalších obcí	2021–2025
	Denní stacionář pro seniory – nová služba	2021–2025
Bonanza Vendolí, z.ú.	Pilotní projekt SAS pro oblast Poličska	2021–2025
	Mentorská asistence pro oblast Poličska	2021–2025

Zdroj: Cílené rozhovory s poskytovateli

Shrnutí důležitých závěrů

- Sociální služby v území pečují různou měrou o všechny cílové skupiny zahrnuté v SPRSS.
- V celé síti sociálních služeb je patrný nedostatek personálu pro práci v sociálních službách.
- Služby sociálního poradenství jsou v území zaměřené na seniory, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, oběti domácího násilí, osoby v krizi a osoby bez přístřeší.
- Služby sociální péče zaměřeny převážně na seniory, osoby se ZP.
- Služby sociální prevence jsou převážně zaměřeny na rodiny s dětmi, osoby s duševním onemocněním, osoby s mentálním postižením, osoby s rizikovým způsobem života, osoby do 26 let opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče a osoby bez přístřeší.
- Terénní pečovatelské služby a služby osobní asistence naráží na strop své kapacity a personálních možností.
- Nízká kapacita služby DZR.
- Potřeba rozšíření sítě o nové služby např. Denní stacionář pro seniory, přiblížení služeb pro osoby s postižením smyslů.
- Nejsou vyřešeny bezbariérové přístupy některých důležitých institucí.
- Chybí nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.
- Chybí služby dětského psychiatra a psychologa.
- Chybí podpora pro rodiny s dětmi s PAS.
- Chybí terénní pracovník pro osoby ohrožené soc. vyloučením.
- Chybí ubytovna, či noclehárna pro ženy.
- Z návazných a souvisejících služeb chybí např. komerční úklidové služby, Senior taxi.
- Málo rozvinutá dobrovolnická služba.
- Spolupráce obcí a poskytovatelů se vlivem plánování v sociálních službách prohlubuje.
- Všichni poskytovatelé pracují na základě zpracovaných standardů kvality

Školská zařízení zařazená do SPRSS

Tabulka č. 32 Školská zařízení (k 31.8.2020)

Název a sídlo zařízení	Činnost
Dětský domov Polička A. Lidmilové 505, 572 01 Polička	Všestranná péče dětem, které nemohou zůstat v domácím prostředí Výchova dětí, příprava na budoucí život
Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí Královéhradecká 513, 562 01 Ústí nad Orlicí	Školské poradenské zařízení, psychologické poradenství, terapeutická činnost
Speciálně pedagogické centrum Polička Nádražní 775, 572 01 Polička	Školské poradenské zařízení Speciálně pedagogická, logopedická a psychologická péče a sociálně – právní poradenství.
Speciální základní škola a mateřská škola Polička Jiráskova 825, 572 01 Polička	Speciální vzdělávání pro děti s mentálním, zdravotním a kombinovaným postižením
SVP Svitavska – ALFA Květná č.p.40, 572 01 Polička	Preventivně výchovná péče, služby pro rodiče předcházení vzniku a prohlubování problémů

Zdroj: Internetové stránky zařízení

Dětský domov Polička je pobytové zařízení pro děti od 3 do 18 (výjimečně 26 let), které poskytuje všestrannou péči dětem, které nemohou ze závažných důvodů vyrůstat ve vlastní rodině.

Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí je školské poradenské zařízení. Poskytuje psychologické poradenství nejen pro děti, žáky, ale i rodiče.

Speciálně pedagogické centrum Polička je školské poradenské zařízení. Poskytuje bezplatně speciálně pedagogickou, logopedickou a psychologickou péči a sociálně – právní poradenství. Primárně se věnuje

dětem se zdravotním postižením a dětem s obtížemi ve vývoji (v situaci, kdy ještě nelze spolehlivě určit, zda se jedná o zdravotní postižení). Klienty centra jsou primárně děti, žáci a studenti s nerovnoměrným vývojem, s mentálním postižením, s poruchami autistického spektra, s tělesným a kombinovaným postižením, s narušenou komunikační schopností, s vadami sluchu.

Speciální základní škola a mateřská škola Polička vzdělává děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, především s mentálním postižením, více vadami a autismem. Ve třídách ZŠ se vzdělávají především žáci s lehkým mentálním postižením, docházka je devítiletá.

SVP Svitavska Alfa je školské zařízení zřizované Květnou zahradou z.ú. Poskytuje preventivně výchovnou péči dětem a mladistvým ve věku 3-18 let, max. 26 let. Klienty jsou osoby vykazující výchovné potíže, u kterých ale nenastal důvod k nařízení ústavní ochranné výchovy. Všechny nabízené služby jsou poskytovány bezplatně.

Volnočasové organizace zařazené do SPRSS

Tabulka č. 33 Volnočasové organizace (k 31.8.2020)

Název a sídlo organizace	Činnost
Centrum technického vzdělávání _Půda Městská knihovna Polička Palackého náměstí 64, 57201 Polička	Moderní, bezbariérová veřejná učebna především pro rozvoj digitálního, polytechnického a inforatického myšlení napříč generacemi. Učebna slouží též pro výuku jazyků, informační a další komunitní vzdělávání.
Ekocentrum Skřítek z.s. Pomezí 128, 569 71 Pomezí	Environmentální a ekologická výchova dětí, mládeže i dospělých. Protidrogová prevence pro děti a mládež. Projekty pro MŠ, ZŠ, SŠ. Přednášky, workshopy.
MaTami, centrum pro rodinu z.s. Šaffova 112, 572 01 Polička	Letní příměstské tábory, výlety, možnost hlídání dětí, charitativní činnost
Pontopolis z.s. Riegerova 52, 572 01 Polička	Pořádání kulturních a vzdělávacích akcí Pořádání výstav, besed a filmových projekcí Pomoc cizincům žijícím v regionu
SVČ Mozaika náměstí Bohuslava Martinů 85, 572 01 Polička	Přednášky, besedy, volnočasové aktivity pro děti výukové a preventivní programy
Svépomocná skupina pro osoby s PAS	Sdílení zkušeností rodin s dětmi s PAS, neformální spolupráce

Zdroj: Internetové stránky zařízení

Centrum technického vzdělávání Půda funguje jako třetí oddělení Městské knihovny v Poličce. Návštěvníci si mohou prezenčně vypůjčit techniku jako notebooky, tablety, různé roboty a robotické stavebnice, nebo využít některý z našich „strojů“. Vybrané roboty chtějí již brzy nabídnout i jako externí výpůjčky. Samozřejmostí je přítomnost mentora, který se snaží individuálně podporovat každého návštěvníka. Pořádání různých školení a workshopů pro knihovníky, učitele, lektory, ale také nadšence. Pro školy pořádají projektová dopoledne, kde program domlouváme s vyučujícím na míru pro konkrétní třídu. Pro SPRSS je centrum důležitým poskytovatelem volnočasových aktivit pro 15+, kterých je v území nedostatek.

Ekocentrum Skřítek z.s. je nezisková organizace, která působí na Poličsku a širokém okolí. Jeho hlavní náplní je vzdělávání dětí, mládeže i dospělých v oblasti environmentální. Pořádá a realizuje vzdělávací programy pro MŠ, ZŠ, SŠ, seniory a další zájmové skupiny, volnočasové aktivity pro děti, přednášky, workshopy a osvětovou činnost pro veřejnost.

MaTami, centrum pro rodinu z.s. pořádá letní příměstské tábory, výlety. Dále nabízí možnost pravidelného hlídání dětí. Poskytuje prostor pro setkávání těhotných žen, rodičů na rodičovské dovolené. V rámci své činnosti se zabývá i charitativní činností, podporuje činnost svépomocné skupiny pro děti a rodiny s PAS.

Pontopolis z.s. pořádá kulturní a vzdělávací aktivity s lidskoprávními tématy. Snaží se pomocí besed a přednášek vysvětlovat mezikulturní rozdíly a pomáhá při integraci cizinců žijících v regionu.

Středisko volného času Mozaika pořádá volnočasové aktivity, příměstské tábory pro děti, přednášky a kurzy pro širokou veřejnost. Pořádá také výukové a preventivní programy pro školy. V rámci výukové činnosti provozuje dopravní hřiště v Poličce.

Svépomocná skupina pro osoby s PAS funguje na základě sdílení zkušeností a výměny názorů rodičů se stejnými problémy. Cílem je provozovat činnost, která povede ke zvýšení povědomí o osobách s PAS.

Podnikatelské subjekty a úřady

Tabulka č. 34 Úřady a podnikatelské subjekty (k 31.8.2020)

Název a sídlo		Činnost
Květná zahrada z.ú. Květná 40, 572 01 Polička	Farma	Sociální podnikání
	Naše internetové portály	
	Obchůdek Květná	
	Práce s koňmi	
	Stravování	
	Sušárna a moštárna ovoce	
	Sýrárna	
	Ubytování	
MEDESA Care s.r.o. Na Vyšehradě 1092, 572 01 Polička		Dodavatel zdravotních a laboratorních pomůcek, poradenství
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví města Poličky Nádražní 304, 572 01 Polička		Právní ochrana dětí Sociální prevence Informovanost
Úřad práce Husova 31, Horní Předměstí, 572 01 Polička Nádražní 591, Horní Předměstí, 572 01 Polička		Zprostředkování zaměstnání Vyplácení dávek státní sociální podpory

Zdroj: Internetové stránky úřadů a podniků

Květná zahrada z.ú. v rámci svého sociálního podnikání poskytuje široké spektrum činností. V rámci podnikání zaměstnává i starší klienty Domu na půl cesty. Zároveň je nositelem projektu Prostupného zaměstnávání, který hledá pracovní příležitosti mladým lidem a učí je základní pracovní návyky.

MEDESA Care s.r.o. je dodavatelem zdravotních a laboratorních pomůcek. Svým klientům poskytuje i služby poradenství při výběru vhodné pomůcky a možnostech jejich financování.

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví zabezpečuje sociálně právní ochranu dětí, sociální prevenci, sociální práci s nezaměstnanými osobami, s osobami s materiálními problémy a s osobami ohroženými sociálním vyloučením. Součástí činnosti je vydávání receptů a žádanek na omamné a psychotropní látky pro lékařské potřeby. Vydává „Parkovací průkazy označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou“. Zjišťuje potřebu poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, zajišťování dostupnosti informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na území obce. Zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby, spolupráci s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb. Metodicky vede příspěvkové organizace DPS „Penzion“ Polička a má na starosti správu kapitoly v sociální oblasti. Koordinuje a zajišťuje ubytování osob bez přístřeší, vykonává činnosti romského poradce, vykonává činnosti protidrogového koordinátora.

Úřad práce pomáhá zprostředkovávat zaměstnání nezaměstnaným osobám. V současné době vyplácí dávky státní sociální podpory, dávky hmotné nouze, příspěvky na péči, dávky pro osoby se zdravotním postižením, rodičovské příspěvky.

8/ Analýza financování sociálních služeb zpracovaná v rámci projektu SPRSS pro území Poličska

Od roku 2016 jsou finanční prostředky z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí ČR poskytovány prostřednictvím dotačního řízení kraje dle § 101a – § 105 a zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v aktuálním znění, a v souladu s Rozhodnutím Evropské komise ze dne 20. 12. 2011, č. 2012/21/EU, o použití čl. 106 odst. 2 „Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu“. V souvislosti s realizovanými změnami je od ledna 2016 sektor poskytování sociálních služeb posuzován jako tržní sektor a podpora sociálních služeb musí být hodnocena z hlediska možnosti ovlivnění tržního prostředí a možného vzniku neoprávněné veřejné podpory v souladu s legislativou EU v této oblasti.

Pardubický kraj stanovuje optimální náklady na službu na základě jednotkových vstupních údajů a k těmto celkovým optimálním nákladům přiřazuje jednotlivé zdroje financování v poměru na základě svých priorit a historického vývoje. Základní vstupní sazby pro jednotlivé druhy sociálních služeb jsou nedílnou součástí „Kritérií pro financování sociálních služeb.“

Všechny výpočty mohou být následně upraveny redukčním mechanismem, který zohledňuje výši dotace z minulého roku s ohledem na současnou kapacitu jednotlivých služeb.

Výpočet dále může být upraven tzv. redukčním koeficientem. Redukční koeficient je stanoven pro každý typ služby zvlášť a zohledňuje prioritu jednotlivých služeb a skutečný celkový objem finančních prostředků.

Dotace je stanovena u bezplatných služeb jako podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech, u zpoplatněných služeb jako podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech po odečtení předpokládaných příjmů od uživatelů a příjmů ze zdravotních pojišťoven.

Analýza financování sociálních služeb byla provedena u níže uvedených 21 sociálních služeb 7 poskytovatelů se sídlem v území MAS Poličsko.

Poskytovatelé sociálních služeb registrovaných dle. Zák. 108/2006 Sb., se sídlem v území, poskytované služby a jejich kapacita

Tabulka č. 35 Poskytovatelé se sídlem v území rok 2019

Poskytovatel	Název služby	Kapacita
DOMOV Bystré o.p.s.	Pečovatelská služba	2A, 6T/ okamžitá
Domov na zámku Bystré	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	60 lůžek
	Chráněné bydlení	20 lůžek
	Podpora samostatného bydlení	16 lůžek
	Sociálně terapeutické dílny	20 uživatelů/ okamžitá
Dům s pečovatelskou službou Penzion Polička	Pečovatelská služba	10A, 80T/ den
Květná zahrada, z.ú.	Dům na půli cesty	13 lůžek
Oblastní charita Polička	Denní stacionář	8 uživatelů/ okamžitá
	Nízkoprahové denní centrum	2 uživatelé/ okamžik
	Odborné sociální poradenství	430 uživatelů/rok
	Osobní asistence	13 uživatelů/den
	Pečovatelská služba	20 uživatelů/měsíc
	SASRD	40 A, 40 T rodin/rok

	Sociální rehabilitace	70 A, 70 T uživatelů/rok
	Sociálně terapeutické dílny	24 uživatelů/den
Poličská nemocnice s.r.o.	Sociální lůžka	8 lůžek
Svazek obcí AZASS	Domov pro seniory	114 lůžek
	Domov se zvláštním režimem	5 lůžek
	Odlehčovací služba	11 lůžek
	Pečovatelská služba	100 uživatelů/rok
	Sociální rehabilitace	10 uživatelů/den

A – ambulantní, T – terénní

Zdroj: Registr poskytovatelů

Financování registrovaných sociálních služeb na území Poličska je u všech poskytovatelů založeno na principu vícezdrojového financování, míra zapojení jednotlivých zdrojů se v průběhu let mění. V letech 2017-2019 nedošlo v kapacitě služeb, ani počtu klientů kterým byly služby poskytovány k významným změnám. Počet poskytovaných služeb se změnil pouze v roce 2018, kdy SO AZASS zřídil novou službu Domov se zvláštním režimem v počtu 5 lůžek, zároveň však omezil o stejný počet lůžek službu Domov pro seniory. V roce 2019 stejný poskytovatel navýšil kapacitu Odlehčovací služby ze 6 na 9 lůžek.

Tabulka č. 36 Náklady na poskytování sociálních služeb a zdroje pro jejich financování

	Částka v Kč		
	2017	2018	2019
Náklady celkem	115 538 238	140 234 318	161 435 944
Zdroje			
Státní dotace	45 326 697	61 150 827	72 533 500
Úhrady od uživatelů	25 832 673	30 039 430	30 317 239
Příspěvky na péči	22 690 569	20 636 566	22 735 121
Příspěvek zřizovatele	11 648 366	12 135 374	13 934 396
Zdravotní pojišťovny	3 789 260	3 983 459	5 053 951
Příspěvky obcí	1 867 801	1 689 846	3 453 743
Granty EU	1 667 929	2 227 499	4 099 699
Dary	934 184	1 294 557	1 257 082
Vlastní činnost	304 977	391 693	670 836
Jiné	1 475 782	6 685 067	7 380 377

Zdroj: Údaje od poskytovatelů, vlastní zpracování

Celkové náklady na poskytování sociálních služeb vzrostly o cca 21 % mezi roky 2017-2018, o cca 15 % mezi roky 2018-2019. Mezi roky 2017 a 2019 vzrostly náklady služeb o cca 39 %.

Navýšení celkových nákladů na poskytování sociálních služeb je do značné míry způsobeno zvýšením platů zaměstnanců, které činí mezi roky 2017 a 2019 cca 23 %.

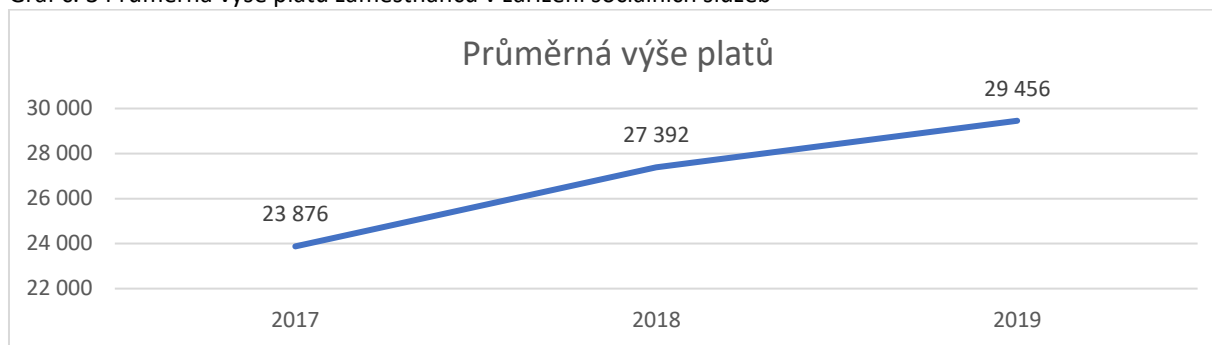
Tabulka č. 37 Průměrná měsíční výše platu zaměstnanců v zařízení sociálních služeb

Rok	2017	2018	2019
Průměrný plat	23 876	27 392	29 456

Zdroj: Statistická ročenka MPSV

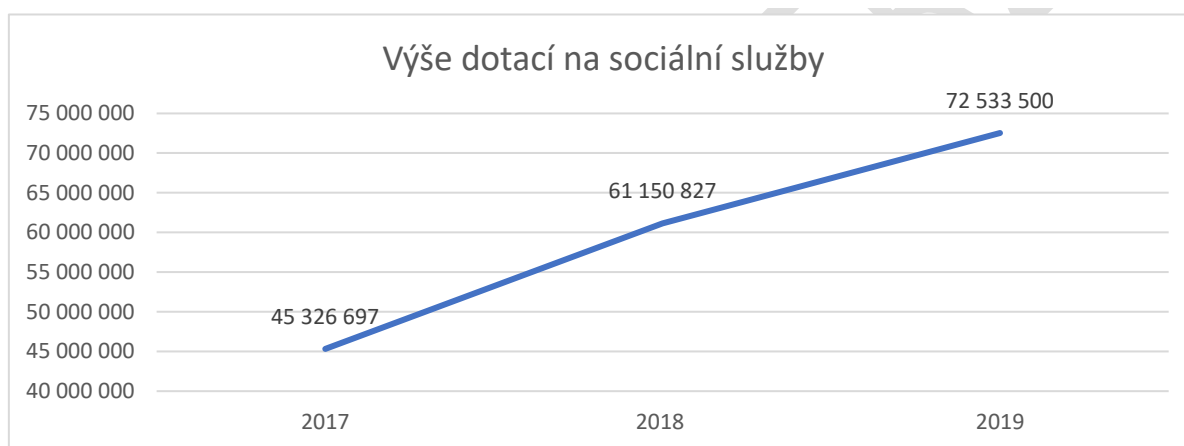
Graf č. 3 Průměrná výše platu zaměstnanců v zařízení sociálních služeb

Zdroj: Statistická ročenka MPSV

Nejvýznamnějším zdrojem financování sociálních služeb byly provozní dotace z veřejných rozpočtů, (poskytovatelem je většinou Pardubický kraj), které vykazují od roku 2017 stoupající trend – mezi roky 2017-2018 o 34 %, 2018-2019 o 19 %, mezi roky 2017 a 2019 o 60 %.

Graf č. 4 Výše dotací v letech 2017-2019

Zdroj: Pardubický kraj

Úhrady uživatelů sociálních služeb a příspěvky na péči byly ve všech sledovaných letech v podobných částkách, procentní podíl na celkových zdrojích klesá viz grafy níže.

Příjmy od zdravotních pojišťoven byly zapojeny u pobytových služeb Domova na zámku, Svazku obcí AZASS a Sociálních lůžek Poličské nemocnice a vykazují nárůst v částce v roce 2019, procentní podíl na celkových zdrojích proti roku 2017 však klesá viz grafy níže.

Příspěvky obcí v roce 2019 vykazují nárůst v částce i procentním podílu na celkových zdrojích viz grafy níže.

Příspěvek zřizovatele uvádí služby Domova na zámku, jejichž zřizovatelem je Pardubický kraj a poskytovatel Dům s pečovatelskou službou Penzion Polička, jehož zřizovatelem je město Polička.

V následující tabulce jsou uvedeny příspěvky obcí pro poskytovatele registrovaných sociálních služeb v roce 2019. Ve sloupci počet obyvatel jsou použity statistické údaje za rok 2019. Ve sloupci rozpočet jsou pro porovnání použity pouze běžné výdaje obcí tř.5, údaje vycházejí ze závěrečných účtů obcí. Příspěvky obcí uvedené v této tabulce jsou příspěvky pro všechny sociální služby, tedy i ty, které nemají sídlo v území.

Tabulka č. 38 Příspěvky obcí na sociální služby rok 2019

obec	počet obyvatel	rozpočet 2019 (tis. Kč, běžné výdaje tř.5)	příspěvek poskytovatelům celkem (Kč)	podíl příspěvku na sociální služby v rozpočtu	příspěvek na 1 obyvatele (Kč/ob)
Borová	1 011	12 525	235 405	1,88 %	233
Březiny	142	2 367	29 107	1,23 %	205
Bystré	1 515	29 937	297 860	0,99 %	197
Hartmanice	287	4 025	49 200	1,22 %	171
Jedlová	1 020	14 053	87 990	0,63 %	86
Kamenec	543	11 528	65 000	0,56 %	120
Korouhev	816	7 774	67 550	0,87 %	83
Květná	425	11 032	31 300	0,28 %	74
Nedvězí	208	4 225	30 500	0,72 %	147
Oldřiš	655	9 290	47 457	0,51 %	72
Polička	8 813	216 266	2 776 144	1,28 %	315
Pomezí	1 249	24 917	92 350	0,37 %	74
Pustá Kamenice	324	8 042	26 609	0,33 %	82
Pustá Rybná	148	2 842	7 400	0,26 %	50
Rohozná	634	8 429	129 010	1,53 %	203
Sádek	543	6 041	36 800	0,61 %	68
Stašov	266	4 749	13 300	0,28 %	50
Svojanov	368	8 018	41 350	0,52 %	112
Široký Důl	408	5 971	33 750	0,57 %	83
Telecí	438	9 709	42 700	0,44 %	97
Trpín	432	11 913	57 048	0,48 %	132
celkem	20 245	413 653	4 197 830	1,01 %	-

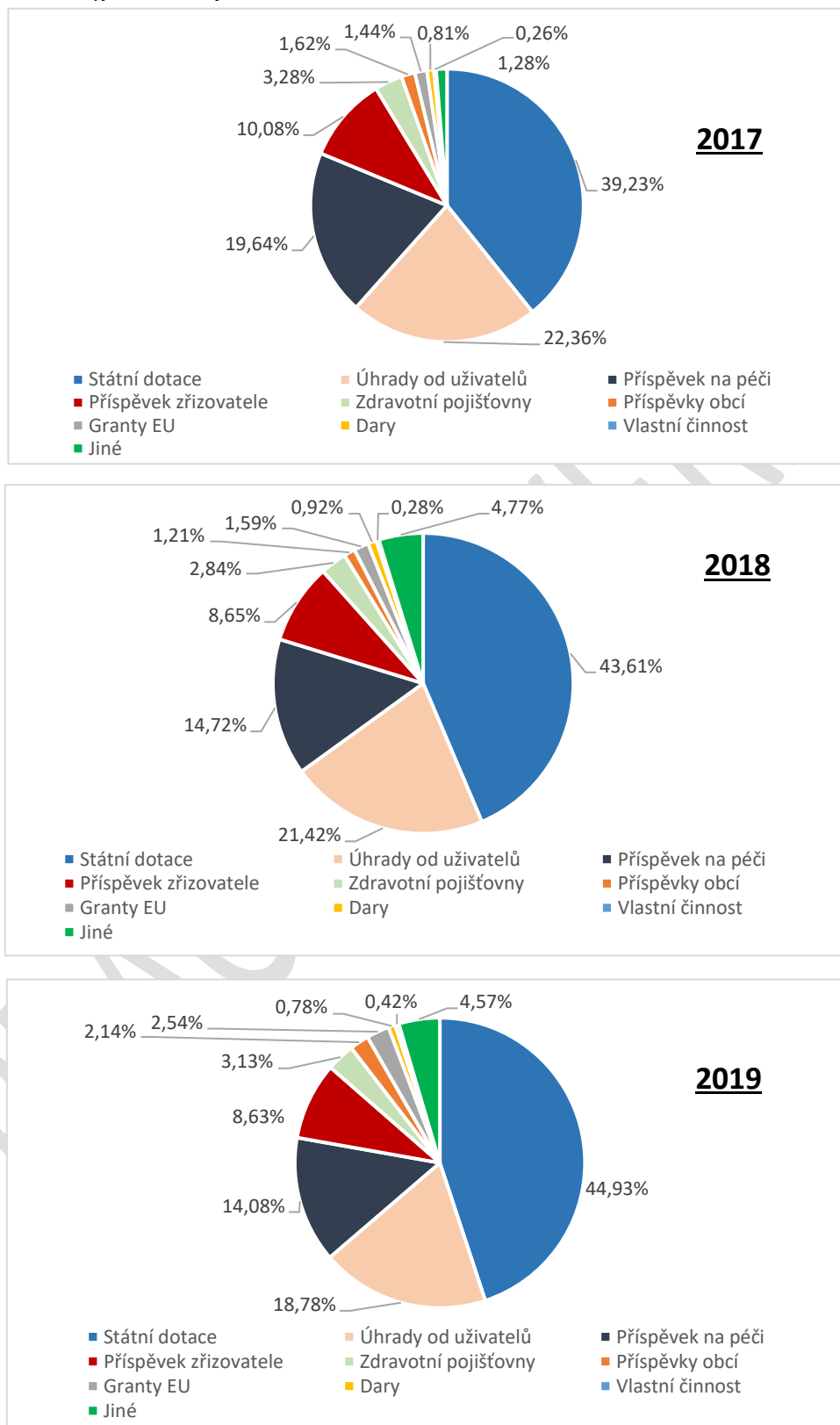
Zdroj: Řízené rozhovory se zástupci obcí, závěrečné účty obcí

Ve výše uvedené tabulce nejsou započítány příspěvky obcí službám, které nejsou registrovanými službami dle zákona č. 108/2006 Sb., ale jsou svým charakterem sociální, nebo s registrovanými službami souvisejí. Největší finanční podporu službám souvisejícím poskytuje Město Polička, které financovalo v roce 2019 provoz ubytovny pro muže bez přístřeší s nákladem 616 100 Kč a dalších souvisejících služeb ve výši 254 795 Kč.

Procentní vyjádření zdrojů financování sociálních služeb v letech 2017-2019

Graf č. 5 Procentní vyjádření zdrojů financování sociálních služeb v letech 2017-2019

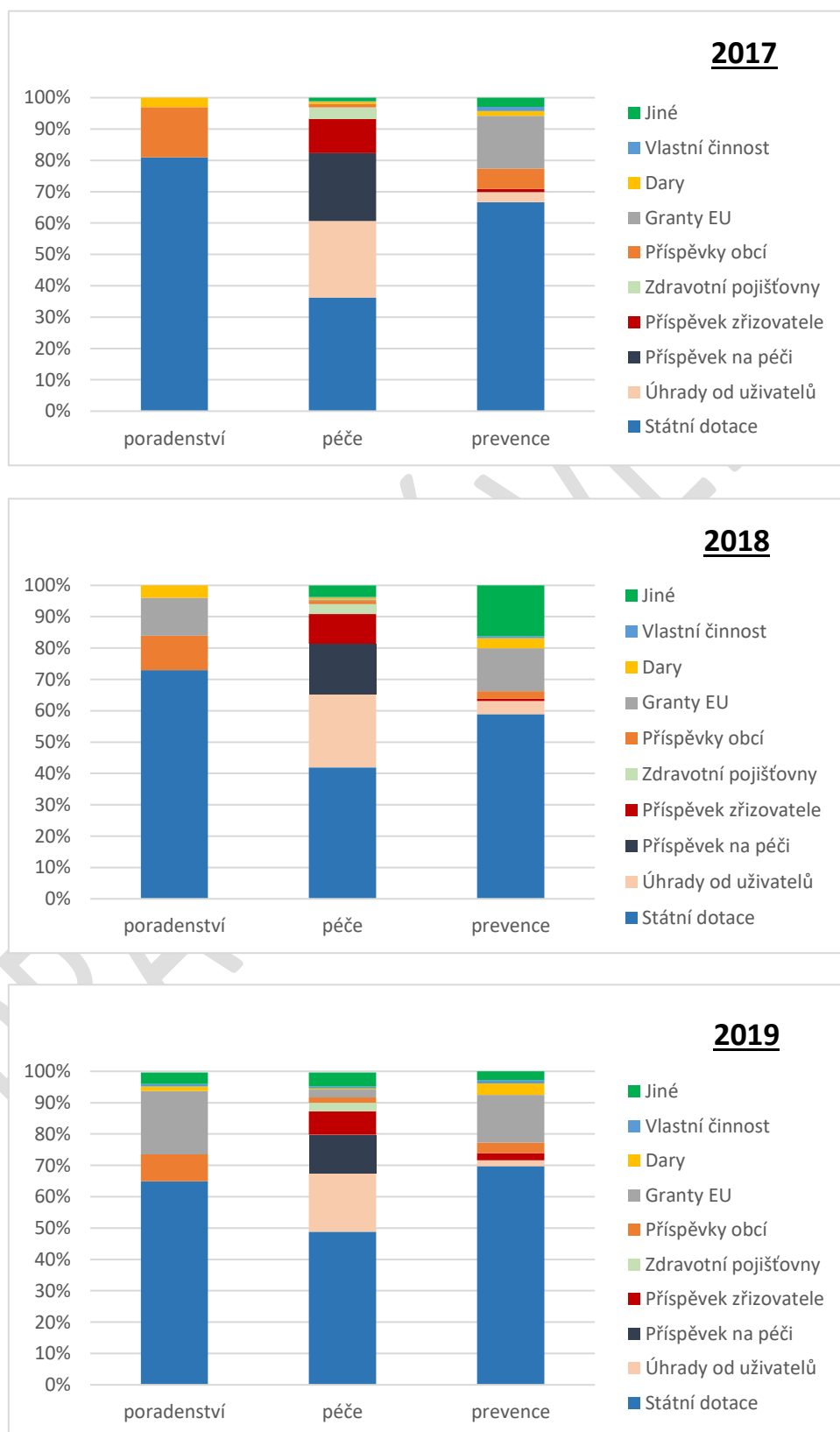

Zdroj: Vlastní zpracování, údaje od poskytovatelů

Struktura financování sociálních služeb dle druhu, pracovní úvazky v přímé péči
Následující graf je vyjádřením poměru jednotlivých finančních zdrojů v jednotlivých druzích služeb. Je z něj patrné, že největší počet finančních zdrojů využívají služby sociální péče a sociální prevence.

Graf č. 6 Struktura financování služeb dle druhu v letech 2017-2019

Zdroj: Vlastní zpracování, data od poskytovatelů

Sociální poradenství

Služby sociálního poradenství poskytuje pro celé území OCH Polička jako jediný poskytovatel se sídlem v území. Pro několik obcí území poskytuje tuto službu Středisko sociálních služeb Salvia z.ú. se sídlem ve Svitavách. Struktura financování je uvedena jen od poskytovatele se sídlem v území.

Tabulka č. 39 Struktura financování soc. poradenství 2017-2019

	2017	2018	2019
Náklady celkem	1 048 148	1 041 096	1 438 333
Počet uživatelů	378	430	403
Náklady na 1 uživatele a rok v Kč	2 773	2 421	3 569
Zdroje			
Státní dotace	849 000	760 000	863 000
Úhrady od uživatelů	-	-	-
Příspěvky na péči	-	-	-
Příspěvek zřizovatele	-	-	-
Zdravotní pojišťovny	-	-	-
Příspěvky obcí	167 704	114 521	129 450
Granty EU	-	124 932	373 967
Dary	31 444	41 643	14 383
Vlastní činnost	-	-	14 383
Jiné	-	-	43 150

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 40 Podíl finančních zdrojů v poradenství 2017-2019

Sociální poradenství	Státní dotace	Uživatelé	PnP	Příspěvek zřizovatele	ZP	Obce	Granty EU	Dary	Vlastní činnost	Jiné
2017										
OCH Polička	81 %	-	-	-	-	16 %	-	3 %	-	-
2018										
OCH Polička	73 %	-	-	-	-	11 %	12 %	4 %	-	-
2019										
OCH Polička	60 %	-	-	-	-	9 %	26 %	1 %	1 %	3 %

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb

Tabulka č. 41 Pracovní úvazky v poradenství 2017-2019

Druh služby	2017	2018	2019
Služby soc. poradenství	1,5	2,5	2,3

Zdroj: Údaje od poskytovatelů

Sociální péče

Služby sociální péče poskytuje 6 poskytovatelů za využití všech 3 forem – pobytové, terénní i ambulantní. Většina služeb je cílena na seniory a OZP.

Tabulka č. 42 Struktura financování soc. péče 2017-2019

	2017	2018	2019
Náklady celkem	104 831 135	126 993 929	139 792 118
Počet uživatelů	680	679	703
Náklady na 1 uživatele a rok v Kč	154 163	187 031	198 851
Zdroje			
Státní dotace	38 042 000	53 207 000	57 578 000
Úhrady od uživatelů	25 515 798	29 525 317	29 936 056
Příspěvky na péči	22 687 206	20 636 566	22 735 121
Příspěvek zřizovatele	11 562 530	12 047 624	13 418 877
Zdravotní pojišťovny	3 789 260	3 983 459	5 053 952
Příspěvky obcí	1 065 689	1 277 867	2 637 767
Granty EU	40 945	435 317	656 724
Dary	760 369	857 011	509 140
Vlastní činnost	177 168	314 105	428 450
Jiné	1 190 171	4 709 664	6 775 034

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 43 Podíl finančních zdrojů v péči 2017-2019

Sociální péče	Státní dotace	Úhrady uživatel	PnP	Zřiz.	ZP	Obce	Grant EU	Dary	VČ	Jiné
2017										
DS OCHP	61 %	13 %	-	-	-	18 %	-	-	-	-
DpS AZASS	30,8 %	35,1 %	28,7 %	-	2,8 %	-	-	1,6 %	-	1 %
DOZP DNZ	34,8 %	16,3 %	20,2 %	22,7 %	4,5 %	0,1 %	0,1 %	-	0,4 %	0,9 %
Chráněné bydlení DNZ	40,2 %	15,7 %	17,5 %	26,2 %	-	0,2 %	-	-	-	0,2 %
OA OCHP	38,7 %	42,7 %	-	-	-	-	-	-	-	18,6 %
OS SO AZASS	73 %	21 %	-	-	-	6 %	-	-	-	-
Podpora sam. bydlení DNZ	71 %	19 %	-	-	-	10 %	-	-	-	-
Peč.sl. AZASS	67,5 %	18,5 %	-	-	-	14 %	-	-	-	-
Peč.sl. OCHP	53,4 %	30,2 %	-	-	-	12,5 %	-	1,8 %	-	2,2 %
Peč.sl. Penzion Pol.	46,8 %	22,5 %	-	26,7 %	-	0,4 %	-	-	-	3,6 %
Peč.sl. Domov Bystré	56,4 %	-	37,4 %	5,2 %	-	-	-	-	1 %	-
Soc. lůžka Pol. nem.	23,4 %	25,8 %	37,2 %	-	13,6 %	-	-	-	-	-
2018										
DS OCHP	66 %	17 %	-	-	-	14 %	-	3 %	-	-
DpS AZASS	36,2 %	31 %	25,7 %	-	3,5 %	-	-	1,7 %	-	1,9 %
DZR SO AZASS	41,6 %	26,4 %	29,5 %	-	1,5 %	-	-	-	-	1 %
DOZP DNZ	36,3 %	14,9 %	18 %	24,5 %	3,6 %	0,1 %	1 %	0,1 %	0,7 %	0,8 %

Chráněné bydlení DNZ	70,2 %	12 %	12,6 %	4,5 %	-	0,1 %	-	-	-	0,6 %
OA OCHP	45,1 %	38,8 %	-	-	-	-	-	-	-	16,1 %
OS SO AZASS	80 %	15 %	-	-	-	5 %	-	-	-	-
Podpora sam. bydlení DNZ	73 %	16 %	-	-	-	11 %	-	-	-	-
Peč.sl. AZASS	72,9 %	13,8 %	-	-	-	13,3 %	-	-	-	-
Peč.sl. OCHP	65,4 %	22,5 %	-	-	-	9,3 %	-	0,7 %	-	2,1 %
Peč.sl. Penzion Pol.	58,1 %	24,4 %	-	13,1 %	-	0,3 %	-	-	-	4,1 %
Peč.sl. Domov Bystré	54,3 %	-	27 %	17,8 %	-	0,4 %	-	-	0,5 %	-
Soc. lůžka Pol. nem.	18,8 %	18,1 %	24,9 %	-	9 %	-	-	-	-	29,2 %
2019										
DS OCHP	65 %	22 %	-	-	-	13 %	-	-	-	-
DpS AZASS	35 %	31 %	24 %	-	4 %	2 %	-	1 %	-	3 %
DOZP DNZ	37 %	14 %	16 %	25 %	4 %	0,1 %	1 %	0,3 %	0,6 %	2 %
DZR SO AZASS	35 %	19 %	22 %	-	5 %	2 %	-	-	-	17 %
Chráněné bydlení DNZ	61 %	14 %	13 %	9 %	-	0,2 %	-	-	-	2,8 %
OA OCHP	75 %	20 %	-	-	-	3 %	-	1 %	-	1 %
OS SO AZASS	35 %	41 %	-	-	-	2 %	-	-	-	22 %
Podpora sam. bydlení DNZ	71 %	-	23 %	5 %	-	0,5 %	-	-	0,5 %	-
Peč.sl. AZASS	56 %	16 %	-	-	-	21 %	-	-	-	7 %
Peč.sl. OCHP	78 %	17 %	-	-	-	5 %	-	-	-	-
Peč.sl. Penzion Pol.	59 %	22 %	-	15 %	-	0,2 %	-	-	-	3,8 %
Peč.sl. Domov Bystré	61 %	23 %	-	-	-	10 %	4 %	0,5 %	-	1,5 %
Soc. lůžka Pol. nem.	19 %	20 %	23 %	-	12 %	-	-	-	-	26 %

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb

Tabulka č. 44 Pracovní úvazky v péči 2017-2019

Druh služby	2017	2018	2019
Služby sociální péče	188,81	215,05	210,76

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb

Sociální prevence

Služby sociální prevence poskytují 4 poskytovatelé se sídlem v území. Domov na zámku Bystré poskytuje službu terapeutických dílen pro osoby se ZP. OCH Polička poskytuje službu terapeutických dílen pro osoby se ZP, ambulantní službu nízkoprahového denního centra pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, sociální rehabilitaci pro osoby s duševním onemocněním a SAS pro rodiny s dětmi. Poskytovatel Květná zahrada poskytuje pobytovou službu pro mládež do 26 let, SO AZASS poskytuje sociální rehabilitaci pro seniory a osoby se ZP.

Tabulka č. 45 Struktura financování soc. prevence 2017-2019

	2017	2018	2019
Náklady celkem	9 658 954	12 199 293	20 205 489
Počet uživatelů	242	200	238
Náklady na 1 uživatele a rok v Kč	39 913	60 996	84 897
Zdroje			
Státní dotace	6 435 697	7 183 827	14 092 500
Úhrady od uživatelů	316 875	514 113	381 183
Příspěvek na péči	3 363	-	-
Příspěvek zřizovatele	85 836	87 850	452 519
Zdravotní pojišťovny	-	-	-
Příspěvek obcí	634 408	297 459	686 526
Granty EU	1 626 984	1 667 250	3 069 008
Dary	142 371	395 903	733 559
Vlastní činnost	127 809	77 588	228 003
Jiné	285 611	1 975 403	562 193

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 46 Podíl finančních zdrojů v prevenci 2017-2019

Sociální prevence	Státní dotace	Uživatel	PnP	Zřiz.	ZP	Obce	Grant EU	Dary	VČ	Jiné
2017										
Dům na půli cesty										
Květná zahrada	76,3 %	22,4 %	0,2 %	-	-	-	-	0,9 %	0,1 %	-
NDC OCHP	52 %	-	-	-	-	35 %	-	7 %	6 %	-
SAS AZASS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100 %
SASRD OCHP	86 %	-	-	-	-	10 %	-	2 %	2 %	-
SR OCHP	93 %	-	-	-	-	4 %	-	3 %	-	-
SR AZASS	57,6 %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ST dílny DNZ	12,2 %	-	-	4,4 %	-	-	83,4 %	-	-	-
ST dílny OCHP	94 %	2 %	-	-	-	1 %	-	-	3 %	-
2018										
Dům na půli cesty										
Květná zahrada	40,58 %	11,9 %	-	-	-	-	-	6,7 %	0,1 %	40,7 %
NDC OCHP	80 %	-	-	-	-	17 %	-	-	3 %	-
SAS AZASS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100 %
SASRD OCHP	91 %	-	-	-	-	5 %	-	3 %	1 %	-
SR OCHP	92 %	-	-	-	-	3 %	-	5 %	-	-
SR AZASS	65,5 %	-	-	-	-	-	-	-	-	34 %
ST dílny OCHP	94 %	2 %	-	-	-	1 %	-	-	3 %	-

ST dílny DNZ	22 %	-	-	3,9 %	-	-	74,1 %	-	-	-
2019										
Dům na půli cesty Květná zahrada	52 %	10 %	-	-	-	3 %	-	21 %	-	14 %
NDC OCHP	84 %	-	-	-	-	13 %	-	1 %	2 %	-
SASRD OCHP	93 %	-	-	-	-	3 %	-	3 %	1 %	-
SAS AZASS	Služba nebyla poskytována									
SR OCHP	89 %	-	-	-	-	7 %	-	2 %	2 %	-
SR SO AZASS	75 %	-	-	-	-	-	-	-	-	25 %
ST dílny OCHP	89 %	3 %	-	-	-	5 %	-	-	3 %	-
ST dílny DNZ	39 %	-	-	8 %	-	-	53 %	-	-	-

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb

Tabulka č. 47 Pracovní úvazky v prevenci 2017-2019

Druh služby	2017	2018	2019
Služby sociální prevence	25,72	25,33	36,2

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb

Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb se sídlem mimo území za rok 2019

Tabulka č. 48 Poskytovatelé se sídlem mimo území 2019

Poskytovatel	Název služby	Kapacita
Bonanza Vendolí, z.ú.	SASRD	A 40, T 50 rodin/rok
Středisko sociálních služeb Salvia, z.ú.	Odborné sociální poradenství	60 intervencí/ 190 uživatelů/ rok
	Osobní asistence	140 uživatelů/ rok

Zdroj: Registr poskytovatelů

Tabulka č. 49 Podíl finančních zdrojů 2019

Sociální poradenství	Státní dotace	Uživatelé	PnP	Zřizovatel	ZP	Obce	Granty EU	Dary	Vlastní činnost	Jiné
OSP Salvia, z.ú.	82 %	-	-	-	-	9 %	-	3 %	-	6 %
Sociální péče	Státní dotace	Uživatelé	PnP	Zřizovatel	ZP	Obce	Granty EU	Dary	Vlastní činnost	Jiné
OA Salvia, z.ú.	73 %	21 %	-	-	-	2 %	4 %	-	-	-
Sociální prevence	Státní dotace	Uživatelé	PnP	Zřizovatel	ZP	Obce	Granty EU	Dary	Vlastní činnost	Jiné
SASRD Bonanza, z.ú.	70,3 %	-	-	-	-	3,7 %	-	-	8,6 %	17,4 %

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb

9/ SWOT analýza

Rodiny s dětmi, děti a mládež

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
Fungující síť poradenských a aktivizačních sociálních služeb pro rodiny s dětmi	Chybí nabídka rodinné terapie v území
Práce Rodičovské skupiny v území	Nedostatek dětských psychologů a psychiatrů, obecně psychoterapie
Poradenská služba pro pěstouny a děti v pěstounské péči	Omezená nabídka sociálních a souvisejících služeb pro rodiny s dětmi s PAS a ostatních služeb s úzkou specializací v území
Základní škola a mateřská škola speciální v území	Malá nabídka dostupného bydlení pro rodiny v krizi – zejména nájemního nízkonákladového
Volnočasové aktivity pro děti do věku 15 let jsou dobře dostupné	Malá nabídka volnočasových aktivit pro děti ve věku 15+
Možnost navštěvovat volnočasové aktivity pro sociálně slabé zdarma	Informace o nabídce sociálních služeb v území nejsou prezentovány komplexně z jednoho zdroje s možností aktualizace
Spolupráce škol s SVP – Alfa (předcházení prohlubování problémů)	
Realizace projektu Odborný pracovník na průsečíku sociálních služeb a škol	
Fungující svépomocná skupina rodičů dětí s PAS	
Transformované služby Dětského domova	
Poradenství pro osoby s PAS – poskytuje SPC po dobu školní docházky	
O – Příležitosti	T – Hrozby
Vzájemná užší spolupráce poskytovatelů sociálních služeb pro prosazování zájmu uživatelů	Právní nejistota vzniklá vlivem neschválení novelizace zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách
Realizace SPRSS na území Poličska	Nedostatek lidských zdrojů pro práci v sociálních službách
Vytvoření neformálního klubu pro mládež ve věku 15+	V důsledku nedostatečných volnočasových aktivit pro mládež 15+ růst vlivu patologických jevů
Vytvoření nových kapacit volnočasových aktivit pro děti do 15 let	V procesu SPRSS nebude řízena implementace opatření
Vytvoření katalogu soc. a souvisejících služeb v el. podobě s možností průběžné aktualizace	Nedostatek finančních zdrojů pro provoz a rozvoj sociálních služeb
Možnost prezentace sociálních služeb v rámci SPRSS	
Potenciál rozvoje svépomocné skupiny pro rodiny s dětmi s PAS	
Vymezení kompetencí mezi školami a sociálními službami v oblasti prevence	
Potenciál rozvoje spolupráce s RIC Pardubice a dalšími službami s celokrajskou působností	

Senioři a osoby se zdravotním postižením

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
Region reflektuje demografický vývoj, sociální služby pro seniory jsou poskytovány v terénu i pobytových zařízeních s potenciálem rozvoje	Chybí provozní zázemí pro poskytování některých typů sociálních služeb ambulantní a pobytové formy
Obce, poskytovatelé i PK kladou důraz na posilování terénních služeb s akcentem na pobyt uživatelů v domácím prostředí	Nedostatečné personální zdroje pro pokrytí narůstajících potřeb v oblasti terénních, ambulantních a pobytových služeb
Dokončená transformace péče pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením	Hůře dostupná péče praktických lékařů, stomatologů, psychologů a psychiatrů v území
Fungující zdravotnické zařízení následné péče a domácí hospicové péče v Poličce	Informace o nabídce sociálních služeb v území nejsou prezentovány komplexně z jednoho zdroje s možností aktualizace
Půjčovny kompenzačních pomůcek v území	Nedostatečná kapacita psychoterapeutické péče hrazené ze zdravotního pojištění
Ve většině sociálních služeb je zajištěn bezbariérový přístup	Nejsou zcela vyřešeny bezbariérové vstupy do úřadů a institucí
Sociální služby jsou veřejností hodnoceny jako kvalitní	Nedostatek dostupného bydlení pro seniory a osoby se ZP, včetně chráněného bydlení
Funguje sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním	Chybí nabídka zaměstnání pro osoby s duševním onemocněním a jiným handicapem
Obce jsou sdruženy v SO AZASS, který je poskytovatelem terénních i pobytových služeb	Nejsou zabezpečeny komerční služby jako Senior taxi, úklidové služby.....
Propojení zdravotní a sociální péče – SO AZASS	Nedostatečná kapacita pobytových zařízení Domovy pro seniory, Domov se zvl. režimem, Odlehčovací služba
	V území nejsou ambulance pro osoby s postižením smyslů
	Chybí organizovaná dobrovolnická činnost
O – Příležitosti	T – Hrozby
Vzájemná užší spolupráce poskytovatelů sociálních služeb pro prosazování zájmu uživatelů	Právní nejistota vzniklá vlivem neschválení novelizace zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách
Realizace SPRSS na území Poličska	Nedostatek lidských zdrojů pro práci v sociálních službách
Možnost efektivního využití propojení zdravotnické následné péče se sociálními službami	V procesu SPRSS nebude řízena implementace opatření
Propagace dobrovolnické činnosti	Nedostatek finančních zdrojů pro provoz a rozvoj sociálních služeb
Vytvoření katalogu soc. a souvisejících služeb v el. podobě s možností průběžné aktualizace	Nedostatek finančních zdrojů pro vyplácení dávek pro osoby se ZP, invalidní důchody
Možnost prezentace sociálních služeb v rámci SPRSS	
Vytvoření příležitostí pro setrvání seniorů a osob se ZP v přirozeném prostředí	
Rekonstrukce zázemí pro rozšíření služby Denního stacionáře pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením	

Osoby v krizi, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
Fungující občanská poradna	V území je nedostatek dostupného bydlení a nefunguje systém dostupného bydlení
V území funguje sociální podnik a Dům na půli cesty	V území chybí ubytovna pro ženy bez přístřeší
V území funguje ubytovna pro muže bez přístřeší a nízkoprahové centrum včetně sociální sprchy a humanitního šatníku	Omezená nabídka práce terénního pracovník pro osoby ohrožené sociálním vyloučením
V území fungují služby potravinové banky	Nedostatečná síť péče psychiatrů a psychologů
Fungující projekt dostupného zaměstnávání	Chybí adiktologické služby
Na území MAS se nenacházejí žádné vyloučené lokality	Informace o nabídce sociálních služeb v území nejsou prezentovány komplexně z jednoho zdroje s možností aktualizace
Existence sociálních bytů v obcích	V území nejsou azylové domy
Možnost využít krizové intervence v rámci služeb OP, SASRD a Sociální rehabilitace Oblastní charity Polička	Chybí organizovaná dobrovolnická činnost
	Území nemá vyřešeno poskytování zejména pobytových sociálních služeb osobám se zdravotním postižením a seniorům s nízkými příjmy, které jsou zároveň bez přístřeší a mají problém se závislostí
O – Příležitosti	T – Hrozby
Spolupráce poskytovatelů v území	Právní nejistota vzniklá vlivem neschválení novelizace zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách.
Realizace SPRSS pro území Poličska	Nedostatek lidských zdrojů pro práci v sociálních službách
Vzájemná užití spolupráce poskytovatelů sociálních služeb pro prosazování zájmu uživatelů	Vznik vyloučených lokalit
Vytvoření katalogu soc. a souvisejících služeb v el. podobě s možností průběžné aktualizace	Rostoucí nezaměstnanost
Možnost prezentace sociálních služeb v rámci SPRSS	Nedostatek finančních zdrojů pro provoz a rozvoj sociálních služeb
Spolupráce sociálních služeb v širším regionu	Nezájem veřejnosti o tuto cílovou skupinu
	Rozvoj sociálně patologických jevů

Strategická část

PRACOVNÍ VERZE

10/ VIZE SPRSS PRO ÚZEMÍ POLIČSKA **SPOLU 2025**

Sociální a související služby tvoří síť, jejíž aktéři jsou poskytovatelé a uživatelé služeb, zástupci veřejné správy, odborné a široké veřejnosti, kteří se chtějí účastnit vytváření fungující sítě. Na základě fungující sítě se daří identifikovat potřeby obyvatel v oblasti sociální a nastavit služby a jejich kapacitu na optimální úroveň. Financování sociálních služeb v síti je transparentní, předvídatelné a odpovídá potřebám území.

Podpora investic do infrastruktury sociálních služeb je součástí Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území a Střednědobého plánu sociálních služeb. Realizuje se formou vytváření **příležitostí** v rámci této strategie a formou **poradenství** při vytváření záměru.

Obce území spolupracují v oblasti plánování sociálních služeb, podílí se na definování potřeb území a na financování služeb, vytváří prostředí podpory pro rozvoj.

Lidské zdroje jsou a budou nejdůležitějším prvkem stability sociálních služeb. S narůstající potřebou rozšíření kapacit a spektra sociálních služeb je třeba podporovat projekty zajišťující vzdělávání a stabilizaci kvalifikovaných lidských zdrojů.

Uživatelé sociálních služeb a veřejnost jsou dostatečně a vhodně informováni o možnostech a nabídce sociálních služeb. Jejich potřeby jsou průběžně monitorovány a slouží pro další aktualizace strategie území i střednědobého plánu sociálních služeb.

Priority stanovené pracovními skupinami pro období realizace SPRSS

Priority byly stanoveny na základě analýzy potřeb a území, byly projednány ve všech pracovních skupinách s ohledem na délku realizace plánu a možnosti poskytovatelů v regionu tak, aby z nich mohly být vytvořeny reálné cíle a opatření.

- + Prohloubení spolupráce aktérů v území
- + Zvýšení informovanosti občanů území o možnostech sociálních a souvisejících služeb
- + Zvýšení podpory poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb ze strany obcí
- + Dostupné bydlení pro různé skupiny obyvatel
- + Zapojení dobrovolníků do struktury práce sociálních a souvisejících služeb
- + Odstranění bariér při vstupech do budov
- + Obnova a rozvoj infrastruktury pro poskytování sociálních služeb
- + Fungování a rozvoj služeb v oblasti péče o rodiny s dětmi a mládež
- + Fungování a rozvoj služeb v oblasti péče o seniory a osoby se zdravotním postižením
- + Fungování a rozvoj služeb v oblasti péče o osoby v krizi, ohrožené sociálním vyloučením a sociálně vyloučené
- + Implementace opatření a koordinace aktivit nastavených v cílech SPRSS

11/ Společné cíle a opatření

Některé potřeby byly v rámci analýzy identifikovány ve všech cílových skupinách, proto jsou stanovené cíle a opatření k jejich naplnění nastaveny jako společné. Pro všechny cílové skupiny je důležité, aby byla realizována vize a udržel se proces plánování pro budoucí období, aby se udržela a rozvíjela síť služeb. Poskytovatelé služeb pro všechny cílové skupiny by měli umět přispět k odstraňování kontraindikací pro poskytování služeb a snižovat práh pro vstup do služby ve smyslu možností pro různé cílové skupiny. Dostupné bydlení, dostatek informací, rozvoj dobrovolnické činnosti a investice do infrastruktury pro poskytování služeb jsou rovněž důležitá témata napříč cílovými skupinami.

Cíl 1 Realizace Vize SPRSS „SPOLU 2025“	
Zdůvodnění cíle	Plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit na území Poličska napomáhá k udržení a rozvoji kapacit a vzniku nových služeb v síti. Cílem je zajistit lepší dostupnost a dostatečnou nabídku sociálních i souvisejících služeb v území prostřednictvím střednědobého cyklického procesu, který je třeba řídit, a ve kterém je nastavena udržitelná struktura pro projednávání změn a podnětů. Cílem je i trvalá spolupráce se subjekty, které nejsou sociálními službami, ale svými aktivitami mohou pomoci naplnit jednotlivé cíle a opatření.
Opatření 1.1 Udržení a koordinace procesu komunitního plánování služeb	
Popis opatření	Udržení procesu komunitního plánování umožní trvalé zjišťování potřeb území a efektivní využití finančních zdrojů s respektem k potřebám uživatelů. Zachováním pozice koordinátora, organizační struktury SPRSS a stanovením harmonogramu pro jednání pracovních skupin a řídicí skupiny bude zajištěn kontinuální proces vyhodnocování potřeb obyvatel s vazbou na možnosti poskytovatelů, za účasti zástupců obcí.
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Provozní zdroje MAS, OPZ, obce
Předpokládaná finanční náročnost	0,2 úvazku koordinátora – cca 102 000 Kč/rok, nájmy prostor 5 000 Kč/rok, cestovné a spotřební materiál cca 8 000/rok
Očekávaný výstup	Trvale udržitelný proces plánování, udržení organizační struktury
Rizika	Nedostatek finančních zdrojů na úvazek koordinátora Nedostatečné pracovní kompetence koordinátora Neochota aktérů území pokračovat v plánování
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
1.1.1	<i>Dohoda aktérů o zachování organizační a jednací struktury SPRSS</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Obce, poskytovatelé služeb, uživatelé služeb
1.1.2	<i>Stanovení harmonogramu pracovních jednání PS a ŘS vždy na kalendářní rok</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Členové PS, ŘS
1.1.3	<i>Svolávání jednání PS a ŘS a zajištění prostor pro jednání</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Členové PS, ŘS
1.1.4	<i>Uplatňování změn v plánu a příprava na další plánovací období</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Členové PS, ŘS

Opatření 1.2	Implementace opatření strategické části SPRSS
Popis opatření	Naplňování opatření nastavených v SPRSS je třeba průběžně kontrolovat a vyhodnocovat jejich efektivitu v čase. Rolí koordinátora bude zajistit plnění opatření, jejichž realizátorem je MAS a kontrolu opatření, jejichž realizátorem je jiný subjekt. Přetrvávající nastavená komunikace v území zajistí podmínky pro optimální plnění opatření ev. jejich přehodnocování.
Časový horizont	2021-2025
Zdroje financování	Provozní zdroje MAS, OPZ, obce
Předpokládaná finanční náročnost	0,3 úvazku koordinátora – 154 000Kč/rok
Očekávaný výstup	Provázanost kroků v plánování a naplňování aktivit SPRSS
Rizika	Nedostatek finančních zdrojů na úvazek koordinátora Nedostatečné pracovní kompetence koordinátora
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
1.2.1	<i>Vytvoření akčního plánu / AP/ vždy na kalendářní rok a aktivní účast na naplňování opatření SPRSS</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Členové PS, ŘS
1.2.2	<i>Projednání AP v pracovních skupinách</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Členové PS, ŘS
1.2.3	<i>Evaluace cílů na plnění aktivit nastavených v AP SPRSS</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Členové PS, ŘS
1.2.4	<i>Průběžná kontrola aktuálnosti údajů v katalogu poskytovatelů</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Poskytovatelé služeb
1.2.5	<i>Zahájení diskuse o možnostech spolupráce při tvorbě KP města Poličky a SPRSS pro celé území ORP Polička + Rohozná</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS, OSVZ Polička
Spolupráce	Poskytovatelé služeb
1.2.6	<i>Aktivní spolupráce s PK při tvorbě krajského akčního plánu sociálních služeb pro daný rok</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Obce, poskytovatelé služeb

Cíl 2	Udržet a rozvíjet stávající síť sociálních a souvisejících služeb a podpořit rozvoj nových
Zdůvodnění cíle	Při důkladné analýze území a potřeb nebyly zjištěny služby, jejichž kapacita by nebyla využita. Cílem je tedy stávající síť služeb udržet a podpořit rozvoj těch, které mají rozvojový potenciál a byly v analýze identifikovány jako méně dostupné. Záměrem je poskytovat a podporovat takové služby, které jsou potřebné, kvalitní, dostupné a efektivní. Při záměru zkvalitňování a dostupnosti péče o tyto cílové skupiny se ukázalo jako důležité zaměřit se na širší záběr sociálních služeb ve smyslu snižování prahu pro vstup do sociální, či související služby. Naplnění cíle může pomoci vyřešit nedostatečné kapacity některých služeb, které jsou označeny jako slabé stránky ve SWOT analýze.

Opatření 2.1		Zajištění podpory pro stávající síť služeb a pro rozvoj nových	
Popis opatření	Vytvořená síť služeb je v rámci procesu plánování nejméně 1x ročně revidována, je vyhodnocována jejich potřebnost s důrazem na zajištění financování. Případné navýšení kapacity, nebo potřeba vzniku nové služby bude vždy podpořena identifikovanou potřebou v území. Podpora služeb spočívá i v možném doplnění vybavení pro poskytování služeb. V rámci rozvoje služeb je kladen důraz na vzdělávání a rozvoj zaměstnanců.		
Časový horizont	2022-2025		
Zdroje financování	Viz opatření 1.1		
Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci opatření 1.1		
Očekávaný výstup	Optimálně nastavená síť sociálních a souvisejících služeb		
Rizika	Nedostatek finančních zdrojů na úvazek koordinátora Nedostatečné pracovní kompetence koordinátora Není možné získat podporu pro nové služby v AP PK		
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>			
2.1.1	<i>Průběžné vyhodnocování potřebnosti stávajících služeb v území vždy do 31.8. kalendářního roku</i>		
Realizace	Koordinátor SPRSS		
Spolupráce	Poskytovatelé služeb		
2.1.2	<i>Aktivní vyhledávání možných zdrojů pro financování vzdělávacích akcí a psychohygieny zaměstnanců služeb</i>		
Realizace	Poskytovatelé služeb		
Spolupráce	Koordinátor SPRSS, MAS POLIČSKO z.s.		
2.1.3	<i>Podpora fungování PS jako platformy pro diskusi o rozvoji stávajících služeb a vzniku nových v případě zjištění této potřeby v území</i>		
Realizace	Koordinátor SPRSS		
Spolupráce	Poskytovatelé služeb, zástupci obcí, uživatelé služeb		
Opatření 2.2		Podpora připravenosti poskytovatelů služeb pro práci s uživateli z různých cílových skupin	
Popis opatření	Opatření má za cíl podpořit připravenost poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb všech forem a druhů na to, že je žádoucí snižovat práh pro vstup žadatele do služby, což znamená v některých úzce zaměřených službách připustit prolínání cílových skupin. Důležité je také přesně specifikovat možné kontraindikace pro vstup do služby a individuálně posuzovat žádosti v kontextu anamnézy i současného stavu. Pro realizaci tohoto opatření bude důležitá edukace zaměstnanců služeb, nastavení standardů, spolupráce poskytovatelů a podpora OSVZ.		
Časový horizont	2022-2025		
Zdroje financování	Provozní zdroje poskytovatelů		
Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci činnosti stávající služby		
Očekávaný výstup	Nastavení systému spolupráce poskytovatelů služeb		
Rizika	Nedojde ke shodě poskytovatelů na systému		
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>			
2.2.1	<i>Zahájení diskuse o možnostech služeb při snižování prahu pro vstup žadatele do služby</i>		
Realizace	Poskytovatelé služeb		
Spolupráce	OSVZ, koordinátor SPRSS		

Cíl 3	Naplňování Konceptce dostupného bydlení v Poličce a řešení dostupného bydlení v obcích území
Zdůvodnění cíle	Nedostatek dostupného bydlení může ve svém důsledku vést k úbytku obyvatel v některých obcích. Ve většině obcí území je problém získat dostupné bydlení zvláště pro rodiny s dětmi, vícečetné rodiny, osoby v krizi, ale i pro seniory. Většina obcí řeší problém s nedostatkem pozemků pro individuální, či skupinovou výstavbu. V menších obcích regionu situaci nedostatku bytů řeší spíše nahodile, bez dlouhodobé koncepce. V ČR dosud nebyl přijat zákon o sociálním /dostupném/ bydlení, proto jsou za sociální byty v území považovány ty s výrazně nižším nájemným, s různě nastavenými parametry dotačních programů např. byty startovací pro mladé rodiny s dětmi a byty zvláštního určení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Nutnost podpory bydlení je zmiňována i ve všech cílových skupinách v KPSS pro město Poličku.
Opatření 3.1	Podpora výstavby dostupného bydlení v obcích území MAS
Popis opatření	Dle závěrů z analýzy je v území třeba podporovat výstavbu finančně dostupného bydlení, především středně a malometrážního s možností posunu do další kategorie v případě potřeby. Dále je třeba zvažovat i nabídku bytů s doprovodným sociálním programem – sociální práce, terénní práce. Město Polička má od roku 2018 zpracovanou Konceptci dostupného bydlení, jejíž součástí je popis systému prostupného bydlení a doporučení k pravidelnému monitoringu situace v různých cílových skupinách. Cílem je zvýšení fyzické a finanční dostupnosti bydlení. Zástupci obcí z důvodu nejasného zákonného ukotvení sociálních bytů neplánují jejich výstavbu, přiklánějí se k výstavbě bytů s různou metráží pro různé skupiny uživatelů.
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Viz opatření 1.2
Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci opatření 1.2
Očekávaný výstup	Realizace zásadních doporučení z Konceptcí dostupného bydlení v Poličce Zvýšení počtu středně a malometrážních bytů v obcích území
Rizika	V ČR nebyl dosud přijat zákon o sociálním bydlení Nedostatek finanční podpory státu pro výstavbu dostupného bydlení
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
3.1.1	Mapování potřeb osob v bytové nouzi v rámci procesu plánování
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Obce území
3.1.2	Otevření diskuse o využití závěrů a doporučení vycházejících z Konceptce dostupného bydlení a systému prostupného bydlení v Poličce ve shodě se závěry KP Poličky
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	OSVZ Polička, město Polička, bytová komise města Poličky
3.1.3	Projednání zjištěné potřeby dostupného bydlení v obcích s akcentem na bezbariérovost se zástupci obcí regionu
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Zástupci obcí území

3.1.4	Zahájit diskusi o možnostech bydlení s doprovodným sociálním programem
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Zástupci obcí území, poskytovatelé, OSVZ

Cíl 4	Rozvoj dobrovolnictví v sociálních a souvisejících službách
Zdůvodnění cíle	<p>Potřebu rozvoje dobrovolnictví v území zmiňovali při řízených rozhovorech téměř všichni poskytovatelé a je i jedním z cílů KPSS pro město Poličku. Nejvíce by poskytovatelé uvítali pomoc při aktivizačních činnostech, zajištění volnočasových aktivit, doprovody na procházky aj. Rozvoj dobrovolnictví by měl být řešen systémově a komplexně založením Dobrovolnického centra, které bude provádět mimo jiné osvětu široké veřejnosti a vzdělávání a supervizi dobrovolníků.</p> <p>Dobrovolnictví přispívá ke zpestření nabídky poskytovaných služeb a má pozitivní vliv na uživatele. Cílem je nastavit spolupráci mezi poskytovateli a zájemci o dobrovolnictví a zahájit jednání o zřízení dobrovolnického centra.</p>
Opatření 4.1	Vytvoření prostředí pro zahájení a rozvoj dobrovolnické činnosti
Popis opatření	V první fázi provede realizační tým SPRSS průzkum aktuálních požadavků poskytovatelů a zaměří se na vyhledávání potenciálních dobrovolníků z řad široké veřejnosti, zajistí propagaci dobrovolnictví v území. Souběžně s tím bude zahájena diskuse s poskytovateli sociálních služeb v území o možnosti vytvoření vlastního dobrovolnického centra. Zájem o zřízení dobrovolnického centra projevil poskytovatel OCH Polička.
Časový horizont	2021-2025
Zdroje financování	Viz opatření 1.2, provozní zdroje poskytovatele
Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci opatření 1.2, cca 100 tis. Kč / rok na koordinaci, školení a supervizi dobrovolníků.
Očekávaný výstup	Akreditace a zahájení činnosti dobrovolnického centra v území
Rizika	Nedostatečný zájem veřejnosti o dobrovolnictví Nezájem poskytovatelů o dobrovolníky Dobrovolnické centrum nezíská akreditaci
<i>Aktivita vedoucí k naplnění opatření:</i>	
4.1.1	Mapování potřeb poskytovatelů v oblasti zapojení dobrovolníků
Realizace	OCH Polička
Spolupráce	Poskytovatelé služeb, koordinátor SPRSS
4.1.2	Navázání spolupráce s Dobrovolnickým centrem OCH Litomyšl
Realizace	OCH Polička
Spolupráce	Koordinátor SPRSS
4.1.3	Oslovení veřejnosti, publicita aktivit nastaveného cíle a opatření
Realizace	OCH Polička
Spolupráce	Koordinátor SPRSS
4.1.4	Akreditace a zahájení provozu Dobrovolnického centra v Poličce
Realizace	OCH Polička
Spolupráce	Koordinátor SPRSS

Cíl 5	Odstranění stavebně technických bariér při vstupu do veřejných budov
Zdůvodnění cíle	Problémy a kolizní situace v oblasti bezbariérových přístupů a prostranství vznikají i díky nízké informovanosti široké veřejnosti o každodenním životě lidí se zdravotním postižením. V důsledku tohoto dochází např. k umístování bariér ve veřejně účelných objektech a veřejných prostranstvích (poutače, sloupy, květináče, mobiliáře, nedostatečné značení možných bezbariérových přístupů aj.). Situaci ztěžuje také problematická identifikace bezbariérovosti a nízká kapacita poradenských a konzultačních služeb v dané oblasti. Cílem je přispět k veřejné diskusi o tomto problému a k zjednodušení přístupu do veřejných budov.
Opatření 5.1	Podpora bezbariérových vstupů
Popis opatření	Po celou dobu realizace plánu je nutné mapovat přístupnost objektů a prostranství v obcích a obzvláště v Poličce z hlediska stavebně-technických bariér. Při místním šetření v rámci analýzy území byly zjištěny problémy v Bystrém v dostupnosti lékařských ordinací, které město v současné době řeší stavebními úpravami. Dále byly zjištěny komplikace v Poličce při vstupu do budovy pošty a ÚP v ulici Nádražní, které budou řešeny v rámci tvorby plánu. Je třeba vytvořit seznam důležitých objektů a institucí a popsat jejich dostupnost, ve spolupráci s obcemi posoudit dostupnost veřejných prostranství, budov a zařízení pro kulturu a sport, volnočasové aktivity.
Časový horizont	2021-2025
Zdroje financování	viz opatření 1.2
Předpokládaná finanční náročnost	Viz opatření 1.2
Očekávaný výstup	Popis přístupnosti důležitých objektů a institucí
Rizika	Nedostatečná spolupráce realizátorů staveb Nedostatečná spolupráce ze strany obcí
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
5.1.1	<i>Projednat možnosti označení vstupu pro osoby s tělesným postižením do budovy České pošty v Poličce</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Zástupci ČP
5.1.2	<i>Projednat možnosti vhodnějšího přístupu do budovy ÚP v Poličce v ulici Nádražní</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Zástupci ÚP
5.1.3	<i>Průběžně sledovat stav bezbariérovosti veřejných budov, prostranství a veřejné dopravy a předávat informace a podněty zástupcům veřejné správy a členům PS</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Zástupci obcí a poskytovatelů služeb, OSVZ

Cíl 6	Zvýšit informovanost o možnostech a nabídce sociálních a souvisejících služeb
Zdůvodnění cíle	Přístup veřejnosti k informacím o možnostech využívání sociálních služeb je základním stavebním kamenem partnerství a vzájemné důvěry mezi poskytovateli a potenciálními uživateli. Přehledné a aktuální informace pomáhají uživatelům (i potenciálním) v orientaci. Cílem je, aby občané území měli ustálený přehled komplexních a aktuálních informací o nabídce sociálních a souvisejících služeb.
Opatření 6.1 Vytvoření a správa katalogu poskytovatelů služeb	
Popis opatření	Výstupem Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb je vytvoření elektronické a tištěné formy katalogu poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb s přehlednými informacemi o službách. Pro elektronickou formu je vytvořena jednotná šablona pro vkládání informací o poskytovatelích a službách. Poskytovatelům je udělen přístup do editačního systému, kde mohou informace průběžně aktualizovat. Průběžnou kontrolu aktualizací se bude zabývat i koordinátor SPRSS.
Časový horizont	2021-2025
Zdroje financování	Viz opatření 1.2
Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci opatření 1.2
Očekávaný výstup	Katalog poskytovatelů služeb v tištěné podobě Průběžně aktualizovaný katalog poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb v el. podobě
Rizika	Neaktualizování informací ze strany poskytovatelů Nepřehledný editační systém
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
6.1.1	<i>Vytvořit jednotné šablony pro informace o službách do katalogu</i>
Realizace	Koordinátor a metodik SPRSS
Spolupráce	Vybraný realizátor grafiky katalogu
6.1.2	<i>Shromáždit potřebné informace o službách ve spolupráci s poskytovateli služeb</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Poskyvatelé služeb
6.1.3	<i>Vytvořit editační systém pro správu katalogu</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Vybraný realizátor grafiky katalogu
6.1.4	<i>Projednat a průběžně kontrolovat aktualizaci informací ze strany poskytovatelů nejméně 1x ročně v letech 2022-2025.</i>
Realizace	Poskyvatelé služeb
Spolupráce	Koordinátor SPRSS
Opatření 6.2 Publikování informací o službách v regionálních novinách	
Popis opatření	V průběhu tvorby komunitního plánu dochází k pravidelnému zveřejňování informací o poskytovaných službách v místních periodických a na webových stránkách MAS Poličsko. Prezentovány jsou nejen sociální ale i související služby, které mohou být v území využívány. V období realizace plánu budou minimálně 1x ročně informace o službách aktualizovány, případně budou prezentovány nové informace.
Časový horizont	2021-2025
Zdroje financování	Viz opatření 1.2

Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci opatření 1.2
Očekávaný výstup	Zvýšená informovanost široké veřejnosti o možnostech sociálních služeb
Rizika	Nezájem periodik o zveřejnění informací Proces komunitního plánování se nepodařilo udržet
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
6.2.1	Zajistit kompletní a tisk informací o poskytovaných sociálních a souvisejících službách 1x za období tvorby plánu
Realizace	Koordinátor a metodik SPRSS
Spolupráce	Poskytovatelé služeb, vydavatelé periodik
6.2.2	Zajistit kompletní a tisk nových informací o poskytovaných službách v období realizace SPRSS
Realizace	Koordinátor SPRSS
spolupráce	Poskytovatelé služeb, vydavatelé periodik

Cíl 7	Obnova a rozvoj infrastruktury pro sociální a související služby
Zdůvodnění cíle	V rámci snahy o rozvoj služeb je třeba podpořit obnovu, modernizaci, či rekonstrukci objektů, ve kterých jsou, nebo budou poskytovány služby a pořídit, či nahradit jejich vybavení. K tomu, aby mohli poskytovatelé u některé ze služeb udržet a navýšit svou kapacitu, nebo zavést služby nové, potřebují podporu pro realizaci nové infrastruktury. Cílem je nastavit prostředí podpory pro poskytovatele služeb ve smyslu hledání vhodných objektů a finančních zdrojů.
Opatření 7.1	Podpora realizace obnovy infrastruktury služeb
Popis opatření	Podpora vychází ze znalosti potřeb území na základě procesu plánování v sociálních službách pro území Poličska, jehož aktéry jsou zástupci poskytovatelů a obcí i široké veřejnosti. Důležitá je vzájemná informovanost poskytovatelů služeb v území o záměrech rozvoje, která může probíhat v rámci zachované pracovní a jednací struktury SPRSS. Akční plány na jednotlivé roky realizace SPRSS budou vhodným nástrojem pro realizaci záměrů. MAS plánuje pro nové programovací období 2021-2027 zpracovat akční plán IROP, v jehož rámci bude zpracované opatření na podporu obnovy a rozšíření stávající infrastruktury sociálních služeb. Jednotlivé projekty, které bude MAS schopna podpořit, musí mít přímý dopad pro území MAS a jejich finanční náročnost se může pohybovat do max. 5 mil. Kč.
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Viz opatření 1.2, poskytovatelé služeb – vlastní a dotační zdroje
Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci opatření 1.2, poskytovatelé služeb – SO AZASS potřebuje k zachování materiálně technické základny služeb cca 6,3 mil. Kč/rok. Oblastní charita Polička by v období 2021-2025 potřebovala cca 1,8 mil. Kč k obnově a modernizaci budov a cca 5,5 mil. Kč k modernizaci vozového parku.
Očekávaný výstup	Efektivní využití zdrojů pro obnovu infrastruktury sociálních služeb
Rizika	Proces komunitního plánování se nepodařilo udržet Spolupráce aktérů v území nebude probíhat Nedostatek vnějších a vlastních finančních zdrojů pro realizaci obnovy infrastruktury

<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
7.1.1	Vytvoření akčního plánu vždy na kalendářní rok
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Poskytovatelé služeb
7.1.2	Monitorování možností financování obnovy infrastruktury
Realizace	Poskytovatelé služeb
Spolupráce	Koordinátor SPRSS
Opatření 7.2 Podpora realizace nové infrastruktury sociálních služeb	
Popis opatření	Jedná se o podporu pro všechny formy služeb a cílové skupiny v SPRSS. Tyto záměry vždy korespondují s potřebou území vyřešit nedostatečnou kapacitu některé ze služeb, nebo zavést novou službu, která pomůže vyřešit problémy v území dosud neřešené. Jako příklad může sloužit deklarovaná nedostatečná kapacita služby Domovy pro seniory, kde ale více než 1/3 uživatelů potřebuje specifickou péči Domova se zvláštním režimem /DZR/. Situaci by pomohly vyřešit záměry rozšíření kapacity DZR a zavedení nové ambulantní služby Denní stacionář pro cílové skupiny senioři a osoby se ZP. MAS plánuje pro nové programovací období 2021-2027 zpracovat akční plán IROP, v jehož rámci bude zapracované opatření na podporu budování nové infrastruktury sociálních služeb. Jednotlivé projekty, které bude MAS schopna podpořit, musí mít přímý dopad pro území MAS a jejich finanční náročnost se může pohybovat do max. 5 mil. Kč.
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Viz opatření 1.2, Poskytovatelé služeb – vlastní, ev. dotační zdroje
Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci opatření 1.2, Předpokládaná investice poskytovatele SO AZASS na výstavbu objektu DZR je cca 73 mil. Kč. Předpokládané investice OCH Polička na rozšíření kapacity stávajících služeb je v období 2021-2025 cca 58 mil. Kč. Předpokládaná investice poskytovatele DOMOV Bystré, o.p.s. na zajištění nové služby Denní stacionář je v období 2022-2025 cca 0,5 mil. Kč na pořízení nového automobilu.
Očekávaný výstup	Doložená potřeba rozšíření, či zavedení nové služby
Rizika	Proces komunitního plánování se nepodařilo udržet Rozšíření služeb nebude mít podporu v SPRSS PK Nedostatek vnějších a vlastních finančních zdrojů pro realizaci nové infrastruktury
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
7.2.1	Průběžný monitoring potřeb v oblasti sociálních a souvisejících služeb v území
Realizace	Koordinátor SPRSS, MAS POLIČSKO z.s.
Spolupráce	Obce, poskytovatelé služeb, uživatelé služeb
7.2.2	Projednání a podpora nových záměrů na základě závěrů monitoringu
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Poskytovatelé služeb, pracovní a schvalovací struktura SPRSS

12/ Rozvojové cíle, opatření a aktivity pro cílovou skupinu Rodiny s dětmi, děti a mládež

Popis cílové skupiny:

Cílovou skupinou pro plánování na Poličsku jsou rodiny s dětmi, děti žijící mimo rodinu a mládež, s přesahem do skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením, ale i do oblastí zdravotnictví a školství. Pracovní skupina se zaměřuje na řešení obtížné situace rodin, které pečují o dítě se specifickými potřebami, rodin s finančními problémy a věnuje se i opatřením pro podporu rodin v oblasti prevence. Důležitou preventivní, poradenskou, výkonnou a koordinační roli v systému péče o ohrožené děti má orgán sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) při MěÚ Polička, který zajišťuje zejména:

- sledování nepříznivých vlivů působících na děti, zjišťování jejich příčin, poradenskou činnost pro rodiče, budoucí osvojitele a pěstouny, vyhledávání dětí vhodných pro osvojení a fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny
- zabezpečování funkce kolizního opatrovníka v soudních řízeních dotýkajících se práv dítěte
- podávání podnětů a návrhů na soudní dohled nad nezletilými, na ústavní nebo ochrannou výchovu, na předběžné opatření je-li ohrožen život nebo zdraví dítěte
- účast při trestním řízení, včetně přípravného, vedeným proti mladistvým
- zprostředkování náhradní rodinné péče, osvojení, pěstounská péče

V následující tabulce jsou vybrané údaje ze statistických výkazů OSPOD Polička.

Tabulka č. 50 Vybrané statistické údaje OSPOD

	Statistické údaje OSPOD ORP Polička		
	2018	2019	2020
Počty pracovníků OSPOD/počet úvazků	6/5,25	6/5,25	6/5,25
Počty případů evidovaných OSPOD	279	271	264
Počty nově zaevidovaných rodin	91	99	80
Pěstounská péče – počet dětí	24	23	23
Počet dětí v ústavní či ochranné výchově	4	5	6

Zdroj: statistické výkazy OSPOD

Z řízených rozhovorů s poskytovateli a pracovníky OSPOD vyplývá, že je třeba zejména zvýšit dostupnost navazujících služeb specialistů pro rodiny s dětmi / psycholog, psychiatr/, přispívat k naplňování Koncepce dostupného bydlení v Poličce a dostupné bydlení podpořit i v ostatních obcích území. Téma k řešení je i potřeba vzniku nízkoprahového zařízení pro mládež v území.

V roce 2018 byla pro území ORP Polička vypracována za podpory MPSV ČR *Analýza místní sítě služeb a návrh její optimální podoby pro děti a jejich rodiny* /dokument je dostupný na <https://www.policka.org/soubor/prilohy/1303/>. Analýza popisuje nastavení spolupráce aktérů, jak je péče o cílovou skupinu zajištěna a pojmenovává prostor pro rozvoj sítě, obzvláště v mezioborové spolupráci. OSPOD Polička zajišťuje mezioborová setkání zejména se školskými zařízeními a poskytovateli sociálních služeb.

V roce 2020 byl na území Poličska zahájen projekt „Odborný pracovník na průsečíku sociálních služeb a škol“, jehož nositelem je školské zařízení SVP ALFA. Cílovou skupinou jsou ohrožené rodiny s dětmi předškolního a školního věku. Hlavním cílem projektu je účinně podpořit rodiny s dětmi v předškolním a mladším školním věku, které jsou ohroženy sociálním vyloučením nebo školním neúspěchem z důvodu sociálního znevýhodnění. Projekt usiluje o propojení mezi oblastí školství a dostupnými sociálními službami v regionu MAS Poličsko.

Pro cílovou skupinu je v území MAS k dispozici 9 sociálních služeb a 6 souvisejících služeb.

Tabulka č. 51 Seznam služeb pro CS Rodiny s dětmi, děti a mládež

Sociální služby		
Bonanza Vendolí z.ú.	Drž se na uzdě	SASRD
Oblastní charita Polička	Občanská poradna	OSP
	Šance pro rodinu	SASRD
Celokrajští poskytovatelé		
Amalthea z.s.	SASRD	
KONTAKT Ústí nad Orlicí o.p.s.	Telefonická krizová pomoc	
Poradna pro rodinu PK	Odborné sociální poradenství	
Rodinné integrační centrum z.s.	Raná péče	
	SASRD	
Středisko rané péče v Pardubicích, o.p.s.	Raná péče	
Související služby		
Amalthea	Centrum náhradní rodinné péče	
Květná zahrada z.ú.	Podpůrná rodičovská skupina	
Oblastní charita Polička	Fimfárum – obchod, součást terapeutických dílen	
OSVZ MěÚ Polička	Sociálně-právní ochrana dětí	
RC Podané srdce z.s.	Rodinné centrum	
Svépomocná skupina PAS	Rodičovská skupina	

Zdroj: Vlastní zpracování

Cíle, opatření a aktivity

Cíl 8	Stabilizace a rozvoj služeb v oblasti péče o rodiny s dětmi, děti a mládež
Opatření 8.1	Rozvoj služeb pro rodiny pečující o děti se specifickými potřebami
Opatření 8.2	Podpora služeb navazujících na sociální služby

Cíl 8	Stabilizace a rozvoj služeb v oblasti péče o rodiny s dětmi, děti a mládež
Zdůvodnění cíle	Z analýzy vyplývá, že poskytovatelé i uživatelé služeb pociťují nedostatek psychoterapeutických služeb dětských psychologů a psychiatrů, chybí systémové řešení ve školách pro potřeby dětí ocitajících se v krizi. V území je omezená nabídka sociálních a souvisejících služeb pro rodiny s dětmi se specifickými potřebami a služeb s úzkou specializací. Cílem je nabídnout možnosti pro rozvoj těchto služeb.
Opatření 8.1	Podpora rozvoje služeb pro rodiny pečující o děti se specifickými potřebami
Popis opatření	Poskytovatel OCH Polička má záměr zahájit skupinové terapie pro rodiny s dětmi, které se nacházejí v obtížné situaci a pečují o děti se specifickými potřebami. V území během tvorby plánu vedle Svépomocné skupiny pro osoby s poruchou autistického spektra /dále jen PAS/ vzniklo za pomoci MAS Rodinné centrum Podané srdce z.s. Centrum se kromě vlastních programů hodlá věnovat prohloubení spolupráce s Rodinným Integračním Centrem z.s. v Pardubicích v oblasti podpory a zajištění služeb pro rodiny pečující o člověka s PAS. V rámci tvorby plánu došlo k prvnímu kroku v možnosti

	vzdělávání rodičů dětí s PAS v únoru 2021, kterého se zúčastnilo 8 rodičů a 3 poskytovatelé. Je třeba se věnovat prověřování možností služeb psychologů a psychiatrické péče o děti a mládež. V oblasti péče o rodiny, děti a mládež v krizi v území bude z důvodu efektivního předávání informací a jejich využití ve prospěch uživatelů podporováno prohloubení spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb a školskými zařízeními za spolupráce s OSVZ.
Časový horizont	2021-2025
Zdroje financování	Financování v rámci opatření 1.2, rozpočty poskytovatelů služeb
Předpokládaná finanční náročnost	Aktivita 8.1.1 cca 35 tis. Kč /rok, Aktivita 8.1.2 v rámci běžných provozních výdajů dotčených poskytovatelů, Aktivita 8.1.3 cca 20 tis. Kč /rok, financování opatření 8.1.4 a 8.1.5 v rámci opatření 1.2
Očekávaný výstup	Rozšířené možnosti služeb, zapojení rodičů do vzdělávacích aktivit, hlubší analýza potřebnosti nízkoprahového zařízení
Rizika	Proces komunitního plánování se nepodařilo udržet Nedostatek financí na zamýšlené projekty Spolupráce mezi poskytovateli se nepodařilo udržet
Aktivity vedoucí k naplnění opatření:	
8.1.1	Zahájení projektu skupinových terapií a edukačních programů pro rodiče a děti – poskytovatel SASRD OCH Polička
Realizace	OCH Polička
Spolupráce	Uživatelé služeb
8.1.2	Zahájení spolupráce RIC z.s. v Pardubicích a Rodinného centra Podané srdce z.s. při zajištění dostupnosti sociálních a souvisejících služeb pro rodiny s dětmi s poruchou autistického spektra
Realizace	RC Podané srdce
Spolupráce	RIC Pardubice, koordinátor SPRSS
8.1.3	Vzdělávání a podpora rodičů dětí se specifickými potřebami
Realizace	MAS POLIČSKO z.s.
Spolupráce	Uživatelé služeb
8.1.4	Trvale připomínat potřebu služeb dětských psychiatrů, psychologů, psychoterapeutů a mediátorů, vyvíjet tlak na řešení situace na všech úrovních – systémové změny
Realizace	Koordinátor SPRSS, poskytovatelé služeb
Spolupráce	Školská zařízení v území
8.1.5	Vypracování hlubší analýzy území pro získání poznatků o potřebě nízkoprahového zařízení pro mládež
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Poskytovatelé služeb, školská zařízení
Opatření 8.2	Podpora služeb navazujících na sociální služby
Popis opatření	Z analýzy vyplývá potřeba podpořit i služby, které navazují, rozvíjejí, nebo spolupracují se sociálními službami. Jedná se o služby, které mají potenciál v oblasti rozvoje volnočasových aktivit, kde je třeba zabývat se možnostmi rozšíření nabídky volnočasových aktivit pro cílovou skupinu 15+ a způsobem oslovení této cílové skupiny. V rámci mezioborové spolupráce sociálních služeb a školských zařízení nejsou mnohdy vyspecifikované kompetence v rámci řešení některých problémů v oblasti prevence.
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Viz opatření 1.2, činnosti jsou v rámci běžné práce poskytovatelů a OSPOD

Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci opatření 1.2
Očekávaný výstup	Popsané kompetence služeb a školských zařízení přijaté v širokém plénu aktérů, vyhodnocení možností pro volnočasové aktivity 15+
Rizika	Proces komunitního se nepodařilo udržet Není možné navázat konstruktivní dialog mezi aktéry
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
8.2.1	<i>Upřesňování kompetencí a propojení mezi školskými zařízeními a sociálními službami v oblasti prevence, podpora projektu Odborný pracovník na průsečíku sociálních služeb a škol</i>
Realizace	Školská zařízení, poskytovatelé služeb, MAS POLIČSKO z.s.
Spolupráce	Koordinátor SPRSS
8.2.2	<i>Prohloubení spolupráce aktérů v síti prostřednictvím pravidelných setkávání a ověřováním získaných zkušeností</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Aktéři v síti
8.2.3	<i>Vyhledávání možností volnočasových aktivit pro mládež 15+ ve spolupráci např. s Centrem technického vzdělávání _Půda</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Poskytovatelé volnočasových aktivit
8.2.4	<i>Realizace mezioborových setkání a případových konferencí na úrovni OSPOD</i>
Realizace	OSVZ Polička
Spolupráce	Poskytovatelé služeb, školská zařízení

13/ Rozvojové cíle, opatření a aktivity pro cílovou skupinu Senioři a osoby se zdravotním postižením

Popis cílové skupiny:

Stárnutí je celoživotní biologický proces, který je neodvratný a na jehož konci je stáří. Často se v odborné literatuře setkáváme s následujícím dělením stáří 60-74 let = rané stáří, 75-89 let = stáří, 90 a více let = dlouhověkost. Seniorský věk se prodlužováním délky života stává významnou fází lidského života, ve které by kvalitu života měly mimo jiné podpořit sociální a související služby.

Senioři mohou být a mnohdy jsou ohroženi sníženou možností účasti na životě společnosti z důvodu kombinace několika různých faktorů jimiž jsou horší zdravotní stav, snížená schopnost orientace, horší dopravní dostupnost, ztížený přístup ke službám. Pro zajištění potřebné míry integrace starších občanů do života společnosti jsou zásadní přístupy společnosti ke stárnutí, jejichž součástí musí být i fungující sociální služby, které mohou k integraci významně přispět.

Snahou aktérů plánování v území je zajistit bezpečné prostředí, sociální, politickou a ekonomickou participaci na životě společnosti, dostupné bydlení, místní dostupnost dopravy, služeb a kultury. Senioři mohou společnosti nabídnout obrovský potenciál skrze své celoživotní zkušenosti a znalosti. Jejich aktivní účast na životě společnosti je úzce spojena s dobrým zdravím i vyšší spokojeností, což se odráží na výdajích zdravotní péče. Dochází tak k posilování generační soudržnosti ve společnosti. Pracovní skupina se při plánování služeb rozhodla věnovat především seniorům s omezenou soběstačností, kteří pro svoji nepříznivou sociální situaci, či zdravotní stav mohou být ohroženi sociálním vyloučením a nedostatkem péče.

Za **osoby se specifickými potřebami** jsou obecně považováni uživatelé se **zdravotním postižením**, do této skupiny znevýhodněných uživatelů můžeme zahrnout osoby s demencí, které bývají převážně v seniorním věku. Z veřejně dostupné Zprávy o stavu demence v krajích ČR za rok 2015/dále jen Zpráva/, jejímž autorem je Česká alzheimerovská společnost je patrné, že osob s demencí přibývá a její prevalence roste s přibývajícím věkem. Vlastními výpočty došla společnost k tomu, že ve věku nad 65 trpí demencí 1 ze 13 lidí, ve věku nad 80 let je to již 1 z 5 lidí a ve věku nad 90 let je to 1 ze 2 lidí. Zpráva uvádí, že v roce 2015 bylo v Pardubickém kraji 7 829 osob s Alzheimerovou nemocí. Standardizovaná data ukazují, že v roce 2015 přibližně 16 % osob trpících demencí bydlelo v domovech pro seniory, více než 9 % pak v domovech se zvláštním režimem. Ve Zprávě se dále uvádí, že počet neuspokojených žádostí o pobytové sociální služby činil v ČR v roce 2015 celkem 18 782 žadatelů v případě domovů se zvláštním režimem a 2 581 u domovů pro seniory. Přestože klienti či jejich rodiny často podávají více žádostí či je neruší, když už pomoc nepotřebují (v případě umístění v jiném zařízení, při úmrtí apod.), je velmi vysoký počet žádostí u domovů se zvláštním režimem specializujících se na péči o lidi s demencí důkazem o nedostupnosti služeb. Podle publikovaného výzkumu¹ přitom představují lidé s demencí v domovech pro seniory cca 70 % z obyvatel, v domovech se zvláštním režimem více než 90 % z obyvatel.

Shrnutí potřeb v oblasti péče o seniory a osoby se specifickými potřebami vycházející z analýzy potřeb a území:

- Terénní pečovatelské služby a služby osobní asistence naráží na strop své kapacity a personálních možností
- Nedostatečná kapacita služeb Domov pro seniory, Domov se zvláštním režimem a Odlehčovací služby
- Potřeba rozšíření sítě o nové služby např. Denní stacionář pro seniory

¹ Prevalence kognitivních poruch v pobytových zařízeních pro seniory v ČR – nárůst mezi lety 2007-2013 – autoři: Vaňková H. et al.

- Důležitá je sociální práce v území pro osamělé seniory
- Potřeba vytvoření služby Senior Taxi
- Rozšíření možnosti využívání zdravotní služby Domácí hospic

Z dostupných statistických údajů demografického vývoje je patrné, že se zvyšuje počet seniorů vysokého věku (k 31.12.2019 bylo v Pardubickém kraji 10 792 osob starších 85 let). Plná verze analýzy potřeb a sociodemografické analýzy je zveřejněna na www.maspolicsko.cz v sekci Plánování v sociálních službách.

V plné verzi analýzy potřeb je z tabulky č. 10 možné získat údaje o počtech odmítnutých žádostí v jednotlivých službách v území MAS. Tabulka č. 11 uvádí počty odmítnutých žádostí do služeb Domov pro seniory a Domov se zvl. režimem s vazbou na příspěvek na péči. Nejvíce žádostí eviduje služba Domov pro seniory/DpS/, dále Domov se zvl. režimem/DZR/ a Odlehčovací služby /OS/. Ve službě DpS je dnes více, než 1/3 uživatelů, kteří trpí nějakým typem demence a potřebovali péči služby DZR. Z toho vyplývá potřeba rozšíření kapacity DZR, ev. zavedení ambulantní služby Denní stacionář /DS/, čímž by došlo k uvolnění lůžek DpS.

Popis cílové skupiny osoby se zdravotním postižením:

Osoby se zdravotním postižením trpí dlouhodobým fyzickým, duševním, mentálním nebo smyslovým postižením, které může bránit jejich plnému a rovnoprávnému zapojení do společnosti. Jednotlivé skupiny osob podle typů zdravotního postižení se od sebe liší svými možnostmi i potřebami, všichni mají nějaké omezení, či znevýhodnění oproti ostatním členům společnosti.

Podle § 3 písm. G) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v aktuálním znění rozumíme zdravotním postižením tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované postižení, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby.

Zdravotní postižení je specifikováno také v zák. č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, kde je v § 67 uvedeno: „Osobami se zdravotním postižením jsou fyzické osoby, které jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány: a) invalidními ve třetím stupni, b) invalidními v prvním nebo druhém stupni, c) zdravotně znevýhodněnými. V r. 2009 byla v ČR ratifikována „Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením“, jejímž účelem je podporovat, chránit a zajišťovat plné a rovné užívání všech lidských práv a základních svobod všemi osobami se zdravotním postižením a podporovat úctu k jejich přirozené důstojnosti. V článku 1 „Úmluvy“ je osobou se zdravotním postižením osoba, mající dlouhodobé fyzické, duševní, mentální nebo smyslové postižení, které v interakci s různými překážkami může bránit jejich plnému a účinnému zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními. Pro oblast poskytování sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu je zapotřebí zmínit zejména dva články Úmluvy – článek 12 „Rovnost před zákonem“ a článek 19 „Nezávislý způsob života a zapojení do společnosti“.

Tělesné postižení je ve Všeobecné encyklopedii popsáno jako tělesná odchylka jedince omezující jeho pohybové schopnosti, což přímo ovlivňuje jeho kognitivní, emocionální a sociální výkony. „Jsou narušeny role, které postižený ve společnosti zastává: soběstačnost, schopnost cestovat, partnerská a rodinná role, pracovní a zájmová činnost. Jedná se i o osoby s postižením smyslů, nejčastější zraku a sluchu. Sociální služby poskytující služby těmto osobám musí mít vždy na zřeteli jejich práva a usilovat o odstranění všech typů bariér.

Mentálním postižením rozumíme sníženou úroveň rozumových schopností v různém stupni a rozsahu od lehkého až k těžkému mentálnímu postižení. Jedná se o trvalé snížení inteligence v důsledku organického poškození mozku. Sociální služby poskytující služby těmto osobám musí vždy mimo jiné postupovat dle „Deklarace OSN o právech lidí s mentálním postižením“, kde je uvedeno v bodě 1, že mentálně postižený má mít v nejvyšší možné míře **stejná práva jako ostatní lidské bytosti**.

Osoby s duševním onemocněním jsou ty, které nemohou dostatečně uspokojovat své bio-psycho-sociální potřeby z důvodu vzniku a trvání duševní nemoci. Duševní porucha je termín, který je užíván k označení klinicky (tj. vyšetřením) rozpoznaných typů psychických příznaků nebo abnormálního chování. U duševního onemocnění se jedná zejména o změnu ve vnímání věcí, jevů, procesů a ve způsobu myšlení (oproti běžnému stavu), nejedná se však o změnu intelektu, jako je tomu u osob s mentálním postižením. Pro tyto osoby je velmi důležité fungování zdravotních a sociálních služeb ve vhodném propojení tak, aby jim umožňovaly co nejvíce samostatnosti a optimální podpory.

Poruchou autistického spektra/PAS/ se označuje řada poruch nervového systému, které zahrnují autismus, Aspergerův syndrom a další související stavy. Počet osob s PAS neustále narůstá zejména z důvodu zlepšení diagnostických metod v uplynulých letech. Lidé s PAS jsou často velmi citliví na smyslové podněty, mají problémy se sociální interakcí a komunikací, mohou mít obtíže při plnění každodenních úkolů, vytváření a udržování vztahů i udržení zaměstnání.

Jako **kombinované postižení** je popisováno mentální a tělesné postižení, mentální postižení v kombinaci s duševním onemocněním, různé kombinace některých výše uvedených se smyslovým postižením nebo poruchami chování, postižení získané v mladším věku (po úrazu nebo vážné nemoci) a postižení získaná během života jako jiná vnitřní onemocnění (např. metabolické poruchy, epilepsie, onkologické onemocnění, kardiovaskulární nemoci, cévní mozková příhoda, Huntingtonova choroba, Parkinsonova nemoc, aj.).

Zdravotní postižení je významnou sociální událostí, v jejímž rámci musí osoby s handicapem překonávat řadu překážek a omezení, které částečně vyplývají ze specifického postižení a částečně jsou dány bariérami ze strany okolní komunity. Je pro ně často náročné uplatnit se na trhu práce, získat podporu okolí, či najít odpovídající sociální služby nebo potřebnou odbornou péči. Pro ochranu práv, zajišťování potřeb a kvalitních životních podmínek osob se zdravotním postižením je potřebná koordinace mezi státní správou, správou obcí, poskytovateli sociálních služeb, zdravotními a veřejnými službami a s rodinnými příslušníky a blízkými.

Shrnutí potřeb v oblasti péče o osoby se zdravotním postižením vycházející z analýzy potřeb a území:

- Terénní pečovatelské služby a služby Osobní asistence naráží na strop své kapacity a personálních možností
- Hůře dostupná péče praktických lékařů, stomatologů, psychiatrů a psychologů pro osoby se ZP
- Podpora fungování a rozvoje specializovaných služeb pro osoby s duševním onemocněním
- Malá nabídka vhodného zaměstnání pro osoby s handicapem
- Pro osoby s postižením smyslů nejsou v území ambulance

K 31.12. 2019 vydal Úřad práce Polička pro obyvatele území MAS 163 průkazů osoby se ZP viz tabulka č. 17 plné verze Sociodemografické analýzy. Příspěvek na péči, který se vyplácí osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby byl k 31.12.2019 vyplácen 1 159 osobám, z toho 583 osob se nacházelo v III. A IV. stupni závislosti viz. Tabulka č. 16 plné verze Sociodemografické analýzy.

Pro cílovou skupinu je v území MAS k dispozici 28 sociálních služeb a 5 souvisejících služeb.

Tabulka č. 52 Seznam služeb pro CS Senioři a osoby se zdravotním postižením

Sociální služby		
DOMOV Bystré, o.p.s.	Pečovatelská služba	
Domov na zámku Bystré	Domov pro osoby se zdravotním postižením	
	Chráněné bydlení	
	Podpora samostatného bydlení	
	Sociálně terapeutické dílny	
Dům s pečovatelskou službou Penzion Polička	Pečovatelská služba	
Oblastní charita Polička	AC dílny, Fimfárum	ST dílny
	Denní stacionář	
	Charitní pečovatelská služba	PS
	Občanská poradna	OSP
	Osobní asistence	
	Otevřené dveře	SR
OSVZ MěÚ Polička	Odborné sociální poradenství	
Poličská nemocnice s.r.o.	Sociální lůžka	
Středisko sociálních služeb Salvia z.ú.	Odborné sociální poradenství	
	Osobní asistence	
Svazek obcí AZASS	Domov pro seniory AZASS	DpS
	Domov se zvláštním režimem AZASS	DZR
	Odlehčovací služba AZASS	OS
	Pečovatelská služba AZASS	PS
	Sociálně aktivizační služby AZASS	SAS
	Sociální rehabilitace AZASS	SR
Související služby		
Oblastní charita Polička	Domácí hospic sv. Michaela	
	Fimfárum – obchod, součást terapeutických dílen	
	Charitní ošetrovatelská služba	
	Půjčovna zdravotnických pomůcek	
Svazek obcí AZASS	Půjčovna kompenzačních, rehabilitačních a rekondičních pomůcek	
Poskytovatelé s celokrajskou působností		
FOKUS Vysočina, z.ú.	Psychologické a psychiatrické ambulance	
KONTAKT Ústí nad Orlicí o.p.s.	Telefonická pomoc	
Rodinné integrační centrum z.s.	Sociální rehabilitace	
Rytmus Východní Čechy, o.p.s.	Sociální rehabilitace	
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	Odborné sociální poradenství	
	Sociální rehabilitace	

Zdroj: Vlastní zpracování

Cíle, opatření a aktivity

Cíl 9	Kvalitní a dostupné sociální služby pro seniory a osoby se specifickými potřebami
Opatření 9.1	Rozvoj služeb poskytujících sociální péči v domácím prostředí
Opatření 9.2	Rozvoj ambulantních služeb
Opatření 9.3	Rozvoj pobytových služeb
Cíl 10	Kvalitní a dostupné služby pro osoby se zdravotním postižením a osoby s duševním onemocněním
Opatření 10.1	Podpora zajištění dostupné lékařské a zdravotní péče
Opatření 10.2	Podpora vzniku a rozvoje služeb pro lidi s duševním onemocněním v souladu s Krajským plánem sítě služeb pro lidi s duševním onemocněním
Opatření 10.3	Podpora pracovního uplatnění osob se zdravotním postižením a jiným handicapem na chráněném i otevřeném trhu práce
Cíl 11	Stabilizace a rozvoj služeb souvisejících se sociálními službami
Opatření 11.1	Prověření možností provozování služby SENIOR TAXI
Opatření 11.2	Rozvoj služby Domácí hospic sv. Michaela

Cíl 9	Kvalitní a dostupné sociální služby pro seniory a osoby se specifickými potřebami
Zdůvodnění cíle	Z provedené sociodemografické analýzy vyplývá, že v roce 2019 bylo v území MAS 20,5% obyvatel ve věku 65+. V letech 2015-2019 došlo k meziročnímu nárůstu obyvatel 65+ v území MAS v průměru o 2,7 %. K 31.12.2019 bylo v Pardubickém kraji 10 792 osob starších 85 let. Z toho lze vyvodit předpoklad, že v příštích letech bude zájem o poskytování sociálních služeb o osoby v této cílové skupině stoupat. Je tedy třeba zajistit dostupnost všech forem sociálních služeb tak, aby na sebe navazovaly a představovaly jistotu vhodné formy péče pro seniory a osoby se specifickými potřebami.
Opatření 9.1	Rozvoj služeb poskytujících sociální péči v domácím prostředí
Popis opatření	Záměrem je umožnit seniorům a osobám se specifickými potřebami zůstat co nejdéle v přirozeném prostředí za pomoci terénních služeb. Proto je třeba usilovat o meziroční posilování kapacity terénních pečovatelských služeb a služeb osobní asistence dle potřeb území tak, aby se nenavýšovaly počty neuspokojených zájemců o tyto služby a aby provozní doba těchto služeb pokryla potřeby uživatelů v co největší míře. K 31.12. 2019 bylo v území evidováno 5 neuspokojených žádostí o pečovatelskou službu a 15 žádostí o službu osobní asistence. Dle údajů z analýzy poskytovatelé služeb v území předpokládají do roku 2025 potřebu navýšení pracovních úvazků /PÚ/ v terénních službách o 9,7 PÚ pracovníků v sociálních službách /PSS/ a 2,5 PÚ sociálního pracovníka /SP/. SPRSS PK předpokládá meziroční 3% růst kapacity terénních služeb.
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Provozní prostředky poskytovatelů
Předpokládaná finanční náročnost	1 PÚ PSS v pečovatelské službě, či osobní asistenci – 385 000 Kč/rok x 9,7= 3 734 500 Kč, 1 PÚ SP – 530 000 Kč/rok x 2,5= 1 325 000 Kč.
Očekávaný výstup	Počet neuspokojených žádostí o službu je v řádu nižších jednotek

Rizika	Nedostatek finančních prostředků na navýšení počtu pracovních úvazků Nedostatek kvalifikovaného personálu
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
9.1.1	Navýšení kapacity a zvýšení dostupnosti terénních pečovatelských služeb dle potřeby území
Realizace	Poskytovatelé služeb
Spolupráce	Koordinátor SPRSS
9.1.2	Zvýšení kapacity služeb osobní asistence dle potřeby území
Realizace	Poskytovatelé služeb
Spolupráce	Koordinátor SPRSS
Opatření 9.2	Rozvoj ambulantních služeb
Popis opatření	Potřeba rozvoje stávajících a vznik nových ambulantních služeb pro seniory a osoby se specifickými potřebami vyplývá z analýzy. Jedná se zejména o rozšíření služby denního stacionáře pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením, kde poskytovatel OCH Polička připravuje prostory pro možné navýšení kapacity, která by pokryla potřebu území. Z analýzy vyplývá i potřeba ambulantní péče o seniory formou služby Denní stacionář, s kapacitou 8-10 uživatelů, jejímž vznikem by mohlo dojít ke snížení počtu neuspokojených žádostí do služby Domov pro seniory/DpS/. K 31.12.2020 bylo evidováno v DpS 187 žádostí, z nichž jen polovina je od žadatelů, kterým byl přiznán II.-IV. stupeň závislosti na pomoci jiné osoby. V analýze 50 % respondentů z řad seniorů upřednostňuje péči v domácím prostředí, nebo možnost se do něj pravidelně vracet. Poskytovatelé terénních služeb považují zahájení jednání o možnosti vzniku Denního stacionáře pro seniory za velmi důležité.
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Provozní prostředky poskytovatelů
Předpokládaná finanční náročnost	DS pro osoby s postižením – rozšíření stávající kapacity 0,3 PÚ SP= 159 000 Kč/rok, 2,5 PÚ PSS= 962 500 Kč/rok. DS pro seniory – nová služba, předpokládané náklady na provoz 2,3 mil. Kč/rok – upřesněny budou v akčním plánu na rok, ve které by služby začala fungovat.
Očekávaný výstup	Možnost širšího využívání další formy /ambulantní/služby pro seniory Rozšíření ambulantní služby pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením
Rizika	Nedostatek finančních prostředků na navýšení počtu pracovních úvazků Nová služba nebude zařazena do sítě služeb v PK Nedostatek kvalifikovaného personálu
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
9.2.1	Zahájit diskusi o možnostech zřízení služby Denní stacionář pro seniory v území
Realizace	Poskytovatelé služeb
Spolupráce	OSVZ, obce, koordinátor SPRSS
9.2.2	Rozšíření kapacity služby Denní stacionář pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením
Realizace	OCH Polička
Spolupráce	PK, poskytovatelé služeb pro cílovou skupinu
Opatření 9.3	Rozvoj pobytových služeb
Popis opatření	Pobytové služby jsou určeny pro seniory a osoby se sníženou soběstačností zejména z důvodu věku, nebo nepříznivého zdravotního stavu, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc druhé osoby, kterou již nemůže poskytnout

	<p>vlastní rodina a ani s pomocí terénních služeb již nejsou schopni setrvat ve svém přirozeném prostředí. Problém vzniká při náhle vzniklé potřebě nepřetržité péče, kdy není možné žadatele ihned umístit do stávajících pobytových zařízení, protože chybí potřebná kapacita.</p> <p>Z provedené analýzy potřeb uživatelů i poskytovatelů sociálních služeb a zástupců obcí vyplývá zejména potřeba nepřetržité péče o osoby s demencí, nebo s výjimečným a specifickým onemocněním, pro osoby se závislostmi nebo duševní poruchou v anamnéze. Domov se zvláštním režimem má současnou kapacitu 5 s potenciálem rozvoje 15, respektive 26 lůžek. Poskytovatel Svazek obcí AZASS má zpracovanou PD a vydané stavební povolení k výstavbě nového objektu k poskytování služby DZR, nyní je projekt ve fázi zajišťování finančních prostředků.</p> <p>Podporu je nezbytné zajistit i osobám pečujícím o své blízké v domácím prostředí, aby si mohly zajistit vyřešení osobních záležitostí, či si odpočinout. Odlehčovací služba má současnou kapacitu 11 s potenciálem rozvoje 13 lůžek.</p>
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Provozní a investiční zdroje poskytovatele, externí finanční zdroje
Předpokládaná finanční náročnost	Předpokládaná investice pro výstavbu a vybavení objektu k poskytování služby DZR je cca 73 mil. Kč. Provozní výdaje po případném zahájení provozu budou specifikovány v akčním plánu na daný rok.
Očekávaný výstup	Zvýšená kapacita odborné péče o osoby s demencí Odehčovací péče se stává dostupnou v řádu dní
Rizika	Nedojde k navýšení kapacity služby DZR a OS v AP PK Nepodaří se získat finanční spoluúčast z národních, či evropských zdrojů na výstavbu nového objektu DZR
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
9.3.1	<i>Zahájení diskuse s OSV PK o navýšení kapacity služby Domov se zvláštním režimem na 26 lůžek</i>
Realizace	Svazek obcí AZASS
Spolupráce	OSVZ PK
9.3.2	<i>Zahájení výstavby nového objektu pro rozvoj služby Domov se zvláštním režimem</i>
Realizace	Svazek obcí AZASS
Spolupráce	Obce regionu
9.3.3	<i>Zvýšení možnosti využití kapacity Odlehčovací služby</i>
Realizace	Svazek obcí AZASS
Spolupráce	-----

Cíl 10		Kvalitní a dostupné služby pro osoby se zdravotním postižením a osoby s duševním onemocněním
Zdůvodnění cíle	<p>Cílem je zajistit dostupnost lékařské a zdravotnické péče pro uživatele sociálních služeb. Z analýzy situace u poskytovatelů sociálních služeb vyplývá problém v zajištění psychiatrické a stomatologické péče a péče praktických lékařů pro uživatele sociálních služeb všech cílových skupin. Nedostatek lékařů psychiatrů pocítují i pobytová zařízení pro seniory a osoby se specifickými potřebami.</p> <p>Cílem je také podpořit reformu psychiatrické péče tím, že v území bude zajištěna funkční síť služeb v oblasti péče o duševní zdraví zahrnující Centrum duševního zdraví Svitavy a návazné rehabilitační, nejlépe multidisciplinární týmy v území. Účelem je zajištění a koordinace péče a podpory samostatného fungování lidí s duševním onemocněním v běžném životě, jejich blízkých a dalších subjektů na úrovni komunity, tj. v přirozeném prostředí. Při záměru zkvalitňování a dostupnosti péče o tyto cílové skupiny se ukázalo jako důležité zaměřit se na širší záběr sociálních služeb ve smyslu snižování prahu pro vstup do sociální, či související služby.</p>	
Opatření 10.1		Podpora zajištění dostupné lékařské a zdravotní péče
Popis opatření	<p>Složitě obstarávání zdravotní péče pro uživatele sociálních služeb není možné řešit jinak než jednáním se zdravotními pojišťovnami. K tomu je zapotřebí mít podrobný přehled poskytovatelů, kteří signalizují potíže se zajištěním lékařské a zdravotní péče, lékařských odborností, kterých se to týká a počtu uživatelů, kteří jsou ohroženi nedostatkem péče. Na základě toho je třeba vyvolat jednání se zdravotními pojišťovnami a pokusit se vyřešit tento problém.</p>	
Časový horizont	2021-2025	
Zdroje financování	Viz opatření 1.2	
Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci opatření 1.2	
Očekávaný výstup	Doporučený postup ZP	
Rizika	Nedostatečná kapacita lékařských a zdravotnických služeb	
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>		
10.1.1	<i>Ve spolupráci s poskytovateli služeb řešit nedostatek praktických lékařů, stomatologů a psychiatrů s garantem sítě zdravotní péče – ZP</i>	
Realizace	Poskytovatelé služeb, koordinátor SPRSS	
Spolupráce	Obce, OSVZ, zdravotní pojišťovny	
Opatření 10.2		Podpora vzniku a rozvoje služeb pro lidi s duševním onemocněním v souladu s Krajským plánem sítě služeb pro lidi s duševním onemocněním
Popis opatření	<p>Pro osoby s duševním onemocněním je třeba v rámci služby Sociální rehabilitace poskytovatele OCH Polička podpořit vznik multidisciplinárního týmu v souladu se záměry transformace psychiatrické péče a přípravy na vznik Centra duševního zdraví/CDZ/ ve Svitavách. Centrum duševního zdraví je mezičlánkem mezi primární péčí včetně ambulantní psychiatrické péče a lůžkovou akutní i specializovanou péčí. V CDZ se propojují zdravotní a sociální služby, jeho funkcí je prevence hospitalizací či jejich zkracování a nápomoc k reintegraci lidí se závažným duševním onemocněním do běžné komunity. K zajištění maximální společenské integrace a klinického i sociálního zotavení klientů/pacientů spolupracuje CDZ ve svém regionu se subjekty a službami,</p>	

	kteřé mohou pomoci v oblasti aktivizace, zdravotních problémů, zaměstnání, vzdělávání, bydlení.
Časový horizont	2021-2025
Zdroje financování	Provozní zdroje poskytovatele
Předpokládaná finanční náročnost	Dle vznikajících personálních standardů. Investice v objemu cca 41 mil. Kč – nové prostory a 2 automobily.
Očekávaný výstup	Fungující mezioborová spolupráce v péči o osoby s duševním onemocněním
Rizika	Nedojde k zahájení činnosti CDZ z důvodů finančních a personálních
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
10.2.1	<i>Vznik Centra duševního zdraví pro okres Svitavy a fungování rehabilitačních týmů doplňujících služby CZD dle aktuálních standardů</i>
Realizace	OCH Polička
Spolupráce	CDZ Svitavy, PK, ZP, obce, poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb
Opatření 10.3 Podpora pracovního uplatnění osob se zdravotním postižením a jiným handicapem na chráněném i otevřeném trhu práce	
Popis opatření	<p>Chráněný trh práce je tvořen zaměstnavateli, kteří zaměstnávají více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců a se kterými Úřad práce uzavřel písemnou dohodu o jejich uznání za zaměstnavatele na chráněném trhu práce. Je to způsob, jak motivovat zaměstnavatele k tomu, aby zaměstnávali osoby s handicapem. Pro základní orientaci a získání pomoci mohou tyto osoby využít službu Občanské poradny OCH Polička.</p> <p>V území funguje služba Sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním a AC dílny pro osoby se zdravotním postižením zaměřující se mj. na to, aby uživatelé získali dovednosti potřebné v každodenním životě včetně zaměstnání nebo bydlení. Při snaze o pracovní uplatnění uživatelé však stále velmi obtížně hledají možnosti zaměstnání, přičemž přínosy zařazení do pracovního procesu jako je podpora denního režimu, sociální začlenění a integrace do společnosti, finanční stabilita, společenské ocenění a pocit vlastní užitečnosti a potřeby jsou nezpochybnitelnými atributy sociální rehabilitace.</p>
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Provozní zdroje poskytovatelů
Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci činnosti stávající služby
Očekávaný výstup	Zvýšení sociálního začleňování osob s duševním onemocněním a jiným zdravotním postižením
Rizika	Nedostatek pracovních míst pro osoby se ZP
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
10.3.1	<i>Podpora kapacit chráněných pracovišť a vytváření podmínek pro zaměstnávání na otevřeném trhu práce s dopomocí odborníků</i>
Realizace	Poskytovatelé služeb, sociální podniky
Spolupráce	Úřad práce

Cíl 11	Rozvoj služeb souvisejících se sociálními službami
Zdůvodnění cíle	Při sběru dat v rámci analýzy poskytovatelů služeb byly zjišťovány i údaje o službách souvisejících, které buď na sociální služby navazují, nebo je vhodně

	<p>doplňují. Jednou z naléhavých potřeb je rozšíření kapacity zdravotní služby Domácí hospic na celé území Poličska, což stávající kapacita nepokrývá. Dále výsledky dotazníkového šetření u poskytovatelů i veřejnosti ukázaly potřebu zajištění komerční služby SENIOR TAXI zejména v Poličce s možností rozšíření do dalších obcí. Tato potřeba byla vyjádřena již v Komunitním plánu sociálních služeb města Poličky na roky 2017-2020 a je součástí cílů a opatření na roky 2021-2024 pro cílovou skupinu Senioři, konkrétně v cíli 3 „Senior doprava“. Dosud tuto službu v omezené míře poskytují jako hrazenou fakultativní službu terénní pečovatelské služby pro svoje uživatele. Cílem je poskytnout seniorům a osobám se zdravotním postižením finančně a organizačně dostupnou službu, která jim umožní větší samostatnost a zajištění vlastních potřeb.</p>
Opatření 11.1	Prověření možností provozování služby SENIOR TAXI
Popis opatření	<p>Pro zajištění služby je třeba ve spolupráci s poskytovateli zajistit podrobnější průzkum potřebnosti a na jeho základě zahájit jednání se zástupci města Poličky ve spolupráci s OSVZ Polička o možnostech podpory pro tuto službu. Následně je třeba vytipovat možné dopravce, kteří by tuto službu mohli poskytovat.</p> <p>Jedná se o službu, která by zajišťovala dopravu osobám 65+, dětem s doprovodem a osobám s průkazem TP, ZTP a ZTP/P např. k lékaři, na úřady, na volnočasové aktivity.</p> <p>Součástí služby musí být možnost přepravy invalidního vozíku a základní dopomoc uživatelům služby.</p>
Časový horizont	2021-2025
Zdroje financování	Viz opatření 1.2
Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci opatření 1.2
Očekávaný výstup	Vypracovaný průzkum potřebnosti
Rizika	<p>Město Polička nepodpoří vznik služby</p> <p>V území není dopravce, který by byl ochotný službu poskytovat</p> <p>Při podrobnější analýze území nebyl identifikován dostatečný zájem o službu</p>
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
11.1.1	<i>Průzkum potřebnosti služby v území ve spolupráci s poskytovateli</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Město Polička, možní poskytovatelé služeb
11.1.2	<i>Jednání se zástupci města Poličky a vytipovanými dopravci o možnosti zřízení služby</i>
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	Město Polička, poskytovatelé osobní dopravy v území
Opatření 11.2	Rozvoj služby Domácí hospic sv. Michaela
Popis opatření	<p>Rozvoj této služby zajistí komplexní péči o nevléčitelně nemocného člověka v pokročilém stádiu onemocnění v jeho vlastním sociálním prostředí. Pro poskytování služby dle potřeb území Poličska s přesahem do dalších území je třeba navýšit personální kapacitu a rozvinout technické zázemí, zejména prostory, pomůcky pro zapůjčení uživatelům, automobily. Personální kapacity jsou průběžně navyšovány, rozvoj technického zázemí je nutný pro zajištění mobility a koordinace péče.</p> <p>V této službě je třeba věnovat se péči o zaměstnance, ochraně a upevňování jejich zdraví a vzdělávání, důležité je i zajištění terapie pro pečující rodiny.</p>
Časový horizont	2021-2025

Zdroje financování	Poskytovatel OCH Polička, uživatelé služby, zdravotní pojišťovny, veřejné sbírky, dary, obce
Předpokládaná finanční náročnost	Pro rozšíření kapacity bude třeba počítat s rozšířením vozového parku o cca 3 automobily – 1,5 mil. Kč.
Očekávaný výstup	Domácí hospicová péče je dostupná pro obyvatele celého území Poličska
Rizika	Nedostatek finančních prostředků pro zajištění technického zázemí Nedostatek kvalifikovaného personálu
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
11.2.1	<i>Zahájení jednání s PK a obcemi území o možnostech financování rozšíření technického zázemí a personálních kapacit</i>
Realizace	OCH Polička
Spolupráce	PK, obce území
11.2.2	<i>Pokračování jednání o možnosti zařazení odbornosti 926 /agregovaný výkon paliativní péče/ a odbornosti 720 /paliativní ambulance/ do schválených hrazených výkonů zdravotní péče</i>
Realizace	OCH Polička
Spolupráce	Zdravotní pojišťovny
11.2.3	<i>Vytvořený propracovaný systém péče o zaměstnance zajišťující paliativní péči a pečující rodiny</i>
Realizace	OCH Polička
Spolupráce	-----

PRACOVNÍ VERZE

14/ Rozvojové cíle, opatření a aktivity pro cílovou skupinu Osoby v krizi, ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené

Popis cílové skupiny:

Pro popis osob v krizi je možné použít formulace ze zák.č.108/2006 Sb., kde v odst. 1 § 60 je krizová pomoc poskytována osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou sociální situaci vlastními silami.

Nepříznivou sociální situaci popisuje výše zmíněný zákon jako oslabení nebo ztrátu schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením.

Sociální vyloučení zákon definuje jako vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace.

Sociální vyloučení (exkluze) může být situace, kdy jsou jednotlivci či skupiny osob vytěsněny na okraj společnosti a nemají z nějakého důvodu přístup ke zdrojům běžně dostupným ostatním členům společnosti. Jedná se zejména o možnosti zaměstnání, dostupnost bydlení, sociální ochranu, vhodnou zdravotní péči a dostupné vzdělání. K ohrožení sociálním vyloučením vede velmi často kumulace více problémů, které komplikují či znemožňují zapojení, či návrat osoby do běžného života. Tyto osoby trpí dlouhodobým pocitem, že nemají své místo ve společnosti a často se jim ho ani nepodaří získat bez pomoci vhodné sociální služby.

Cílová skupina je velmi široká, může se jednat o

- osoby, které vedou rizikový způsob života (např. páchají trestnou činností, osoby bez přístřeší, osoby závislé na alkoholu a jiných návykových látkách, patologičtí hráči)
- osoby vracející se z výkonu trestu odnětí svobody, nebo zletilé osoby přicházející ze zařízení pro výkon ochranné výchovy
- příslušníky národnostních menšin
- seniory, nebo tělesně a duševně nemocné, kteří nemají možnost společenského kontaktu a nedostanou se k využívání vhodných sociálních služeb
- oběti domácího násilí a trestné činnosti
- osoby v tíživé životní situaci – sociální, finanční, vztahové, bytové
- osoby dlouhodobě sociálně izolované (např. po rodičovské dovolené)

Shrnutí potřeb v oblasti péče o osoby v krizi, ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené vycházející z analýzy potřeb a území:

- Posílení terénní práce zaměřené primárně na osoby bez domova
- Chybí nabídka krizového bydlení a noclehárna, nebo ubytovna pro ženy
- Nedostatečná nabídka sociálního bydlení s doprovodným sociálním programem
- Chybí nabídka podporovaného bydlení pro tuto cílovou skupinu
- Chybí vhodné pobytové služby pro osoby seniorního věku, které dlouhodobě žily jako osoby bez přístřeší a mají problém se závislostí na návykových látkách
- Malá kapacita služeb dětského psychiatra, psychologa a terapeuta – viz opatření 8.1
- Chybí nabídka rodinné terapie v území – potřeba je v současné době pokrytá, lze využívat kapacity v okolních územích
- V území nejsou azylové domy pro rodiny s dětmi, ani osoby bez přístřeší – potřeba je v současné době pokrytá, daří se využívat kapacity těchto zařízení v okolních územích
- Malá dostupnost vhodného bydlení – viz opatření 3.1

Výše zmíněné potřeby vycházejí z rozhovorů s poskytovateli služeb a OSVZ, z nichž jako nejnaléhavější téma pro tuto cílovou skupinu jeví zapojení systému dostupného bydlení, noclehárna, či ubytovna pro ženy a existence krizového bytu. Dále je třeba zahájit práce na dlouhodobé koncepci řešení situace osob bez přístřeší včetně posílení terénní práce pro celé území. Na Poličsku jsou hlavními příčinami sociálního vyloučení ztráta bydlení, nadměrné požívání alkoholu a exekuce.

Bezdomovectví je v ČR závažným sociálním problémem, nejčastější příčiny bezdomovectví jsou partnerské a rodinné problémy, návrat z výkonu trestu, následuje ztráta zaměstnání či znevýhodnění na trhu práce.

Dle typologie bezdomovství ETHOS² jsou rozlišovány osoby bez střechy, osoby bez domova a osoby v nejistém nebo nevyhovujícím bydlení a nevyhovující bydlení a sociální izolace v lokálně obývaném obydlí. Pro sociální práci, ale i pro obce a stát je důležité pracovat i s lidmi, kteří nežijí přímo na ulici, ale v různých formách nevyhovujícího bydlení. Proto se čím dál častěji místo pojmu bezdomovectví používá širší pojem *bytová nouze*. V roce 2018 bylo v České republice v bytové nouzi přibližně 83 tisíc lidí, přičemž přímo na ulici přibližně 16 tisíc z nich³. V Poličce bylo v roce 2017 odhadováno, že se může dle této typologie jednat až 100 osob.⁴

Poskytované sociální služby směřují ke zkvalitnění životních podmínek a k prevenci sociálního vyloučení nebo propadu stávající úrovně života osob této cílové skupiny.

V území poskytují služby v oblasti prevence, péče i poradenství. Důležité místo v nabídce služeb pro danou cílovou skupinu zaujímají také Úřad práce a Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Polička.

Pro cílovou skupinu je v území MAS k dispozici 9 sociálních služeb a 4 související služby.

Tabulka č. 53 Seznam služeb pro CS Osoby v krizi, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené

Sociální služby	
Květná zahrada z.ú.	Dům na půl cesty
Oblastní charita Polička	Nízkoprahové denní centrum
	Občanská poradna
OSVZ MěÚ Polička	Odborné sociální poradenství
Související služby	
Oblastní charita Polička	Fimfárum – obchod, součást terapeutických dílen
	Humanitární šatník Polička
Potravinová banka Pardubice, z.s.	Potravinová banka
Středisko výchovné péče Svitavska – Alfa	Podpůrná rodičovská skupina
Celokrajší poskytovatelé	
Centrum J.J. Pestalozziho, o.p.s	Intervenční centrum
KONTAKT Ústí nad Orlicí o.p.s.	Telefonická pomoc
Laxus z.ú.	Odborné sociální poradenství
Most pro o.p.s	Odborné sociální poradenství
SKP-CENTRUM, o.p.s.	Intervenční centrum

Zdroj: Vlastní zpracování

² ETHOS (European Typology of Homelessness and Housing Exclusion) – Evropská typologie bezdomovství a vyloučení z bydlení

³ LUMOS; PLATFORMA PRO SOCIÁLNÍ BYDLENÍ. Zpráva o vyloučení z bydlení za rok 2018

⁴ Koncepce dostupného bydlení města Poličky 2018

Cíle, opatření a aktivity

Cíl 12	Kvalitní a dostupné sociální služby pro osoby v krizi, ohrožené sociálním vyloučením a sociálně vyloučené
Opatření 12.1	Iniciovat rozšíření nabídky terénních sociálních služeb
Opatření 12.2	Zaměřit se na vytvoření možností bydlení různé úrovně a formy
Opatření 12.3	Změna způsobu poskytování služby Dům na půl cesty
Opatření 12.4	Zahájení diskuse o vzniku nové pobytové služby pro specifickou cílovou skupinu

Cíl 12	Kvalitní a dostupné sociální služby pro osoby v krizi, ohrožené sociálním vyloučením a sociálně vyloučené
Popis cíle	<p>Pro zkvalitnění a dostupnost služeb by bylo žádoucí vytvořit dlouhodobou koncepci řešení situace osob bez přístřeší včetně posílení terénní práce pro celé území. Rozvinutá terénní práce podpoří možnosti širší depistáže, plánování podpory dle individuálních potřeb, zdrojů a možností jednotlivých ohrožených osob a koordinaci preventivních aktivit včetně prezentace pro širší veřejnost.</p> <p>Z řízených rozhovorů s poskytovateli a z dotazníkového šetření v rámci analýzy území je patrné, že je třeba zaměřit se na vhodné a dostupné bydlení se zapojením systému prostupného bydlení. Jedná se také o bydlení s doprovodnými sociálními službami a zajištění možnosti bydlení různé úrovně včetně tzv. krizového bytu na území města Poličky pro náhle vzniklou potřebu. Cílem je řešit i situaci osob se sociální zátěží v seniorním věku, ev. se zdravotním postižením, kterým je třeba zajistit pobytovou službu z důvodu zhoršeného zdravotního stavu.</p>
Opatření 12.1	Iniciovat rozšíření nabídky terénních sociálních služeb
Popis opatření	V území poskytuje ambulantní služby poskytovatel OCH Polička, pobytovou službu poskytuje Květná zahrada, sociální poradenství a v jeho rámci i terénní práci poskytuje OSVZ Polička. Při zavedení nového úvazku terénního pracovníka by bylo jeho úkolem zejména vyhledávání a navazování kontaktu s potenciálními uživateli služby v jejich přirozeném sociálním prostředí se zaměřením na ty, kteří potřebují dlouhodobou péči a spolupracovat s jejich blízkými. Předmětem činnosti by bylo i síťování a spolupráce především se sociálními pracovníky poskytovatelů služeb, OSPOD, ÚP, školskými zařízeními.
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Provozní zdroje poskytovatele
Předpokládaná finanční náročnost	1 PÚ sociálního pracovníka 530 tis. Kč/ rok
Očekávaný výstup	Zintenzivnění práce v terénu v celém území. Sociální práce je zaměřená na doprovázení klienta, který se díky ní dokáže vrátit zpět do společnosti a tuto pozici si dlouhodobě udržet.
Rizika	Nepodaří se zařadit službu terénní program do sítě služeb PK Nenajde se realizátor aktivit
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
12.1.1	Zahájit jednání o možnosti zřízení terénní služby v návaznosti na potřeby vycházející z praxe služeb poskytovatele OCH Polička Nízkoprahové centrum a Občanská poradna
Realizace	Poskytovatelé sociálních služeb

Spolupráce	PK, OSVZ, koordinátor SPRSS
12.1.2	Zařadit služby Terénní programy pro osoby bez přístřeší a sociálně vyloučené do základní nabídky sociálních služeb
Realizace	Poskytovatelé sociálních služeb
Spolupráce	PK, OSVZ
Opatření 12.2	Zaměřit se na vytvoření možností bydlení různé úrovně a formy
Popis opatření	Dostupné bydlení jako téma pro SPRSS řeší opatření 3.1, kde je zmiňována potřeba nabídky bytů s doprovodným sociálním programem – sociální práce, terénní práce. Je třeba zahájit diskusi v území o možnosti zajištění noclehárny, či ubytovny pro ženy a pořízení tzv. krizového bytu na území města Poličky, který by sloužil pro náhle vzniklou potřebu. K tomu je však zapotřebí aktivovat systém prostupného bydlení, aby bylo možné využít všech jeho forem – krizové bydlení → sociální bydlení → standardní bydlení.
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Viz opatření 1.2
Předpokládaná finanční náročnost	Financování v rámci opatření 1.2
Očekávaný výstup	Zvýšení možnosti integrace osob se sociální zátěží do komunity
Rizika	Nenajdou se vhodné objekty pro zřízení noclehárny, ubytovny, krizového bytu Nebudou podmínky a vůle ze strany aktérů k řešení problému
Aktivity vedoucí k naplnění opatření:	
12.2.1	Zahájení diskuse zástupců města Poličky, OSVZ Polička a realizačního týmu SPRSS o naplňování Konceptu dostupného bydlení jako vhodného nástroje pro řešení
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	OSVZ, město Polička, bytová komise města Poličky
12.2.2	Zpracovat doporučení a postupy z Konceptu dostupného bydlení do akčních plánů SPRSS v období realizace
Realizace	Koordinátor SPRSS
Spolupráce	OSVZ, bytová komise města Poličky
Opatření 12.3	Změna způsobu poskytování služby Dům na půl cesty
Popis opatření	Poskytovatel služeb Květná zahrada rozvíjí v rámci vytváření nových možností projekt změny v poskytování služby Dům na půl cesty. Záměrem je budovat nájemní byty s různou lokalitou pro cílovou skupinu osob do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Naplnění opatření umožní uživatelům služby vyšší míru samostatnosti a zapojení do společnosti.
Časový horizont	2023-2024
Zdroje financování	Zdroje poskytovatele, dotační zdroje
Předpokládaná finanční náročnost	Není známa, bude doplněna
Očekávaný výstup	Větší míra integrace uživatelů služby do komunity
Rizika	Uživatelé služby mohou mít problém s integrací Projekt může narazit na nepochopení komunity
Aktivity vedoucí k naplnění opatření:	
12.3.1	Získání 2 nájemních bytů v Květné, 1 bytu ve Svitavách a 1 bytu v Poličce pro uživatele služby Dům na půl cesty
Realizace	Květná zahrada z.ú.
Spolupráce	OSVZ Polička, OSVZ Svitavy

Opatření 12.4	Zahájení diskuze o vzniku nové pobytové služby pro specifickou cílovou skupinu
Popis opatření	V současné době není v území pobytové zařízení, které by bylo připraveno poskytovat pobytové služby pro specifickou cílovou skupinu seniorů a osob se zdravotním postižením s nízkými příjmy, které mají současně problém se závislostí, jsou zároveň osobami bez přístřeší a jejich zdravotní stav se zhoršil natolik, že nejsou schopni si zajistit péči o vlastní osobu. Opatření reaguje na snahu poskytovatelů i zástupců OSVZ Polička zahájit diskusi aktérů území, která by vyústila v řešení situace ve smyslu zavedení vhodné pobytové služby. Poskytovatel služeb Květná zahrada z.ú. na základě této diskuse zvažuje rozpracování konceptu nové pobytové služby, která by zajistila bydlení, základní asistenci a příležitostnou sociální práci. K poskytování služeb má poskytovatel vytipovaný vhodný objekt se zázemím.
Časový horizont	2022-2025
Zdroje financování	Zdroje poskytovatele, dotační zdroje
Předpokládaná finanční náročnost	Není známa, bude doplněna
Očekávaný výstup	Zavedení nové služby pro specifickou cílovou skupinu
Rizika	Nová služba nezíská registraci do sítě služeb PK
<i>Aktivity vedoucí k naplnění opatření:</i>	
12.4.1	Zahájení jednání s PK o možnosti registrace nové pobytové služby
Realizace	Květná zahrada z.ú.
Spolupráce	PK, koordinátor SPRSS

15/ Vyhodnocování dopadů plánu a monitoring aktivit

Pro efektivní a účelné plánování sociálních a souvisejících služeb je nezbytné monitorování stanovených cílů, opatření a aktivit, vyhodnocování jejich dopadu a sledování příčin proč nebylo možné je realizovat. Monitoring plánu v realizační fázi a nastavení cílů pro další období je možné jen při zachování organizační struktury SPRSS, ve které jsou nadále předávány informace a zkušenosti a jsou ověřovány skutečné potřeby území.

Při vyhodnocování dopadů plánu zpracuje koordinátor SPRSS 1x ročně zprávu o plnění cílů a opatření včetně zdrojů jejich financování a monitoring aktivit a odůvodnění změn.

Zpracované výstupy budou východiskem pro vytváření akčních plánů na jednotlivé roky 2022-2025 a pro vytváření plánu na další období.

Zpráva bude projednána v PS a předložena VH MAS ke schválení, výsledek bude projednán se zástupci obcí.

Informační zdroje využívané v rámci vyhodnocování dopadů plánu:

- poskytovatelé sociálních a souvisejících služeb
- členové pracovních skupin
- zástupci orgánů veřejné správy zejména OSVZ města Poličky, Pardubický kraj, MPSV ČR
- zástupci obcí
- cíleně zadané analýzy
- vlastní poznatky získané během implementace

Realizace změn v SPRSS

Potřeby provádění změn v plánu mohou nastat zejména při nově vzniklých sociálních problémech v území, zhoršení ekonomické situace v ČR, legislativních změnách v sociální oblasti. O změnách souvisejících s úpravami cílů a opatření budou jednat pracovní skupiny, úpravy budou prováděny po schválení VH MAS.